

Leto XX. Stev 233
GLAVNI IN ODGOVORNI
UREDNIK
IVAN SINKOVEC
UREJA UREDNIŠKI ODBOR
List izhaja vsak dan razen
petka // Cena 10 dinarjev

Ljudska PRAVICA

„LJUDSKA PRAVICA“
USTANOVLJENA 1. OKTOBRA
1934 // MED NARODNOOSVO-
BODILNO BORBO JE IZHA-
JALA KOT DNEVNIK IN
FEDNIK OD OSVOBODITVE
DO 1. JUL 1951 KOT DNEV-
NIK, NATO PA KOT TEDNIK
// OD 1. JUNIJA 1952 IZHAJA
V REDAKCIJSKI POVEZANO-
STI Z „BORBO“

ZASEDANJE ZVEZNE LJUDSKE SKUPŠČINE KONČANO

Blokiranje dela sredstev doseženih z zvišanjem cen, pomeni važen korak za ureditev našega trga

je poudaril Mijalko Todorović v svojem ekspoziju pred skupščino

Zvezna ljudska skupščina je zaključila plenarno zasedanje s sklepom, da bo za ureditev trga blokiran del presežkov denarnih sredstev, dosežen z zvišanjem cen. V tej zvezi je predstavnik Zvezne izvršnega sveta Mijalko Todorović podal ekspozije na skupni seji obeh domov. Skupščina je sprejela tudi sklep o razglasitvi zakona, s katerim se razveljavlja XIV. poglavje ustave iz leta 1946, ki ni v skladu z novim zakonom o javnem tožilstvu. Zvezna ljudska skupščina je nadalje izvolila predsednika, sodnike in časne sodnike Vrhovnega gospodarskega sodišča. Za predsednika je bil izvoljen dosednji predsednik Zvezne državne arbitraže dr. Aleksander Goldstein.

V svojem ekspoziju o osnutku odloka o spremembah in dopolnitvah zveznega družbenega plana za leto 1954 je gov. Mijalko Todorović pojasnil potrebo po takšnem ukrepu, ki bo izločil del presežkov denarnih sredstev, doseženih letos pri državnih organizacijah in gospodarskih organizacijah in poudaril, da je ta ukrep v sklopu drugih, ki jih je Zvezni izvršni svet storil ali ki jih namerava še storiti za ureditev trga in za zaježitev naraščanja cen.

Takšen odlok ima nekatere strani, predvsem zato, ker ga uveljavljamo naknadno na koncu leta. Je pa nujen, ker izvira iz položaja na trgu in potrebe po zaščiti življenjskega standarda.

POVEČANJE INDUSTRIJSKE IN PADEK KMETIJSKE PROIZVODNJE

Vzlic velikim težavam je doseglo naše gospodarstvo letos pomemben napredek industrijske proizvodnje, ki se je v primerjavi z lanskim letom povečala za 14%. Nasprotno pa je bila kmetijska proizvodnja zaradi neugodnega vremena v primerjavi z lanskim letom znatno manjša. Po dosedanjih cenitvah je njen obseg v primerjavi z lanskim letom manjši za kakih 74 milijard din. Naš izvoz je letos za 24% večji kakor je bil lani. Pomembna je sprememba sestave izvoza industrijskih izdelkov v korist povečanja izvoza končnih in polizdelkov. Tudi v izvozu kmetijskih pridelkov smo dosegli ne le povečanje, marveč tudi ugodne spremembe v sestavi. Zmanjšal se je izvoz kore, povečal pa izvoz ostalih pridelkov, predvsem žit. Povečanje izvoza je omogočilo tudi povečati izvoz reprodukcijskih potrebščin, kar je zagotovilo tudi povečanje industrijske proizvodnje.

MOTNJE NA TRGU

Letos so nastale nekatere motnje na trgu. Cene industrijskih izdelkov in kmetijskih pridelkov so nekoliko narasle. Cene na drobno industrijskih izdelkov so bile v oktobru za 2,5 od lanskega letu in za 13,2% višje kakor v decembru lani, ko smo zaradi večjega znižanja cen dosegli znatno nižjo raven, kakor je bila povprečna v lanskem letu. Z zvišanjem cen je prišlo tudi do sprememb v potrošnji, in sicer v škodo prebivalstva, vojske in osnovne investicijske graditve ter v korist drugih oblik potrošnje. Zato nismo izpolnili družbenega plana v tem smislu.

Plenum CK ZKJ

Beograd, 26. nov. (Tanjug). Danes je bil plenum CK ZKJ, na katerem so razpravljali o tekočih političnih in organizacijskih nalogah.

Razpravljali so tudi o notranji in zunanji politiki ter mednarodnem položaju Jugoslavije, o vseh normalizacijskih odnosih z ZSSR.

Plenum je v celoti potrdil dosedanje politiko izvršnega komiteja in določil nadaljnje zadatke naloge.

Vremensko napoved

Vremenska napoved za 27. novembra 1954. Oblačno in v nižnjem zračnem sloju včasoma padavine. Slab veter. Nad 2000 metrov rahel snežni pokrov. V notranjosti med 0 in 5 stopinj, na Primorskem od 6 do 12.

da bi ostal življenjski standard letos na ravni, ki smo jo dosegli konec lanskega leta. Letos je življenjski standard nekoliko padel, čeprav je potrošnja prebivalstva nekoliko večja od lanske. Celotna potrošnja kmetijskih pridelkov in industrijskih izdelkov je letos približno za 4% večja od lanske, povprečna potrošnja na prebivalca pa približno za 2%. Potrošnja industrijskega blaga je narasla skupaj za 13%, oziroma za 11% na prebivalca. Narasla je elasti potrošnja tekstilij, premoaga in obutve.

Potrošnja je narasla tudi zaradi večje zaposlitve, predvsem v industriji in gradbeništvu. Istotako zvišanje cen v industriji in kmetijstvu, pri čemer se je občutneje podražila hrana, je neugodno vplivalo na potrošnjo prebivalstva večjih mest. Nasprotno pa so dohodki kmetov od prodaje njihovih pridelkov in spričo znatno večje zaposlenosti v drugih panogah gospodarstva narasli bolj, kakor so narasle ce-

Pogreb Andreja Višinskega

V imenu CK in vlade je imel Vjačeslav Molotov nagrobni govor o pokojnikovih zaslugah za SZ

Moskva, 26. nov. (TASS). — Sinoči so v moskovskem krematoriju sežgali truplo vodje sovjetske delegacije v OZN Andreja Višinskega. Zaro s pepelom Višinskega so postavili na mrtvaški oder v Domu sindikatov. Pogreb pa je bil danes popoldne na Rdečem trgu. Udeležili so se ga člani Prezidija, CK in vlade, predstavniki vojske, ministrstva, moskovskega prebivalstva, in ves diplomatski zbor. Zaro s pepelom Andreja Višinskega so položili v grobnico v kremeljskem obzidju za mavzolejem Lenina in Stalina.

Sovjetski zunanji minister Molotov je imel nagrobni govor, v katerem je poudaril zasluge bivšega namestnika zunanjega ministra v obrambi sovjetske oblasti kakor tudi na zunanje-političnem torišču. Molotov je govoril v imenu CK in vlade in je dejal, da je smrt Višinskega huda izguba za SZ in da bo njegovo ime povezano z naporom SZ v obrambo miru.

Sovjetski očitki Avstriji

o oboroženih silah v zahodnih delih dežele v nasprotju z zaveznikiškim kontrolnim sporazumom

Dunaj, 26. nov. (Tanjug). Na današnji seji zaveznikiškega sveta za Avstrijo je prišlo do ostre razprave sprito obdolžitve sovjetskega veleposlanika Iljičeva, češ da vzdržuje avstrijska vlada vojaške enote v zahodnih conah. Iljičev zatrjuje, da je v zahodnih conah razen orožništva in policije (približno 30.000 mož) tudi 8 pehotnih bataljonov, pionirski bataljon in 3 motorizirane čete pod poveljstvom bivših častnikov nemškega Wehrmachta. Sovjetski visoki komisar Iljičev je zahteval, naj zaveznikiški svet opozori avstrijsko vlado, da je kršila kontrolni sporazum in zahteva, da razpusti vse vojaške enote v zahodnih conah.

Visoki komisarji ZDA, Velike Britanije in Francije so zavrnili sovjetsko obdolžilo, češ da se v svojih conah strogo ravnajo po določbah kontrolnega sporazuma

ne industrijskega blaga, tako da je njihova potrošnja v primerjavi z lanskim letom nekoliko narasla vzlic zmanjšanju kmetijske proizvodnje.

PRIDELEK PŠENICE IN RŽI
MANJSI ZA 1.250.000,
KORUZE PA ZA 840.000 TON

Neogibni uvoz reprodukcijskih potrebščin in hrane ter odplačevanja dolgov v tujini ob zmanjšanju tujih plačilnih sredstev so

Nadaljevanje na 2. strani

IZ DIPLOMATSKE KRONIKE NASTOPNI OBISK BRITANSKEGA VELEPOSLANIKA FRANCA ROBERTSA

Beograd, 26. nov. (Tanjug). Državni tajnik za zunanje zadeve Koča Popović je sprejel danes novega britanskega veleposlanika sira Franka Roberta, ki je včas-

Raabovi zaključki v Washingtonu

Washington, 26. nov. (AFP). V poročilu, ki je bilo objavljeno danes po obisku avstrijskega kanclerja Raaba v Washingtonu, je rečeno, da bosta vladi ZDA in Avstrije tudi v bodoče sodelovali v prizadevanju za sklenitev državne pogodbe in za čim prejšnji umik vseh okupacijskih čet iz Avstrije.

Od Višinskega so se poslovili tudi minister za delo Goršenin, predsednik Akademije znanosti Nasmejanov in predsednik moskovskega oblastnega izvršnega komiteja Volkov.

Prizadevanja za gospodarsko sodelovanje

med Trstom ter Gorico in Jugoslavijo

(Od stalnega dopisnika »Borbe«)

Trst, 26. nov. Te dni se je vrnila iz Ljubljane v Trst delegacija Slovenskega gospodarskega združenja, v kateri so bili predstavniki večjih uvoznih in izvoznih ter prevoznih podjetij in drugi gospodarstveniki.

Delegacija se je v Ljubljani razgovarjala s predstavniki trgovinskih zbornic Slovenije in Hrvaške, z zastopniki Zvezne trgovinske zbornice in s predstav-

niki nekaterih večjih jugoslovanskih podjetij. Slovensko gospodarsko združenje je poslalo nedavno pismo tržaški Trgovinski zbornici, v katerem je predlagalo, naj bi v Trstu ustanovili posebno tržaško-jugoslovansko trgovinsko zbornico, s katero bi omogočili povečanje in zboljšanje blagovne izmenjave z Jugoslavijo.

Tudi v italijanskih gospodarskih krogih je opaziti čedalje večje zanimanje za povečanje in razširjenje blagovne izmenjave z Jugoslavijo. Tržaška gospodarska agencija »Astra« poroča, da bo v milanski trgovinski zbornici poseben sestanek gospodarstvenikov, na katerem bodo razpravljali o novih možnostih za trgovino z Jugoslavijo.

Prav tako se tudi v gorški pokrajini zanimajo za povečanje blagovne menjave z Jugoslavijo. Gorški gospodarski krogi so namreč takoj po sklenitvi spo-

razuma o Trstu predlagali, naj bi podvojili obseg blagovne menjave, ki je bila doslej urejena s posebnim »goriškim sporazumom«.

M. Petrinč

Delegacija tržaške OF pri Mitji Vošnjaku
Trst, 26. nov. (Tanjug). Jugoslovanski generalni konzul v Trstu Mitja Vošnjak je sprejel danes članke tajništva tržaške OF in se z njimi poldrugo uro razgovarjal. Članke tajništva so mu razložili glavne probleme tukajšnjega slovenskega prebivalstva v zvezi s sporazumom o ureditvi tržaškega vprašanja.

KAKO BODO NA ZAHODU ODGOVORILI SZ
London, 26. nov. (Tanjug). — Predstavniki vlad Velike Britanije, ZDA in Francije, ki proučujejo dokončno besedilo skupnega odgovora na notí Sovjetske zveze z dne 23. okt. in 13. nov., so se

Program obiska v Indiji

Prve podrobnosti o razgovorih predsednika republike Tita v New Delhiju, o svečanostih ob tem obisku in o potovanju po industrijskih in zgodovinskih krajih dežele

(Posebej za »Borbo«)

New Delhi, 26. nov. Prvikrat v zgodovini neodvisne Indije bo to deželo obiskal predsednik evropske države. Ta dogodek bo spremljan s častmi, ki jih doslej v Indiji še niso izkazali nobenemu tujemu gostu.

Predsednika Tita bo sprejel predsednik Prasad. Sprejema se bodo udeležili podpredsednik republike Rada Krišnan, ministrski predsednik Nehru in ugledne osebnosti političnega ter javnega življenja, med njimi gospa Pandit, člani indijske vlade, poveljniki vseh vrst vojske in diplomatski zbor.

Predsednik Tito bo za časa svojega obiska v Indiji stanoval v New Delhiju, v enem izmed največjih poslopj na svetu, v Rastapati Bavanu, palači predsednika indijske republike.

Spremljstvo predsednika Tita bodo dali na razpolago drugo največjo palačo v Delhiju, Haiderabadsko palačo, ki je ena izmed najlepših v Indiji. Častno spremljstvo in osebje, ki bo na razpolago jugoslovanskemu gostu, bo vodil osebni pribočnik predsednika republike.

Program, pri katerega sestavljanju je sodeloval tudi predsednik republike Prasad, obsega obiske industrijskih središč ter zgodovinsko in kulturno pomembnih mest. Program obsega tudi vrsto banketov in sprejemov, med njimi banket predsednika Prasada, ministrskega predsednika Nehruja in sprejem, ki ga bodo na čast predsedniku Titu priredili prebivalci Delhija v zgodovinski delhijski Rdeči podniraji.

Predsednika Tita bodo podprale tudi indijske oborožene sile v okviru vojaške in letalske parade.

Predsednik Prasad bo priredil na čast predsedniku Titu velik lov na tigre v džunglah Madja Barata, katerega bo vodil maharadža iz Gvaliora.

Vukmanović pri Edenu

Razgovori strokovnjakov o britansko-jugoslovanskih gospodarskih vprašanjih

London, 26. nov. (Tanjug). — Podpredsednik Zveznega izvršnega sveta Svetozar Vukmanović je včeraj v britanskem zunanjem ministrstvu sestal z ministrom za zunanje zadeve sirom Anthony Edenom. Po daljšem razgovoru, pri katerem je bil tudi jugoslovanski veleposlanik v Londonu dr. Vladimir Velebit, sta se predstavnika obeh vlad razgovarjala o perečih gospodarskih in političnih vprašanjih, ki zanimajo obe državi. Po sestanku je Svetozar Vukmanović izjavil, da je razgovor z Anthony Edenom po-

tekal v pristranem in prijateljskem ozračju.

Strokovnjaki Velike Britanije in Jugoslavije so nadaljevali razgovore o gospodarskih vprašanjih in ureditvi jugoslovanskih dolgov.

Gospodarski in finančni sporazum z Belgijo

Beograd, 26. novembra (Jugopress). Jugoslovansko-belgijska pogajanja o finančnih obveznostih Jugoslavije so v zaključni fazi. Doseženo je bilo soglasje glede podaljšanja roka kakor tudi višine naših letnih odplačil. Na teh pogajanjih je bil dosežen tudi sporazum o razširitvi blagovne menjave med obeh državama.

Nova ureditev uprave na Tržaškem

Trst, 26. nov. (Tanjug). Generalni komisar italijanske vlade za Trst Palamara je objavil ukaz o novi ureditvi uprave na Tržaškem. Razdeljena bo na 15 direktij in uradov. Ustanovili so direktijo za proračun in finance, za državno blagajno, za šolstvo, javna dela, kmetijstvo, promet, industrijo in trgovino, za delo in socialno skrbstvo, za trgovino s tujino in trgovsko mornarico, razen tega pa kabinet komisarata, urad za kontrolo izdatkov itd.

Najnovejši ukaz generalnega komisarja italijanske vlade za Tržaško kaže jasen namen, da bi dali upravi v bivši coni A videz formalne avtonomije.

Ni dvoma, da bosta sovjetski vabili na konferenco štirih in na konferenco o kolektivni varnosti v Evropi zavrnjeni. Sodijo pa, da bo nota nekoliko bolj pozitivna, kakor so domnevali, in sicer glede možnosti za pogajanja s sovjetsko vlado po ratifikaciji pariških sporazumov. V britanskih krogih potrjujejo, da je francoska vlada zahtevala nove formulacije, da pa te zahteve ne zavajajo načelnih vprašanj.

danes ponovno sestali v Foreign Officeu. Pričakujejo, da bodo sovjetski vladi odgovorili še ta teden, čeprav so morali proučiti tudi Mendès-Franceove predloge v Generalni skupščini OZN.

Atene, 26. nov. (AFP). Vrhovni svet za naročno obrambo je imenoval generala Dovasa za načelnika generalštaba narodne obrambe.

Za ublažitev položaja na trgu

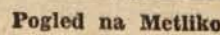
Objektivne težave, a tudi subjektivne pomanjkljivosti

Beseda naših arhitektov O PROBLEMIH STANOVANJSKE GRADNJE

Metlika je svečano proslavila SVOJ PRVI OBČINSKI PRAZNIK

Zgradili bodo več stanovanjskih blokov, skladišča na postajni velika skladišča za poljske delke v Mestnem logu. Tam raste veliko obdelovalno posestvo, je doslej zgrigolanih že čez sto hektarjev zemlje. Po vseh bodo zgradili in opremiti šole, napeljali vodovod, asiralirli gnojlišča in pomladili vinograde.

Po slavnostni občinski seji se je množica zgrnila na okrašen trg pod metliškim gradom, kjer je sekretar OK ZKS Martin Zupelj prikazal notranji in zunanji politični položaj in vloga, jo ima danes Jugoslavije v svetlu. Po enominutnem molku je odkrpan spomenik belokranjskim borecem in spominsko ploščo o padlim borcem in žrtvam fašističnega terorja.

DANES PO SVEITU

Konferenca v Riu

Gospodarska konferenca 21 držav, ki se je v navzočnosti predstavnikov 12 evropskih in azijskih držav začela v ponedeljek v Riu, ima za latinsko-ameriške države poseben pomen. Tema konference — odnosi med ZDA in latinsko-ameriški državami — je raznovrstna in polna velikih problemov. Gospodarstvo latinsko-ameriških držav je tesno povezano z gospodarstvom ZDA in precej odvisno od njega. ZDA so glavni izvoznik in izvoznik blaga v latinsko-ameriške države, prav tako pa tudi izvoznik kapitala.

Latinsko-ameriške države vztrajajo na ugodnejši ureditvi več perečih gospodarskih vprašanj. Predvsem zahtevajo uvedbo sistema, ki bi zagotovil stabilnost cen surovin, ker je njihovo gospodarstvo večinoma monokulturno in zato pripada izvozu surovin skoro odlična. V zvezi s tem zahtevajo libe-

ralizacijo ameriške carinske politike, ki s svojimi visokimi tarifami hudo teži njihovo gospodarstvo. Razen tega žele, da bi ustvarili sistem javnega finansiranja za razvoj gospodarstva njihovih držav, ker se je metoda privatnih investicij v sedanjih razmerah pokazala za nepriladno. Ugodni delavci na področju tehnične pomoči OZN Hernan Santa Cruz je po obisku v 11 latinsko-ameriških državah izjavil, da so v teh državah ogromne gospodarske težave in da so inflacija, brezposelnost in naraščanje življenjskih stroškov »dsegli stopnjo, ko bi utegnile povzročiti hude politične in socialne posledice«. Cruz vidi izhod edinole v povečanju tehnične pomoči OZN in v javnem finansiranju gospodarske dejavnosti.

Oba problema — fluktuacija cen in finansiranje razvoja latinsko-ameri-

škega gospodarstva — sta silno zamotana. Nesorazmerje med cenami surovin, ki jih izvažajo latinsko-ameriške države in cenami industrijskega blaga, ki ga uvažajo že desetletja, čedalje bolj narašča. Ker so ZDA glavni kupec latinsko-ameriških surovin, se izraža ta stalno naraščajoča razlika med cenami surovin in industrijskega blaga kot hud politični spor. Visoke ameriške carine pri uvozu posameznih surovin in pridelkov iz Latinske Amerike — kave, volne, bakra, kositra in drugih — samo še bolj slabijo splošen položaj in zaostrejuje probleme. Latinsko-ameriške države žele dobiti poročila za cene svojih surovin, ker jim skok in padci cen povzročajo hude izgube.

Očitno je, da tiči ureditev tega predloga v vsestranskem razvoju vseh gospodarskih panog, da je odvisna od tega, ali bo preraslo monokulturno gospodarstvo latinsko-ameriških držav v raznovrstno industrijsko razvito gospodarstvo.

Pri tem je važno tudi vprašanje investicij. ZDA priporočajo privatne investicije, toda privatni kapital se želi plasirati samo tam, kjer se mu obeta veliki profiti, in sicer takšni, ki so plačljivi v dolarskih valutah; to se pravi, da mu ustrezajo tiste gospodarske panoge, ki neposredno povečujejo izvoz, oziroma proizvodnjo blaga, ki ga prodajajo za tujo, ne pa za domačo valuto. Nasprotno pa so nerazvitem latinsko-ameriškim deželam potrebne investicije za takšne objekte, ki bodo trajno izboljšali gospodarstvo: za proizvodnjo električne energije, v izgradnjo namakalnih sistemov, železniškega in cestnega prometa, za izgradnjo bolnišnic in prostvenih ustanov, za podjetja, ki bodo proizvajala za domači trg — vse to pa zahteva dolgoročne investicije in ne obeta ogromnih profitov.

Zato se te države tudi zavzemajo za sistem javnega finansiranja gospodarstva razvoja svojih držav.

V tem bi bila gmočnena osnova tistih vprašanj, o katerih razpravljajo ZDA in predstavniki latinsko-ameriških držav. To so torej vprašanja, od ureditve katerih bo odvisen bodoči razvoj dogodkov na zahodnem področju.

Vzhod se pripravlja na evropsko konferenco kolektivne varnosti

Moskva, 26. nov. (Tanjug). V Moskvi so objavili sestavo delegacij Poljske, Bolgarije in Rumunije na konferenci o kolektivni varnosti, ki jo je SZ sklicala za 29. november. Poljsko delegacijo vodi predsednik vlade Zyrankiewicz, bolgarski predsednik vlade Jugov, rumunski podpredsednik vlade Stojica. V delegaciji bodo tudi veleposlaniki teh držav v SZ. Madžarsko

delegacijo bo vodil prvi podpredsednik vlade Andras Hegediš. Člani delegacije bodo: zunanji minister Janos Boldotski, madžarski veleposlanik v Moskvi Ferenz Minisz in prvi pomočnik zunanjega ministra Endre Szik.

Casniki, ki objavljajo sestavo teh delegacij, pa ne povedo nič določnega o konferenci sami, tako da še vedno ni gotovo, ali bo do konference prišlo. Na vprašanje, kdaj bo konferenca in kdaj bodo prispele delegacije vzhodnih držav, katerih sestavo so objavili, so sovjetskim zunanjemu ministru odgovorili, da za zdaj tega še ne vedo.

Moskovski casniki, med njimi »Pravda«, »Izvestija« in »Trud« so objavili odgovor jugoslovanske vlade na sovjetsko noto z dne 13. novembra. Odgovor so ti casniki objavili na vidnih mestih.

Osrednji sovjetski casniki so pri tem objavili tudi stališče finske in švedske vlade, ki sta zamisel o sklicanju konference pozdravili in napovedali udeležbo pod pogojem, da se je udeležijo večina evropskih držav.

Za boljše odnose med CSR in Avstrijo

Dunaj, 26. nov. (Tanjug). Glasilo ljudske stranke »Das kleine Volksblatt« pozdravlja pobudo predsednika čehoslovadske vlade Širokega za izboljšanje odnosov med obeh deželama. Avstrija bo, piše časnik, sprejela sleherni čehoslovski pobudo, ki bo usmerjena k temu cilju, s pogojem, da ti odnosi ne bodo kršili avstrijske notranje ureditve in da praška vlada ne bo skušala avstrijskemu narodu vsiliti svojega sistema.

Zadnje priprave za ustanovitev enotne gospodarske in kulturne zveze slovenske narodnostne skupine na Tržaškem

(Od stalnega dopisnika »Borbe«) Trst, 26. nov. Pripravljalni odbor za ustanovitev enotne Slovenske gospodarske in kulturne zveze v Trstu je povabil vse slovenske organizacije na ustanovno skupščino, ki bo v nedeljo, 28. t. m.

Doslej se je za novo zvezo izreklo kakih 30 slovenskih organizacij, včevši Slovensko-hrvatsko prosvetno zvezo z vsemi društvi ki so včlanjena v njej. Med slovenskimi društvenimi organizacijami, ki bodo v nedeljo poslane svoje delegate na ustanovno skupščino, so: Dijaška matica, Slovenska kmetijska zveza, Slovenska študijska in ljudska knjižnica, tržaško Slovensko narodno gledališče, Društvo »Zarja« iz Bazovice, Odbor za zgraditev slovenskega kulturnega doma v Trstu, Glasbena matica in drugi.

Na ustanovni skupščini bodo sprejeli pravilnik nove skupne zveze in izvolili bodo tudi njen izvršni odbor, ki bo zastopal koristi vseh v zvezi včlanih organizacij.

Tokio, 26. nov. (AP). Predsednik nove japonske demokratske stranke Iširo Hatojama je izjavil, da nova stranka ne namerava sodelovati z liberalno stranko, pač pa s socialisti. Hatojama je bil eden izmed ustanoviteljev japonske liberalne stranke, zdaj pa je eden izmed najbolj srditih Jošidovih nasprotnikov.

Predsednik levega krila socialistične stranke Suzuki je izjavil, da bo levo krilo te stranke sodelovalo z demokrati in desnimi socialisti ter prihodnji teden glasovalo v parlamentu za nezaupnico predsedniku vlade Jošidi.

Da bi preprečil poraz predsednika svoje stranke, je izvršni odbor liberalne stranke zahteval, naj Jošida odstopi s položaja predsednika stranke, pri tem pa še nadalje ostane ministrski predsednik.

V torek bo izredna seja japonskega parlamenta, na kateri bodo glasovali o nezaupnici sedanjemu predsedniku vlade.

Petintrideset članov liberalne stranke grozi, da se bodo včlanili v novo demokratsko stranko. Ta ima zdaj 123 mandatov v parlamentu, medtem ko jih imajo liberalci 186. Levi in desni socialisti imajo skupno 133 sedežev. Če bo nezaupnica izglasovana, bo Jošida prisiljen odstopiti ali pa razpustiti parlament in razpisati nove volitve.

Najbrž bo napad laburistov formuliran v okviru govora, ki ga je imela sinoči laburistična poslanka Barbara Castle, ugledna članica bevanistične skupine. Izjavila je, da je preklicala svoj prispevek v sklad za proslavo Churchillovega rojstnega dne, in

prilomnila: »Da je sir Winston Churchill prej nastopil z odkritjem v brzojavi Montgomeryju, bi se mnogi med nami ne bili vpisali v Churchillovo spominsko knjigo. Ne želim izreči priznanja moči, ki nam zdaj sporoča, da je bil priprav-

ljen po potrebi oborožiti nacistične vojske proti našemu vojnemu zavezniku SZ.«

V tem ko se pripravlja napad laburistov na konservativce, še ni znano, ali sta voditelja stranke Attlee in Morrison, ki sta bila leta 1945 člana angleške vojne vlade, vedela za Churchillovo brzojavko Montgomeryju. Konservativni tisk, ki se je doslej vzdržal komentarjev, je zdaj enodušno nastopil v obrambo Churchill. Konservativni »Daily Telegraph« poudarja, da je bila Churchillova bojazen glede čuvanja nemškega orožja v dobrem stanju takrat dobro znana in pozneje tisočkrat upravičena. Časnik poudarja, da so bili Churchillovi napotki Montgomeryju ne stvar previdnosti, marveč čisto defenzivna akcija.

Laburistični »Daily Herald« pa nadaljuje gonjo proti Churchill v okviru že objavljenih trditve, da bi utegnil Churchillov govor znatno poslabšati stike med Anglijo in SZ, da so zdaj možnosti za razgovore s sovjetsko vlado manjše in da Churchill pač ne more biti osebnost, ki bi se v imenu kogorkoli pogajala. Laburistom naklonjeni »Daily Mirror« poudarja, da je »senzacionalni Churchillov govor presenetil ves svet«. Liberalni »Manchester Guardian« v uvodniku opravičuje Churchillov ukrep leta 1945, meni pa, da je nesrečna stran njegovega odkritja v tem, da ga bo Laburistična stranka izkoristila v svoje namene.

Politični opazovalci sodijo, da bodo krizo na Japonskem uredili tako, da bodo razpustili parlament. K temu pa pripominjajo, da bi se Jošida utegnil izogniti razpustitvi parlamenta s tem, da bi odstopil kot predsednik vlade in sklenil kompromis s predstavniki nove demokratske stranke in socialisti. Jošida bo, kot sodijo opazovalci, po vsej sili skušal preprečiti razpustitev parlamenta, kajti na novih volitvah bi prav gotovo zmagali kandidati nove demokratske stranke.

Politični opazovalci sodijo, da bodo krizo na Japonskem uredili tako, da bodo razpustili parlament. K temu pa pripominjajo, da bi se Jošida utegnil izogniti razpustitvi parlamenta s tem, da bi odstopil kot predsednik vlade in sklenil kompromis s predstavniki nove demokratske stranke in socialisti. Jošida bo, kot sodijo opazovalci, po vsej sili skušal preprečiti razpustitev parlamenta, kajti na novih volitvah bi prav gotovo zmagali kandidati nove demokratske stranke.

Politični opazovalci sodijo, da bodo krizo na Japonskem uredili tako, da bodo razpustili parlament. K temu pa pripominjajo, da bi se Jošida utegnil izogniti razpustitvi parlamenta s tem, da bi odstopil kot predsednik vlade in sklenil kompromis s predstavniki nove demokratske stranke in socialisti. Jošida bo, kot sodijo opazovalci, po vsej sili skušal preprečiti razpustitev parlamenta, kajti na novih volitvah bi prav gotovo zmagali kandidati nove demokratske stranke.

Sigeru Jošida, predsednik japonske vlade in liberalne stranke

VIDA TOMŠIČ V POSEBNEM ODBORU GENERALNE SKUPŠČINE OZN

Obče socialne naloge OZN

Pospeševanje reševanja socialnih vprašanj v posameznih deželah — Prizadevanja UNICEF — Uveljavljanje osnovnih ženskih pravic

New York, 26. nov. (Tanjug). Posebni odbor Generalne skupščine OZN je obravnaval več resolucij v zvezi s poročilom gospodarsko-socialnega sveta o njegovem delu v minulem letu. V večerajnji debati o tem poročilu je govorila tudi zastopnica Jugoslavije v tem odboru Vida Tomšič.

Jugoslovanska delegacija je že večkrat izjavila, da ZN ne bi smeli postati odločilni in operativni činitelji za reševanje socialnih problemov, ker je to predvsem notranja naloga vsake države. Zdi pa se nam, da bi OZN lahko uspešneje kot doslej pospeševala razvoj in rešitev socialnih problemov. Vida Tomšičeva je navedla, kako rešujemo socialna vprašanja v Jugoslaviji. Orisala je velike napore za odstranitev gospodarske zaostalosti in povedala, da se skladi za socialne potrebe vsako leto zvišujejo in da daje Jugoslavija skoraj 12 odstotkov narodnega dohodka za socialno zavarovanje, 5% pa za varstvo otrok. Zlasti je omenila vlogo krajevnih organov in skupnosti pri reševanju socialnih vprašanj.

V svojem govoru je pohvalila delo UNICEF v Jugoslaviji. Po delu te organizacije je postala OZN znana celo v najzgodnejših vseh Jugoslavije. UNICEF je zlasti uspešno pomagala pri graditvi naprav za pasterizacijo in predelavo mleka. Pomoč UNICEF bo še posebej koristila v deželah, kjer

vsem pri vprašanju enake plače za enako delo. Izrazila je zadovoljstvo, da je ta pravica priznana kot eno izmed poglavitnih človeških pravic in predlagala, da bi v prihodnje bolj poskrbeli za njeno izvajanje. Jugoslovanska delegacija je prepričana, je dejala, da so vse ostale ženske pravice odvisne od izpolnjevanja te osnovne pravice.

V socialnem odboru Generalne skupščine so soglasno sprejeli resolucijo, v kateri čestitajo Mednarodnemu otroškemu skladu za doseženo delo. Odbor je zatem odločil, da bodo v Ženevi ustanovili laboratorij OZN za mamila. Od glasovanja so se vzdržale delegacije SZ, Belorusije, Ukrajine, CSR in Poljske.

Izrael in Arabci

Posebna komisija OZN naj bi preiskala položaj Arabcev v Izraelu in tistih, ki so bili pregnani iz dežele

New York, 26. nov. (Reuter). Predstavniki arabskih beguncev iz Palestine dr. Tanaus je izjavil: v posebnem političnem odboru, da so izraelske oblasti pregnale okrog pol milijona Arabcev z njihovih domov. Z Arabci, ki so ostali v Izraelu, pa ravna kot z »državljeni druge vrste«. Dr. Tanaus je izjavil, da bi morala OZN poslati v Izrael komi-

sijo, ki bi izvedla anketo o položaju teh Arabcev in poročala na naslednjem zasedanju Generalne skupščine.

Dr. Tanaus je tudi zahteval, naj

Po zahodnonemškem obisku: minister za gospodarstvo dr. Erhardt s soprogo na beograjski postaji

bi skrb za »zapuščeno premoženje« arabskih beguncev iz Palestine, prevzela OZN, dohodke od tega premoženja, ki znašajo okrog 30 milijonov funtov letno, pa naj bi dalj lastnikom.

Kanadski delegat Waever je izjavil, da je zdaj že čas, da bi začeli dejansko obravnavati problem arabskih beguncev. »Koristno bi bilo«, je dejal kanadski delegat, »ko bi izraelska vlada predlagala kaj pozitivnega glede repatriacije tistih arabskih beguncev, ki se žele vrniti v Palestino, oziroma glede odškodnine tem beguncem«.

PRIHODNI FESTIVAL V EDINBURGHU

London, 26. nov. (Reuter) Predsednik odbora za organiziranje mednarodnega festivala v Edinburgu je izjavil, da so na slovesno otvoritev edinburškega festivala leta 1955 povabili rektorje univerz iz malone vseh dežel na svetu.

KANADA

PREMESTITEV LETALSKIH SIL IZ ANGLIJE V FRANCJO London, 26. nov. (AFP) Dele kanadskih letalskih sil v Evropi bodo kmalu premestili iz Velike Britanije v Marville na Francoskem. Premestitev bo končana konec januarja 1955.

PERU

ZAVENITEV BRITANSKEGA PROTESTA Lima, 26. nov. (AFP) Perujsko zunanje ministrstvo je zavrnilo zahtevo Velike Britanije glede kitolovcev, ki so jih zaplenili v perujskih teritorialnih vodah. Po notni Veliki Britaniji sodi zaplenba teh ladij v okvir suverenih ukrepov perujske vlade.

FRANCIJA

BOJ PROTI ALKOHOLIZMU Paris, 26. nov. (Tanjug) Francoska narodna skupščina je sinoči zavrnila z 264:220 glasovom zakonski osnutek o omejitvi pravice do proizvodnje alkohola zasebnim trgovcem. To je prvi izmed osmih zakonskih osnutkov, ki jih je predlagala francoska vlada v boju proti alkoholizmu in ki ga je obravnavala narodna skupščina.

KNOWLAND PROTI SOŽITJU

Perspektive na uspeh Eisenhowerja v novem kongresu ob pomoči demokratov

New York, 26. nov. (Tanjug). Ameriški časnik »News Week« objavlja intervju z voditeljem republikanske desnice senatorjem Knowlandom, ki je nedavno zahteval, naj senat vnovič prouči zunanjo politiko ameriške vlade, ki jo smatrajo za napačno, ker sprejema zamisel sožitja v svetu. Knowland je poudaril, da je podpiral to politiko, ki jo je republikanska stranka uveljavila v kampanji leta 1952. Ta politika je bila, kakor je izjavil, v

perspektivi, da bi zaustavili Sovjetsko zvezo, pa tudi »dokončno osvobodili dežele, ki so pod komunistično oblastjo«.

Knowland je kot alternativo za mirno sožitje priporočil preklic diplomatskega priznanja Sovjetske zveze. Tokrat sicer ni omenil preventivne vojne, dal pa je vedeti, da se bo boril proti slehernemu modusu vživendi s Sovjetsko zvezo.

Politika, ki jo želi uveljaviti predsednik Eisenhower, in politika, za katero se zavzema Knowlandovo krilo skrajnih republikancev, se bližata hujšemu in odločnejšemu spopadu — sodijo v Washingtonu. Predsednik Eisenhower je zadnjič čas že večkrat poudaril, da morajo ZDA iskati pot do sožitja. Dasiiravno so bili pristaši Eisenhowerja v vrstah republikanskih senatorjev do zdaj v manjšini nasproti pristašem Knowlandove »ostrejšje smeri, sodijo, da bodo namazori predsednika ZDA zmagovali, če jih bo slednji postavil kot vprašanja svojega osebnega ugleda. Opozarjajo tudi, da so bili demokrati doslej složni z Eisenhowerjem v vseh takšnih vprašanjih, in da bo novi Kongres, ki se bo sestal januarja, v njihovih rokah. Zatorej pričakujejo, da bo Eisenhowerjeva smer končnoveljavno zmagovala v ameriški zunanji politiki navzlic opoziciji znotraj njegove stranke.

Avstrijci v Zahodni Nemčiji

Dunaj, 26. nov. (Tanjug). Na priporočilo vlade je avstrijsko predstavništvo v Bonnu pozvalo vse Avstrijce, ki žive v Zahodni Nemčiji, naj ne sodelujejo na bližnjih volitvah v občinskih volitvah v Nemčiji. Do tega poziva je prišlo p. sklepu berlinskega sodišča, da je moč smatrati okrog 75.000 avstrijskih državljanov, ki žive na ozemlju zvezne nemške republike, na podlagi nekega nacističnega zakona za nemške državljane, a tako, da ohranijo pravico obdržati dvojno državljanstvo.

»Iskra« v počastitev Dneva republike:
TISOČI KINOPROJEKTOR

Delovni kolektiv v Kranju, 26. nov. | Zdaj pripravljajo serijo 70 kino-
iskrec v projektorjev za Turčijo.

hektarov goličav, ki zdaj najbolj ogrožajo jezero. Za začetek bodo potrebovali kakih 600 milijonov dinarjev. Pogozdili so že kakih 1300 ha in posadili 500.000 vrbovih sadik. Vsako leto bodo morali posaditi približno 13,1 milijonov sadik. S pripravi na to veliko javno delo se ukvarja v Zenici cel štab strokovnjakov. Del Nerevte so že ukrotili.

Ljubiša Ristović

je namreč, da smo stroji, ki ga je naše podjetje pred leti brezplačno odstopilo, pozneje morali odkupiti, čeprav medtem sploh ni služil svojemu namenu. V podobnem položaju glede investicij so tudi ostale tovarne avtomobilske industrije s pomožnimi podjetji vred.

Nazvlic vsemu temu in kljub nenehnemu primanjkanju materiala je Tovarna avtomobilov v Mariboru v enem stopnjevala in kakovost in količino svojih izdelkov. O tem zgovorno priča dejstvo, da četrtna vozil na naših cestah nosi oznako TAM Vendar »Pioneer« sam nikakor

krajšem obdobju osnovali več novih tovarn avtomobilov, v katerih

V začetku decembra bo v Mariboru v veliki dvorani Ljudske prosvete velika kuharska razstava. To bo prva razstava te vrste v Mariboru po osvoboditvi. Poleg mnogih stvari, ki bodo zanimale vsako kuharico, bo na razstavi poskrbljeno tudi za razširjanje sadnih sokov in brezalkoholnih pijač. Naša podjetja sadnih sokov bodo predila brezplačne poskusnje svojih izdelkov. Podjetja hočejo seznaniti mnoge ljudi, ki sadnih sokov še ne poznajo in se jim zato zdi škoda, da bi izdajali denar zanje – pa ga rajé izdajajo za alkoholne pijače – da jih bodo poizkusili in jih v bodoče tudi uživali.

pa zaradi zamotanosti proizvodnje te vrste v glavnem le sestavljajo izdelke inozemskih tvrdk. Edini podjetji, ki zdaj zalagata jugoslovanski trg z domačimi proizvodi v pravem pomenu besede, sta Industrija motorjev v Rakovici pri Beogradu (traktorji »Zadrugar«) in Tovarna avtomobilov v Mariboru (kamioni in avtobusi »Pionir«). Zanemarjenost te proizvodne panoge pri nas pa kaže tudi okoliščina, da je na primer naša tovarna namesto izpolnjevanja svojega strojnega parka z novimi napravami, ki bi ji omogočile racionalnejše delo, morala od osvojitve sem odstorniti

ne more kriti vseh potreb. Pravzaprav je že njegova sedanja udeležba v našem voznem parku preobčutna, čeprav razumljiva, kajti kot domač izdelek je spričo razmeroma nizke cene našim kupcem kaj dosegljiv.

Ker proizvodni programi komaj razvijajočih se novih domačih podjetij avtomobilske industrije zajemajo izdelovanje kamionov nosilnosti 1 in pol ter 6 ton, je povsem odprto vprašanje proizvodnje srednjetežkih tovornih vozil. Ker je to območje nosilnosti že vrsto let delno naša domena in ker »Pionir« ne more zadovoljiti vseh zahtev, smo se v dobrem letu dni temeljito seznanili z vsemj tovrstnimi vozili raznih svetovnoznanih inozemskih avtomobilskih tovarn in se sprico najugodnejših pogojev v vseh pogledih naposled odločili za sodelovanje s firmo Mercedes-Benz. Naše ugotovitve:

Ekonomska analiza kaže (če vzamemo za primerjavo odkup licence firme Saurer), da se naši državi (ne samo naši tovarni) izplača odkup licence za proizvodnjo srednje težkih vozil Mercedes-Benz (4,5 t), saj samo pri kamionih, ki bi jih v obdobju osvajanja proizvodnje morali nabavljati zunaj, prihranimo zaradi velike razlike v ceni skoraj 1 milijon dolarjev.

Na drugi strani pa je vozilo Mercedes L 4500 tehnično na visku. Njegova konstrukcija je novejšega datuma, izdelovati pa so ga začeli šele lani. O ekonomičnosti konstrukcije priča med drugim tudi to, da je omenjeno vozilo v primeri z istim tipom vozila znamke Saurer za več ko 1000 kg laže. En kilogram kamiona pa stane v Evropi približno 1 dolar, a v naši državi okrog 1200 dinarjev. To pomeni, da bo lažji kamion tudi v proizvodnji stalno za 1000 dolarjev ali približno 1.200.000 dinarjev cenejši.

Casopisje je že poročalo o poskusni vožnji dveh vozil znamke Mercedes in Saurer po Jugoslaviji. Pobudo za to vožnjo je dal zastop-

**Tovarna Impol
bo predelovala aluminij**

iz Kidričevega

Tovarna kovinskih polizdelkov »Impol« v Slovenski Bistrici bo začela predelovati prvi aluminij iz nove tovarne glinice in aluminija v Kidričevem.

Tovarna bo izdelovala tako imenovano valovito pločevino za pokrivanje streh, aluminijaste cevi in konstrukcije, ki bodo zamenjale v rudnikih jamski les.

Kranj, 26. nov.
Delovni kolektiv »Iskra« v
Kranju bo na svojstven način
proslavil Dan republike. Te dni
so izgotovili tisoči kinoprojektorj,
ki bo še pred 29. novembrom odšel
iz tovarne. Tovarna »Iskra«
si je v kratkem času osvojila
proizvodnjo kinoprojektorjev,
s katerimi je prodrla tudi na tuje
trge. Doslej jih je izvozila že nad
200, in sicer največ v Avstrijo in
Turčijo, nekaj pa tudi v Nemčijo
in na Kitajsko ter preko Avstrije
posredno tudi na Madžarsko.

Zdaj pripravljajo serijo 70 kino-
projektorjev za Turčijo.

V poslednjem času pa pripravljajo v Iskri tudi cinemaskop-projektorje, ki so potrebni za novo vrsto filmske tehnike. Predvidevajo, da so za te cinemaskop-projektorje zainteresirana tudi nekatera naša večja mesta, ki imajo temu primerne velike dvorane za posvečena platna v velikosti od 10 do 25 m. Posebnost cinemaskop-filmov je v tem, da zajamejo podobo veliko bolj v širino. Ker je od enega do drugega konca platna najmanj 10 m, dosežejo s sestavljenimi tonskimi napravami, da je v dvorani slišati glas iz tistega konca, kjer je podoba. N. pr., če je na levi strani pevec, na desni strani pa klavir, je pri filmski predstavi slišati, da prihaja pevec glas z ene, klavir pa z druge strani.

V Iskri so povedali, da so pri gradnji nove kinodvorane na Viču v Ljubljani upoštevali tudi pogoje za predvajanje cinemaskop-filmov in je zato pričakovati, da bomo to pridobitev tehnike kmalu videli tudi pri nas.

G. G.

ki je bil poklican, da razsodi o upravičnosti s strani Tovarne avtomobilov v Mariboru predlaganega sodelovanja s firmo Mercedes. Na poskusni vožnji naj bi se pokazalo, ali vozilo znamke Mercedes lahko z ostalimi svojimi prednostmi nadomesti večjo porabo goriva. Rezultat je bil tak, kot smo pričakovali: vozilo Mercedes troši dober liter goriva več na 100 km, Saurer pa več maziva, tako da so skupni stroški z gorivom in mazivom pri vozilu Mercedes celo nekoliko nižji.

Poskusna vožnja je torej odgovorila tudi na poslednje vprašanje, ki je oviralo izdajo dovoljenja za sodelovanje Tovarne avtomobilov v Mariboru z najstarejšo in kaj renoirano inozemsko avtomobilsko firmo, Delovni kolektiv TAM priča, da mu bo to v najkrajšem času dejansko omogočeno, kajti od tega ne bo imel koristi le sam, marveč z njim vsa industrija motorjev s pomožno vred. Predvsem pa bo to sodelovanje v prid kupcem vozil, saj bo cena kamiona nosilnosti 5 ton na mah padla za približno 5 milijonov dinarjev.

V tem pojasnilu nimamo name-
na obravnavati posameznih tehnič-
nih podrobnosti. Navajamo le, da
se primerjava nanaša zgolj na vo-
zilo znamke Saurer 4 GEL in na
vozilo znamke Mercedes L 4500. Ka-
mion Saurer 4 GEL avtomobilska
tovarna v Priboju ni vstavlja v svoj
proizvodni program, marveč je bila
njegovo izdelovanje pripravljena
odstopiti Tovarni avtomobilov v
Mariboru. Zaradi jasnosti za zaklju-
ček poudarjamo, da naša analiza
ne zadeva vozila nosilnosti 6 ton,
ki ga proizvaja FAP, kajti ta ka-
mion ne spada v območje proizvod-
ne dejavnosti naše tovarne.

Delavski svet
Tovarne avtomobilov Maribor

Trbovlje, 26. nov. Ko smo v 268. številki »Ljudske pravice« poročali o zadovoljivem izpolnjevanju proizvodnih nalog v trbovlskem okraju, smo, upoštevajoč podatke mestnega gospodarstva sveta, neustrezno prikazali razmerje med bruto proizvodom in dobičkom trbovlskega premogovnika v letošnjem triletju, ker je bil namreč v takrat navedenem bruto proizvodu vključen tudi br. proizvod rudarskega gradbenega podjetja (RGP), ki opravlja svoja dela izven okraja, v glavnem v drugih republikah. Medtem pa podatki o izpolnjevanju proizvodnega nalog za leto 1954 kažejo, da bodo v premogovniku Trbovlje-Hrastnik do konca leta znatno presegle pravičeno proizvodnjo.

Za leto 1954 so z načrtom predvideli 810.000 ton premoga, prav toliko kot za leto 1953. Dosedanjí potek proizvodnje pa kaže, da bodo rudarji predvideno letošnji proizvodnjo presegli najmanj za 100.000 ton, tako da bo dal letos premogovnik nad 900.000 ton premoga (lani 877.000 ton). Ta izdatni presežek predvidenega proizvodnega načrta je v

znatni meri posledica povečane proizvodnosti. V zadnjih treh letih namreč proizvodnost stalno narašča. Medtem ko je znašala 1952. leta 0,99 tone, se je 1953. že dvignila na 1,04, letos pa še nadalje povzpela na 1,08 tone. Precej pa je k presežku proizvodnega načrta doprineslo tudi delo ob nedeljah. Zasadki rudarji so brez izjeme razumeli našo potrebo po premogu ter so nedeljo prav gotovo se bodo zato tudi sedaj odzvali pozivu centralnega odbora sindikata rudarskih delavcev Jugoslavije, ki je včeraj pozval vse jugoslovanske rudarje, naj spričo silne potrebe po premogu delajo v premogovnikih tudi ob praznovanju.

Nov način nagrajevanja rudarjev, ki ga obeta in omogoča nedavno povečanje sklada obratniških plač, bo verjetno izboljšalo vplival na nadaljnje dvigovanje delovne storilnosti v naših premogovnikih. V trboveljskem premogovniku pravkar proučujemo premijski način nagrajevanja, ki ga je predlagala posebna komisija sindikata rudarskih delavcev Slovenije. (Z)

uslužbenecem in meni, da je njihovo odškodnini za neizkoriščene letne samostano ukrepanje zlasti v primeru dopuste. Komercialist Fale je bil obtožen, da se je neupravičeno ukvarjal s trgovino kot poklicem, kar je razvidno iz grobo izkoriščanje službenega položaja. da je

V vzožji, kakršnega stamogla
ustavitarj Primožič in Fale le pod var-
no zaščito direktorja Grudna, so se v
tistih časih bogale ne samo neredno-
sti, ampak tudi izredno velika škoda,
je začela uveljavljati kar čudna trgo-
vska morala, ki je z načel socialisti-
čne trgovine v popolnem nasprotju.
Najbolj grob prestopke je zagrešil
računovodja Primožič, ko si je marca
l. 1953 prilastil kar 70.000 dinarjev.
Primožič je izkazal, da je v tistem
tega prometa s podjetjem »Železnica«
v Ljubljani. Od tega je pridržal zase
40.000 din, za ostanek pa je Antonu
Pogačniku pri podjetju »Tekstil-
obutev« v Ljubljani nabavil razno
tekstilno blago. Vrh tega si je dal
tudi 3.000 izplačati 3249 dinarjev ha-
ranje, dopustu, ki ga je imel, in po-
mu je še direktor posebej odredil le,
plačilo v višini enomesečne plače,
četudi je Primožič imel pravico le
do 21-dnevnega letnega dopusta. Ta
izdatke je v knjigovodstvu izkazal z
lažno temeljito. To delo bomo krati
krat pregledovali, ne da bi rekli, da
je upravljanje 15 členov delavskega
pravilnika pridržuje izrecno uprave-
nemu odboru pravico, da odloča o

[illegible]

Kako je prišlo do kraje moke v domžalski mlinski industriji

V domžalski mlinski industriji so nekateri obratovodje in posamezni mlinarji pokrivali nad 30.000 kg moke in mnogo vreč. V te tatinske poste so se zapletli tudi nekateri šoferji trgovskih podjetij iz bližnjih krajev ter nekaj pekovi, gostilničarjevi in drugih.

Alojz Saje, obratovodja mlina v Homcu sam priznava, da je ukradel okrog 12.000 kg moke. Toda vse kaže, da tudi v prejšnji službi, ki je delal v obratu Radomlje, ni držal križem rok. Ljudem, ki ga dobro poznajo, nikakor ne gre v glavo, kako si je mogoče sezidati več milijonov vredno moke, da je njej zanjlon je 100.000 dinarjev posojila. Clovci se pri tem nehotne spomni na zgodbe o goljufivi mlinarjevi merici. Pri kralj moke v mlinu na Homcu sta Sajeju pomagala mlinarja Kočar in Novak, nekajkrat pa se je okoražil in posegel po tujem blazu tudi mlinar Franc Košir.

Prav tako so na debelo kradli moko obratovodja bistriškega milna Anton Gregorič, obratovodja v Studi Franc Drčar, bivši obratovodja v Dragomiljah Janez Jerman in obratovodja na Viru Franc Skol.

Od mladika Franca Skolca, ki je bil v tistem času pravnik občinske pekarije na Viru Jože Ališ, Ta si je med vojno popravil hriso in moderniziral svojo parno pekarno, v katero se je znal po vojni zrinuti kot upravnik. V podjetju je bil tudi njegov sorodnik, da mu je hlapec na breg napotil tri prepo- vedanih poslih. Kupoval je ukradeno moko od Skola. Ti nakupi so bili za Ališa zelo ugodni, saj mu je obrato- vodja Skol prodajal moko pod ceno, hkrati pa mu je vedno navrgel nekaj več, kot je Ališ plačal. Ališ ni mogel te moke uporabiti v pekariji, zato je bil prodajal napel.

Ukrajeno moko so razpečavali še šoferji; oziroma njihovi spremljevalci Franc Vrtačnik, Viktor Matjan in Sušnik, uslužbenci trgovskega podjetja Kočna iz Kamnika, ter plane Kos, spremljevalci tovornih avtomobilov trgovskega podjetja Planina iz Komarje, se so zločinca bratovščina, ki se je začela, nri nekadašnji

terih obratovodjih milnov, se je torej nadaljevala po soferjih do pekov in se dalje do nekaterih gostilničarjev in drugih.

Iz domalskih mimov pa niso izginjale le polne, ampak tudi prazne platnene vreče, ki se jih da predelati v ruhu, spodnje hlače in v drugo perilo. Najbolj so vreče kradli skladišničnik Aleksander Janža ter skladiščna delavca Franc Persolja in Franc Zupan. Ljudje so hodili po vrhu v skladišče kar pri celnem dnevu. Vreče so romale v Ljubljano mnogo pa jih je tudi pri ljudih v Moravski dolini.

Upravičeno se ljudje sprašujejo, kako so tatovi mogli tako dolgo nemoteno na debelo krasti moko in predvsem Privredni zavod ugotoviti, da se so med tatinski družbo znašli nekdanji privatni milinarji, peki in gostilničarji, torej predstavniki razbite predvojne in medvojne izkoriščevalske družbe, ki so si po vojni znali poiskati topla gnezda v naših podjetjih. Prav gotovo pa tem ljudem ne bi dolgo uspevalo njihovo škodljivstvo, če bi vodstvo domzemske mliniske industrije bolj skrbelo za natančno evidenco in kontrolo. Pravda je računala po mliniskem ključu: ena kila se žita se, boljše mlinje toliko moke, toliko otrobov, toliko je vmes tatjih primesti itd. Toda iz boljšega žita se je namlelo več moke kot po ključu. Tako so nastal nevidentirani presežki moke, ki so jih tatinski uslužbeni krađli in prodajali. Kupci so se često pritoževali, da so prejeli premalo moke, toda uprava ni dovolj raziskovala, kako so nastali ti primanjkljaji, marveč so jih le neustrezno uslužbene kvečme predstavljale kot posledico nečisto sta, kjer so se napake kladle. Zelo pomanjkljiva je bila tudi evidenca nad vrečami. Po evidenci uprave ima podjetje celo nekaj tisoč vreč preveč, hkrati pa preiskava odkriva, da se nahaja po bližnjih in daljšnjih vaseh več tisoč teh vreč. Uprava

domžalske mlinске industrije se s takšno evidenco samo smeši in — kaj je zanjlo slabo sprilevalo — naravnost ponuja priložnost tatovom. Pričakovati je, da bodo rezultati preiskave teh tatvin vendarle ziramili to in še druga podjetja, ki še podcenjujejo natančno evidenco in kontrolo v svojem poslovanju.

M. Z.

**Tovarna Impol
bo predelovala aluminij
iz Kidričevega**

Tovarna kovinskih polizdelkov »Impol« v Slovenski Bistrici bo začela predelovati prvi aluminij iz nove tovarne glinice in aluminija v Kidričevem.

Tovarna bo izdelovala tako imenovano valovito pločevino za pokrivanje streh, aluminijaste cevi in konstrukcije, ki bodo zamenjale v rudnikih jamski les.

Žalostne posledice nujanjevanja

Letos aprila je vzbudilo med jeseniškimi delavci precej zgražanje, žalostno dejstvo, da so med Gradisovci odkrili tatove, ki se niso pomajali ukrasti svojim delovnim tovaršem večje vsote denarja. Ljudje so tatove obsojali tembolj, ko so že dari časa jemali ugled delavcem, zaposlenim pri »Gradisu«, z nenehim plačevanjem in nevednostjo, kaj delajo. Nihovi prestopki so dovolj značilni, saj jih nedvomno lahko označimo kot posledice alkoholizma. Dokazano jim je bilo namreč, da so svoje tovarše okradli, kar jim je kmalu po prvem zmanjkalno denarja za plačilo in ne morda za kake druge, življenjske po-

je precej natanko opisni uro, kakor tudi način kaznivga dejanja, kar pomeni, da bil tedaj prisoben in je torej prejel, kaj dela. Sodisce je Lebnu obdodilo na razmeroma visoko kazno, na 3 mesece zaporu zaradi tega, ker pomeni okrašt svojega delovnega tovariša težak morálni prestopke, upoštevalo pa je tudi olastno okolnost, da je to obtoženo privrkat storil in da doslej še ni bil kaznovan.

Nedavna razprava pred Okrožnim sodiščem v Ljubljani je te trditve vedno podpiral, saj se je n. pr. za njegovega Matvoja Lebna, po rodu iz Prvati pri Povodnih, izkazalo, da je v eni izmed barak "Straža" na Javorniku razbil okovje na kovčku svojega tovariša Ivana Čupana in vzel iz njega 7200 dinarjev po tem, ko je v gostilni z nekim znancem v pičle pol ure spil dva litra vina. To okoliščino je obtoženo, ki je vedel, da jemlje denarjem tovariš, ki ga zasluži prav tako težko kot on sam, hotel pred sodnikom dokazati izkoristiti sebi pravi. V nadaljnjem poteku razprave pa je sam sebe postavil na laž a tem, da

Zaradi podobnih prestopov, se pred sodiščem zagovarjajo tudi delavca Martin Marčičnik in Jozef Kolar. Prvi je svojo krivdo priznal, tezu Mirku iz zaklenjenega kovačnega ključa razbil s kramčikom, karadel 5500 dinarjev, drug pa se zaklenjene omare delavca Alojza Džubana vzel ročno uro, vredno 4000 dinarjev in 1400 dinarjev gotovine. Zlasti Kolar je bil obsojen na šestem precej zakrknjenem in priznalem tatvino uro. Zaradi tega je bil obsojen na 6 mesecev strogega zapora.

Omenjeni trije prestopi opozarjajo, da bi morale tudi sindikalne podružnice na vsaki člani budne opaznosti biti, da se ne bodo razpustile v pijanci. Omenjeni trije primeri so namreč dovolj poučni, saj pravi, da kam lahko pripelje tudi postenega človeka pijančevanje.

N. Z.

KORAK V STRAN

Ob zbirki novel »In minila so leta«

Z vneto bibliografijo in z zadoščenjem registratorja kulturnih dogodkov lahko proti koncu letošnjega leta zabeležimo v rubriko slovenske izvirne proze nekaj imen in naslovov, ki ob končni bilanci 1954 ne bodo dajali povoda za oblačno tarnanje nad sušo v naših literarnih vrelcih. »Velikega partizanskega teksta« res še nismo dobili, toda naše povojno življenje dobi vedno čistejši zrcalo in vedno krepkejši obrisi pod peresom pisateljev, ki se jim korenine tvornosti z večjim ali manjšim uspehom razraščajo v kamnita tla vsakdanosti. Naj bodo višine njihovih razgledov še tako raznovrstne ali pa strune občutljivosti še tako različno napete, skupno jim je prizadevanje, da bi vsak svoje spoznanje o življenju in svetu, proficirano skozi osebnost umetnika, v čim prikladnejši obliki in čim bliže resničnosti prikazali bralcem, soljudem, za katere ustvarjajo.

Zdi se, da je drugače z literarnim upodabljanjem, ki se inspirira ob neizbrisanem, za vsa prihodnost odločnem zgodovinskem dogajanju pri nas, ob narodnoosvobodilni borbi. Ta vrtnice, ki je nacionalno in socialno preobrazil naše ljudstvo, je že daleč, a hkrati literaturo še danes večkrat prebuzi, da bi se mogel z močjo svoje osebnosti upreti omotici dogodkov, drvečih mimo nas in skozi nas vseh tistih pet let. Nastajala so (in včasih še nastajajo) dela, katerih ustvarjalci

so se s težo razuma pregledno udili v zunanje, oprijemljivo, mrgoleče, da bi se mogli z duhom dvigniti in z višino intuitivnosti rentgenizirati človeško mravišče. Razumljivo, drugače ni moglo biti in drugače verjetno še dolgo ne bo. Nekaj let takšne literarne ustvarjalnosti v času, ki ga še vedno kužijo bacili vojne, ne bo v veliki mirni prihodnosti zapustilo najgrše pege na telesu naše kulture. (Soponiram seveda, da otrok dvajsetega ali enaindvajsetega stoletja s svojo genialno igrarico še ne bo spremenil sveta v atome.) Čeprav so podobno te ustvarjalnosti še okorne in prizemske, so podobne resničnosti, zato nič manj dragocene in velike kakor kip, ki ga je bila izoblikovala prva človeška roka.

Toda, ali knjiga novel »In minila so leta« res »pomeni korak naprej v oblikovanju partizanske snovi«, kakor je zapisal Vladimir Bartol? (Primorski dnevnik, 31. okt. 1954.)

Ne. Kvečjemu — korak v stran. Vsaj kar se tiče večine snovi. V umetni megi nekaterih meščanskih duhov, ki so si hoteli ustvariti nekako mistiko boja, krivde, strahu in poguma, so se konture resničnosti morale skrivati. Smisel in cilj, povzdignjena do modernega mestjanstva, sta hotela uničiti pravi, preprosti smisel in cilj.

In drugič. V umetni megi nekaterih duhov, ki so iz spoznanja, da je doslej napisana partizanska književnost zgolj dokumentarna faktografija, reportaža ali karkoli si bode drugega površinskega, hoteli ubogi, suhi, enostranski itd. literaturo prikriti. Človeka in človeka, so se konture resničnosti prav tako morale

deklice imam rad in s preizkušeno umetnostjo ljubkovanja si jo brutalno vzame, ko bi tudi ta osvoboditelj bila del njegovih pohodov, borb in zmag, ko da bi bila neobhodno potrebna za polno življenje v partizanih. Če odstranimo epizodno borbo z Nemci, ki je podobna neštetim podobnim in podobno opisanim zgodbam in kjer spoznamo Svaruna — legendarnega junaka, nam ostane samo Svarun-samec. Zakonjski motiv izdajstva zaradi ženske je s svojo psihološko situacijo lahko samo zahtevnejši izpit za literata, ki že obvlada obrt, medtem ko je vsebinsko pomegnjen iz zavesti in literature prednamenev ter postavljen v 41-45. V nepojmljivi razdalji med 1941 in 1945 ni ta najmanj dvatisočletni motiv nič bolj pretresljiv, kakor je bila pretresljiva enodnevna bitka za goli obstanek v primeri s stotisočletno človekovo borbo za boljše življenje. V. Habjan nas v prvem delu novele »Južni vlak je odpeljal« pritegne, toda kasneje razočara, ko s svojim Rikom malo preveč naivno bega med seksualnostjo in patriotizmom, med nujnostjo dogajanja in bedastočo naključij. Riko je nekoliko bolj rafinirana izdaja Svaruna, medtem ko deloma po »klasici« vzorcu »Svarun« napisane, deloma pavilovsko šaljive in stenočasovske alterirane podobe, povezane v ciklus s sentimentalnostjo starih borec ob rebulji 1954, tudi takšni zbirki ne bi smele dati naslova.

Ce pravimo, da bodi vsaka knjiga kos resnice o življenju, je potemtakem tudi ta zbirka kos resnice o partizanski? O partizanih? Ne bo moraliziral o stvarih, ki so znane vsakemu staremu borcu ali aktivistu.

Z razstave Sodobne koroške grafike v Moderni galeriji, Weissbach Waltrant: Sirene (1944, perorisba)

skrivati: od Človeka-heroja so zaradi »koraka naprej« stopili v stran, k človeku-samecu. Mistiko boja, krivde itd. je na klečalniku asketskega spokornikstva zamenjala mistika mesa.

Korak naprej? Ne, pač pa — morada ne brez strahu in ne brez poguma — v korak s Strahom in pogumom.

Kajti tudi partizanske novele v zbirki »In minila so leta« so v pretežni večini ponarejanje resničnosti, spekulativni odmik in ceneno interesnost, to pot — seksualnega kaledoskopa.

Z drznim posvetilom štajerskim in koroškim bojnim tovarišem ter s prikrito etiketo »novo« je ta artikel nove literarne drogerije pred meseci prišel na trg in naj bi delavcem, meščanom, kavarščinskim moljem, obiskovalcem visokih šol, gimnazij, sindikalnih sestankov, cerkv in še komu drugemu postal tableta skoncencitirane resnice o partizanstvu.

A kakšna je analiza tega produkta?

Svarun Cvetka Zagorskega je posebej junak, toda zaradi dramatičnega konca mora biti malce lahko mišljen in zaradi »globine« tudi tik pred akcijo pripravljen na ljubezen. Tega junaka kakor demon na vseh potih spremlja čustnost, ki mu jo droži drevje kit, deklisla hoja in noge. Z donhuansko devizo »vse lepe

Vprašajte njih o življenju v gozdu. Se so tu s svojimi podobami iz minulih let, ki bodo ugalsile šele z njihovim življenjem.

Toda: Ali je bil partizan res samo simbol legendarnega junaka in volk-sameca, ki si v hosti išče ljubeznila samico?

Ali je bilo gibanje, ali je bila borba res samo veselica, kjer so nastopala sex-apelna dekleta in so za spremembo tudi nekoliko streljali? Ne.

Nel Drugače nas bi ne bilo.

Ivan Skušek.

P. S. Novela Roka Ariha vsebinsko močno izstopa v pozitivnem smislu, medtem ko Janez Gradisnik s svojimi prispevki ne sodi v zbirko.

Urednik te zvoznice zbirke bi moral v opombah razvolati, po kakšnih principih je zbral material in avtorje.

F. S., ki v mariborskem »Večeru« (30. okt. 1954) jadikuje nad založbami, češ da »se kaj rade otepa novih domačih del«, naj se potolaži: samozalozniki niso svojega novega domačega dela ponudili niti eni slovenski založbi.

I. S. »In minila so leta«, zbirka novel Cvetka Zagorskega, Vlada Habjana, Roka Ariha, Janeza Gradisnika in Rada Zakonjskega, samozal. 1954.

Daniothova razstava v Luzernu

V Kunstmuseumu v Luzernu so odprli spominsko retrospektivno razstavo del pred letom umrlega švicarskega slikarja Daniotha. Razstava je presenetila obiskovalce po svoji širini in globini, tako da je pogled na delo tega umetnika zdaj mnogo lažji in tudi pravilnejši.

Heinrich Danioth se je rodil 1896. v Altdorfu v kantonu Uri, enem izmed prvih švicarskih kantonov. V njegovem delu je opaziti vpliv švicarskega slikarja Babblerja, pozneje pa Rodlerja. Slikal je krajine in kompozicije, a posebno ljubeznivo pa krajinske in žanske motive iz svoje ožje gorske domovine, kjer je ohranjeno mnogo pristnega ljudskega duha njegove domačije. Zato je v svojih slikah skušal najti pot do čutenja ljudstva njegove preproste kulture, do življenja družin, se poglavljal v duševnost otroka in se trudil najti odgovor na

vprašanja, ki mu jih je stavljala visokogorska pokrajina, v kateri je živel. Njegovo delo so kritiki označili kot »pridušeni ekspresionizem«.

Na razstavi je razstavljenih po katalogu 145 del, dejansko jih je pa mnogo več, ker so grafični listi šteti kot eno delo, čeprav obsegajo posamezni ciklji mnogo listov. Največ je seveda oljnih slik, med njimi veliko številno zelo obsežnih formatov. Precej je akvarelov in podob, izvršenih s tempero, in pastelov. Da je bil sposoben grafik, dokazujejo tudi jedkanice in lesorezi.

Heinrich Danioth je značilen umetnik osrednje Švice, ki se je neprestano prizadeval, da bi se čim globlje vtisnil v duha gorskega okolja, kjer je tudi umrl (leta 1953 v Altdorfu) in da bi izpovedoval samo resničnost in bil vselej kar se da samosvoj in pošten.

L. A.

Miha Maleš: Desetnica (lesorez)

Twainov »Kraljevič in berač« v Mariboru

Krstna predstava nove mladinske igre

Kronika mladinskih iger po osvoboditvi: mariborska Drama je uprizorila do danes sedem mladinskih iger. (Sestavok: Veliko potovanje, Gorinšek: Rdeča kapica, Maršak: Mucin dom, Golja: Sneguljica, Mihalkov: Vesele sanje, Roš-Gorinšek: Desetnica-Alenčica in Bidovec: Alenka išče srečo.) Dramatizacija Twainove povesti »Kraljevič in berač« je torej osma mladinska igra v mariborskem gledališču po osvoboditvi.

Dramatizacija: Polona in Franjo Blaž sta izbrala iz priljubljene povesti (videli smo jo tudi že na filmskem platnu) znanega ameriškega humorista devet najzanimivejših in za potek zgodbe odločilnih slik, ki sta jih povezala z napovedovanjem ceremonije pred zaveso, na katero je bila projektirana slika gradu, kjer se povest dogaja. Ta tehnično dramaturška rešitev strnitve slik je morda malce staromodna, vendar zanesljiva. V njej je skrita edinole nevarnost monotonijske in statičnosti, kar naj bi zakril elastičen ceremonier-mostiček med igro in gledalci.

Režija: Franjo Blaž je prvič režiral s profesionalnimi igralci. V delo se je resno in studiozno poglobil. Njegov debut je bil v resnici dostojen. Redkim mariborskim režiserjem se je pridružilo novo ime.

Insencenija: Scenograf Jože Polanjko je postavil scenski okvir, ki premore nekaj naravnost odličnih slik (brlog Toma Cantyja, dom Hendona, Katedrala). Bolj kakor prostorsko je iskal scenograf barvni izrez v posameznih slikah in skušal z njim oživiti vzdušje, ki ga avtor zahteva, ker se mu je v nekaterih slikah lepo posrečilo.

Igralci: V naslovnih vlogah sta nastopila Mira Bedenkova in Zvonko Zemljčič. Bedenkova je bila prav priručno fantovska. Dokazala je, da se zna vživeti v svet mladostnika, Zemljčič, ki ni igralec, temveč član mariborskega baleta, je zadovoljivo rešil nelahko igralsko nalogo. Bilo je nekaj uspešnih igralskih kreacij. Naj omenim Florjanciča (Henrik VIII), Sardočevca (Jane Grey), Brunčkovca (Elizabeta), Samca (Lord Hertfort), Lavrača (Lord St. John), Bačka (baron Liste), Vičarja (nadškof), Haberta (ceremonier), Tovornika (Hendon), Brunčka (Hugo Hendon), Blaževca (Edit), Makarja (sodnik) iz plemiškega tabora in Plevla (John Canty), Gorinskovo (babica), Veljakovo (Tomova mati), Jankovo (Nana), Hočevarja (Marlow), Kumarja (jetnik), Godinovo (obsojenka) in Hanžiča (krčmar).

Občinstvo: Premieri je prisostvovala mladina vseh mogočih

starosti, ki je prav različno dojemala predstavo. Bilo je mnogo strmenja, resnega poslušanja pa tudi nekaj smeja, ki pa je v igri na skopo posejan. V glavnem je »Kraljevič in berač« privlačil bolj gimnazijsko in sploh srednješolsko mladino. Za cici-bančke najbrž ni, saj je v igri mnogo globokih misli in duhov,

ki jih malčki, žejni predvsem slikovite paše za oči, ne bodo razumeli.

Ce se ob koncu vprašamo ali je bilo vredno postaviti to domiselno zgodbo o zamenjavi dveh docela podobnih dečkov na oder, in ali nam ima danes še kaj povedati, moramo odgovoriti povsem pritrdilno.

D. M.

Kulturne beležke

Koncert Miroslava Čangalovića v Parizu

V dvorani pariške Glasbene akademije je imel jugoslovanski pevec Miroslav Čangalović zelo uspešen koncert. Na klavirju ga je spremljal Andrija Preger. Na programu so bila dela Musorgskega, Schuberta, Schumanna in Faurea, kakor tudi jugoslovanskih skladateljev Kunca, Baranovića, Gotovca, Tajčevića in Gostuškoga. Publiko je zelo tople pozdravila Čangalovića po vsaki točki sporeda in na koncu je moral zapeti tudi dve pesmi izven programa. Na koncertu je bil tudi jugoslovanski veleposlanik v Parizu Srdjan Prica.

»Pravda« kritizira stanje v sovjetski upodabljaljoči umetnosti

Moskovska »Pravda« piše, da stanje v upodabljaljoči umetnosti ne zadovoljuje občinstva. Časnik kritizira organizacijski komite Zveze umetnikov, Akademijo umetnosti in zlasti moskovsko Zvezo umetnikov, češ da niso dovolj pazili na mnoge pomankljivosti v upodabljaljoči umetnosti. »Pravda« tudi navaja, da je glavna uprava za upodabljaljočo umetnost, ministrstvo za kulturo, počasna pri obravnavanju mnogih važnih vprašanj, med drugim pri postavljanju spomenikov uglednim možem. Umetnikom časniki zlasti zamere pomankanje mojstrskega znanja, zapostavljanje vloge množice in poskušne, da bi pomankanje vsebine prikrili z zunanjim sijajem, neprimerni razpravami in medsebojno nestrpnostjo.

Med slikarji in kiparji, ki ustvarjajo neveljavna in načikana dela, navaja »Pravda« tudi ime znanega slikarja Gerasimova, katerega slike, zlasti portrete, so do nedavnega zelo cenili. Časnik kritizira Gerasimova zaradi slabe patosa in prikazovanja velikih dogodkov in zgodovinskih osebnosti in zaradi pogostega prikazovanja ljudstva kot »negibne množice«.

Gostovanje dirigenta Zdravkovića na Švedskem

Dirigent Beogradske Opere Zivljn Zdravković bo odšel sredi decembra gostovat na Švedsko. Med eno-

tedenskim bivanjem bo dirigiral koncert kornega orkestra stockholmskega radija, dva druga njegova koncerta pa bodo posneli za glasbeno magnetoteko te radijske postaje. Reže, da bo Zdravković gostoval tudi na Danskem, v Franciji in Nemčiji.

Albert Einstein o položaju znanstvenikov

»Če bi ponovno začel svojo kariero, bi bil raje instalater ali branilec,« je izjavil veliki znanstvenik Albert Einstein v pismu ameriški reviji »Reporter«, ko so ga zaprosili, naj izreče svojo sodbo o seriji član- kov v tej reviji, posvečenih položaju znanosti v ZDA. »Reporter« je nedavno objavil vrsto člankov Theodora Whitea s naslovom »Znanost v ZDA« — mučen vprašanje, v katerih je posameznik akcijah oblasti proti atonskim znanstvenikom s področja atomsk- energije, ki so jih obdolžili nelojal- nosti. To se je pripetilo tudi bivšemu predsedniku komisije za atomsko energijo Robertu Oppenheimerju. O zadevi Oppenheimer je rekel: »Si- o zavedi Oppenheimer je rekel, da bi sistematično razširjeni poskus, da po- porušili medsebojno zaupanje, pome- njajo najhujši udarec za družbo.« Ein- stein je v začetku letošnjega leta izjavil o svoji dejavnosti pred McCar- thyjevim odborom.

Pismo, ki ga je Einstein poslal »Reporterju«, se glasi: »Vprašali ste me, kaj mislim o vaših člankih o položaju znanstven-ikov v Ameriki. Namesto, da bi po- skušali analizirati ta problem, kratek- raje izrazili svoje občutje s kratko- pripombo: če bi bil ponovno mlad in bi se moral odločiti, kako naj se- preživim, ne bi skušal postati znan- stvenik ali učitelj. Raje bi postal in- stalater ali branilec v upanju, da- stalater ali branilec sponjo ne bo- našel najskromnejšo stonjo ne- odvisnosti, ki jo je moč še doseči v- sedanjih okoliščinah«.

Očitno je, da se urednik te libe- ralne revije ni nadejal takšnega od- govora velikega fizika, saj je izjavil, govora velikega fizika, saj je izjavil, govora velikega fizika, saj je izjavil, cast, da pa »kmalaj vzbuja zadovolj- stvo, da bi ga objavili, ker ga bodo is- koristili sovražniki Združenih držav«.

Vukica Novaković

V proslavo 150-letnice

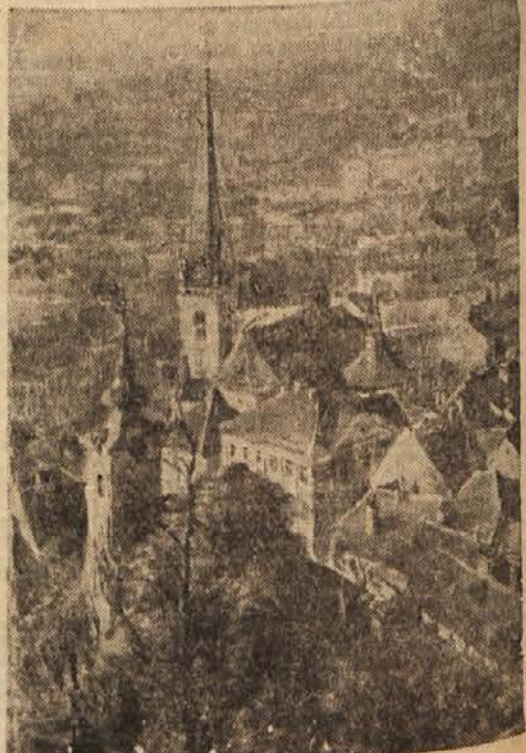
bo odprta v prostorih Male Gale-rije v ponedeljek 29. novembra ob 11. uri dopoldne razstava

PRVA SRBSKA VSTAJA

Razstava bo odprta od 29 no- vembra do 5. decembra 1954.

Vstop prost Vabljeni: otroka in se trudil najti odgovor na

Ivan Vavpotič: Stara Ljubljana z Gradu (Narodna galerija)

Iz Ljubljane

NEKAJ PEREČIH KOMUNALNIH PROBLEMŌV

Kaj je bilo letos zgrajeno in kaj še bo

Okoli 220 milijonov dinarjev proračunskih sredstev MLO Ljubljane je bilo letos porabljenih za redno vzdrževanje komunalnih naprav mesta; investicije za novogradnje so dosegle skoraj 400 milijonov dinarjev. Razen tega je MLO dotiral še 15 milijonov din. Pavalni zvezi za ureditev kopalnice Kolesarjeva, brodarstvu društvu za kopalnice na Ljubljani, občinskemu LO Polje za elektrifikacijo vasi Javor in Besnica, Pošti za javne govorilnice itd.

Oglejmo si torej v kratkem, kaj so z denarjem, določenim za nova dela, letos napravili:

Med drugimi deli so letos dokončali Roško cesto, dovršen je bil sedmi del Zaloške ceste skozi Polje, tako da je ta cesta sedaj od Ljubljane do Zaloga urejena.

Zaključena so bila med drugim tudi dela pri rekonstrukciji ceste v Rožno dolino za ureditvijo križišča na Erjavčevi cesti, utrdbi so gornji sloj Titove in Dolenjske ceste itd. V delu pa je še Smartinska cesta, Vrazov trg, odcep od Zaloške ceste do Vevča in druga. Tudi pri ureditvi okolice Urha so zemeljska dela letos v glavnem že končana. Za vse nove investicije na cestah je MLO finansiral 116 milijonov dinarjev.

Nadaljnjih 63 milijonov je MLO porabil za boljše preskrbo Ljubljane z vodo. Letos so med drugim položili podaljšek cevo-

voda na Viš od Tržaške ceste do mostu čez Gradaščico, po Dolenjski cesti, v Sentvid od železniškega prelaza do zbiralnika. Vodo so dobili tudi v Riharjevi ulici, Hruševski cesti, Litjski cesti, Kamnoseški in Kamniški ulici. V delu je napeljava na Izansko cesto, v Devovi, Cadovi in Uršičevi ulici in na Stradunu. Razen tega grede h koncu tudi dela na objekti vodov. V Klečah in Hrastju.

Tudi za ublažitev problema kanalizacije je bilo precej napravljeno. Čistilne naprave v Sentvidu bodo še letos v pogonu. Zgrajen je bil kanal v Riharjevi ulici, na Rakovniku, v Kamniški ulici, v delu je še kanal v Mariborski ulici, kanal na Galjevo, v Zadrugi ulici, na Kodeljevem in gradnja velikega severnega zbiralnika do Titove ceste. Investicije za kanalizacijo je bilo porabljenih 51 milijonov dinarjev.

Za lepšo podobo mesta je Mestna vrtnarstva porabila le 2 milijona 600 tisoč dinarjev. Razen investicij za javno razsvetljavo, ki znašajo 11 milijonov dinarjev, je MLO dal podjetju Elektro-Ljubljana 100 milijonov dinarjev kredita za postavitev 15 transformatorskih postaj — za to delo je 100 milijonov dinarjev prispevala tudi republika. Za investicije živalskega vrta je bilo porabljenih 10 milijonov dinarjev. V tem je dograditev medvednjakov, ograje in vodovoda do vrta. Dogradene so tudi zatvornice na Ljubljani; njihova celotna investicija je znašala približno 70 milijonov dinarjev, itd.

Kaj pa za prihodnje leto? Prvo je vprašanje, kdo bo gradil. V primeru, da bi gradbeni operativni oddelki sredstev (približno 300 do 400 milijonov dinarjev) za stroje in naprave, je še vedno treba rešiti problem pomanjkanja delovne sile, ki ga je v Ljubljani čutil že vrsto let, ki pa se je v zadnjem času še stopnjevalo. Zaradi neprimernega nagrajevanja v gradbeništvu je v Ljubljani težko dobiti delavce, ko pa so na pr. pri izgradnji avto-cest, le nekaj kilometrov iz Ljubljane dosti bolj plačani.

Svet za komunalne zadeve pri MLO se je resno lotil študija,

kako v mestu zagotoviti vsaj najnujnejšim komunalnim potrebam. Kljub ogromnim investicijam v povojnih letih je v Ljubljani še zmerom le 10% cest, ki imajo gornji sloj asfaltiran ali kockan. Se vedno je samo 24% vseh hiš priključenih na kanalizacijo, obstoječi vodovodni zbiralniki pa predstavljajo le 16% povprečne dnevne porabe. Tudi nagel razvoj mesta je napravil svoje. Potrošnja električne energije se je v Ljubljani kar štirikrat povečala. Plinarna tudi ne zmore več ugoditi ogromni potrošnji. Osební promet je od 9 milijonov potnikov leta 1939 porasel na nad 30 milijonov v tretjem četrtletju letošnjega leta. Javnih skladišč je premalo 10, podjetje »Snaga« za- došča le 30% vsem potrebam itd.

Svet za komunalne zadeve je že izdelal predlog za dela v prihodnjem letu, ki naj bi jih izvršili v danih možnostih. Med drugim je predvidena dovršitev

Smartinske ceste, asfaltiranje Izanske ceste, razširitev Titove in Tržaške, predvidena je gradnja mostu čez Glinščico, čez Ljubljano v Zalogu, na Celovski cesti je treba urediti kolesarsko stezo. Predvidena je rekonstrukcija Litjski ceste od Stepanje vasi do gramoznice ob cesti, ureditev nabrežja ob Ljubljani, ureditev parkirnega prostora za avtomobile, kajti v Ljubljani prihaja vsak dan veliko število tujcev. V zvezi z gradnjo zadrževalnice bo treba zgraditi vodovodno zvezo Hrastje-Zalog-Polje.

Treba bo podaljšati vodovod na Dolenjski cesti. Na vseh cestah, katerih gornji sloj bo utrjen, je treba hkrati zgraditi kanalizacijo. V načrtu je tudi velik zbiralnik ob Ljubljani. Razen tega je treba urediti javno razsvetljavo — za prihodnje leto predvidevajo zgraditev 11 transformatorskih postaj. V načrtu je tudi rekonstrukcija lokalnega prometa, ki naj bi bila v prvi etapi do konca prihodnjega leta zgrajena, to je trolejbusna zveza od Sentvida do Ajdovščine in od Viča do Ajdovščine ter avtobusna zveza od Rudnika do mesta. pr.

Z razpravljanja o komunah

Ob sorazmeroma skromni udeležbi je bil v četrti v prostorih I. gimnazije zbor volivcev terena Univerza. Ljudski odbor dr. Heli Modic je uvodoma v obširnem referatu pojasnil pomen ustanavljanja komun. Pri tem je zlasti pojasnil tlate probleme, o katerih je na terenu po navadi največ vprašanj. Tako je volivcem obrazložil bistvo komun, organizacijo komun, se nato zadržal pri vprašanju razdelitve ljubljanskega bazena ter pojasnil odnos med komuno in skupnostjo komun. Na koncu se je dotaknil še nekaterih napačnih iluzij, ki jih imajo nekateri ljudje, ko mislijo, da bodo že s samo ustanovitvijo komun rešena vsa vprašanja, ki jih imajo danes okoli in obine.

Po referatu ljudskega odbornika se je razvila krajsa diskusija, v kateri so volivci zahtevali pojasnila o nekaterih vprašanjih v zvezi z organizacijo komun. Tako so zahtevali pojasnila o višini narodnega dohodka v posameznih komunah na Ljubljani.

skem področju, nadalje o tem, kakšna bo razlika med skupnostjo komun in sedanjim okrajem. Zahtevali so pojasnila glede tega, v koliki meri pomeni ustanavljanje komun odmiranje države nadalje glede kompetence mestnih komun in glede možnosti ustanovitve posebnega organa, ki bi koordiniral delo pri reševanju skupnih problemov mestnih komun.

Volivci so se zanimali, če bo prizadet tudi center Ljubljane, zlasti glede na nameravano razdelitev Ljubljane na več komun. Seveda so bile tudi pripombe glede razdelitve Ljubljane na komun, češ da predstavlja Ljubljana celoto in da bi bilo treba zato pošteno premisliti, preden bi sprejeli dokončne odločitve.

Sledil je referat ljudskega odbornika Dušana Boleta o družbenem upravljanju v Solstvu, nakar so volivci soglasno potrdili predlog za članke kolokijev, ki ga je dal predstavniki terenskega odbora SZDZ, R.

SVETOVNO PRVENSTVO V STRELJANJU

Jugoslavija druga z vojaško puško

Mašek s 501 krogom tretji na svetu — švedska zasedla prvo mesto — švica četrta

Včeraj so vse svetovne agencije objavile poslednje vesti o rezultatih streljanja z vojaško puško — ekipno in posamično — na svetovnem prvenstvu v Caracasu. Jugoslovanska ekipa, katere postave še vedno ne poznamo, je dosegla izreden uspeh. Z 2481 krogom je zasedla drugo mesto za švedsko ekipno, ki je dosegla 2471 krogov. Tretja je Finska 2439, četrta Švica 2428 in peta SZ.

Uspeh naše ekipe je toliko večji in pomembnejši, ker je konkurenca na tem prvenstvu silno ostra. Čeprav nimamo vseh posamičnih rezultatov, sklepamo, da je takšen uspeh lahko dosegla samo homogena ekipa strelcev, katerih rezultati so v glavnem enaki (povprečje znaša 494 krogov, kar je odlični rezultat).

Najboljši naš strellec je mladi Zagrebčan Zlatko Mašek, ki je s 501 krogom zasedel tretje mesto na svetu za Švedom Frestelom in Quizbergom, ki sta dosegla 514 oziroma 513 kro-

gov. Na četrtem mestu je neznani kolumbijski strellec Matallana s 500 krogi, za njimi sta se uvrstila Pereberin (SZ) in znani Švica Bärchner s 499 krogov.

Ce napravimo kratko bilanco uspehov naših strelcev na svetovnem prvenstvu v Caracasu, moramo ugotoviti njihov dober plasman v streljanju z malokalibrsko, zelo dober v streljanju s težko precizno in izreden uspeh v streljanju z vojaško puško.

Caracas, 26. nov. — Ekipno tekmovanje s precizno pištolo na 50 m: SZ 2722 krogov (nov svetovni rekord — prejšnji svetovni rekord Švedske, postavljen v Oslu 1952, je bil 2718 krogov), ZDA 2706, Švedska 2697, Švica 2680, Mexica 2640, Kuba 2634, Finska 2621, Kolumbija 2611, Brazilija 2595, Peru 2584, Venezuela 2574 in Filipini 2465 krogov.

Caracas, 26. nov. (AFP). Na svetovnem strelskem prvenstvu je ekipa Italije osvojila prvo mesto v strelja-

nju na glinaste golobe, in sicer s 773 zadetki, kar je nov svetovni rekord. Drugo mesto sta zasedli Švedska in Egipt, nadalje so se uvrstili SZ, Norveška, Kanada, Kuba, Venezuela in Kolumbija.

V posameznem tekmovanju v tej disciplini je dosegel do sedaj najboljši rezultat Italijan Merlo s 197 zadetki.

Po neuradnih podatkih so strelci posameznih držav osvojili naslednje število zlatih medalj: SZ 77, Švedska 66, ZDA 62, Finska 44, Švica 40, Venezuela 29, Norveška 26, Filipini 13, Kuba 12, Peru in Brazilija po 11, Mehika in Kolumbija po 9, Kanada, Nemčija, Danska in Egipt po 7, Poljska 6, Jugoslavija 5, Čile, Anglija in Španija po 3, Francija, Kitajska, Dominikanska republika po 2, in Avstrija, Romunija, Salvador, Italija in Japonska po 1 zlato medaljo.

Med posamezniki je dosegel največji uspeh Rus Bogdanov, ki je osvojil šest zlatih medalj in dosegel tri svetovne rekorde.

SPORT IN TELESNA VZGOJA

TEKMOVANJE ZA POKAL »LJUDSKE PRAVICE«

PARTIZAN FRAM ZMAGOVALEC

Ljubljana, 26. novembra. Včeraj je bila seja Izvršnega odbora Zveze za telesno vzgojo »Partizan« Slovenija. Na njej so izbrali zmagovalca in ostale nagradjene v tekmovanju za pokal »Ljudske pravice«.

Letošnji zmagovalec je TVD Partizan Fram, ki bo dobil predhodni pokal »Ljudske pravice« in olimpijsko bradljo.

Naslednja mesta so osvojili:

2. TVD Partizan Narodni dom, Ljubljana (dobi konja),

3. TVD Partizan Vrhnik (dobi telovadno blazino),

poročila iz devetih okrajev, ki so predlagali 20 društev kot kandidate za to tekmovanje. Na četrtkovni seji Partizana — Zveze za telesno vzgojo Slovenije je tekmovalna komisija poročala o svojem delu in predlagala zmagovalce. Izvršni odbor je njen predlog osvojil, hkrati pa predlagal, naj bi v soglasju z uredništvom »Ljudske pravice« spremenili način tekmovanja, ki naj bi v bodoče zajelo prav vsa društva in ocenilo njihovo vseletno delo, pri tem pa še bolj kot doslej upoštevalo posebne pogoje,

Razvitje prapora

TVD Partizan — Fram priredi ob »Dnevu republike« svečano akademijo dne 29. novembra t. l. ob 19.30 v dvorani telovadnega doma v Framu.

Na akademiji bodo podelili TVD Partizanu Fram pokal »Ljudske pravice« in društveni prapor, dar Okrajne zveze Partizan.

PROSLAVA »DNEVA REPUBLIKE«

Drugi nastop v Narodnem domu

Po uspešnem nastopu najmlajših je TVD Partizan — Narodni dom v četrtek priredil drugi nastop — mladinski in mladincev. Večer je potekal v glavnem v dveh smereh: pregled dela obeh mladinskih vrst in prikaz prvih sestav mladih avtorjev Cerarjeve, Rožmanove, Hrovatina in Sefa. Na začetku je društvo podelilo diplome in plakete najboljšim plasiranim tekmovalcem in tekmovalkam na državnem prvenstvu.

Vodnici vrste mladink, naši dolgoletni državni reprezentantki dr. Vidi Gerbec moramo izreči vse priznanje. Sest mladink doklet, ki so še večkrat zastopale barve svojega društva, je pokazalo, kaj so z resnim in intenzivnim delom lahko dosegle. V njihovem nastopu na dvoslojinski bradli in v prostih vajah smo videli ne samo točke prvine, ampak tudi že tekočo, lepo izvedbo.

Medicini so se hoteli v svojem nastopu na bradli posebno izkazati. To jim je uspelo samo deloma, ker so, kot kaže, precejevali svoje moči in izbrali zelo težke vaje. Izkazali pa so se pri preskokih čez mizo, kjer smo videli vse od raznož, salt do elegantnih slevjih skokov.

Od skupinskih prostih vaj in ritmičnih plesov je najbolj ugajala sestava Hrovatina, ki je za to dobro sestavo dobila zaslužen nagrado in bodo člani Partizana z njo nastopili na republiškem zletu v Kopru. Tudi ostale sestave vaj so pokazale, da ima TVD Partizan — Narodni dom vrsto mladih avtorjev, ki so bodo, če bo šlo tako naprej, kmalu uvrstili med naše najboljše sestaviljce prostih in ritmičnih vaj.

Coprav društvo svoje člane za ta nastop ni posebno pripravljalo, sta oba nastopa zelo uspešna in si podobna prireditve želimo še večkrat.

Na nastopih sodelujejo telovadci tudi s folklornimi plesi

4. TVD Partizan Zali hrib (dobi drog),

5. TVD Partizan Gornja Radgona (dobi telovadno kozo).

Naslednjim društvom pa je Zveza Partizan za Slovenijo dodelila vsakemu po 35.000 dinarjev, da si nabavi potrebno telovadno orodje. Tako so se na naslednja mesta v tekmovanju zvrstila:

TVD Partizan Gorje pri Bledu, TVD Partizan Bled, TVD Partizan Gomilsko, TVD Partizan Tolmin, TVD Partizan Črni vrh, TVD Partizan »Železničar«, Maribor.

Komisija pod predsedstvom tovariša Tineta Remškarja je v zadnjem času vestno pregledala

tako da bi ocenjevanje razdelili na mestna in vaška društva.

Letošnjemu zmagovalcu TVD Partizan-Fram in ostalim nagradjenim najskrenejše čestita delovni kolektiv »Ljudske pravice«.

Pred sedmim »Tekom republike«

Na praznik Republike v ponedeljek, 29. novembra, bo starter že sedmič spustil najboljšo slovensko in jugoslovansko tekmo v borbo za pokale »Teke republike«. Zopet se bodo srečali stari nasprotniki z atletskih tekalnic, da zaključijo svojo letošnjo bilanco. V vseh dosedanjih tekih smo videli lepe borbe in tudi od letošnjega, ki bo soden po prijavah, do sedaj najkvalitetnejši, lahko pričakujemo isto.

Leta 1948. je Atletska zveza Slovenije prvič izvedla »Tek republike«, ki je postal tradicionalen. Kljub pomenu terminu zbere zanimiva prirediteljev čisto veliko število tekmovalec, ki se ne borijo samo z nasprotniki, ampak tudi z mrazom in trdo, čisto nevarno cesto. Mimogrede naj omenimo število nastopajočih v posameznih letih: 1948. — 305, 1949. — 194, 1950. — 50, 1951. — 40, 1952. — 105 in 1953. — 172 atletov in atletinj. Kol vidimo, je bila udeležba najboljša v prvih dveh letih, kar je v veliki meri posledica dejstva, da je takrat nosil vse stroške prireditelj, danes pa gre vse na račun sodelujočih društev.

Ne bi bilo slabo, če bi se spomnili na dosedanja zmagovalce, ki jih je že precej. Mlajši mladinci 1900 m (1948—1951 do 16 let, od 1952 naprej do 18 let): 1948. Zajo (Polje) 3:04,6, 1949. Belšak (Domžale) 2:59,0, 1950. Selškar (E) 3:08,0, 1951. Ivartnik (Gust.) 3:05,4, 1952. Gašček (K) 2:45,0, 1953. Brine (O) 3:01,8. Starejši mladinci 1600 m (1948—1951 do 17 let, od 1952 naprej do 19 let): 1948. Rožman (E) 4:37,4, 1949. Mugoša (E) 4:26,0, 1950. Belšak (E) 4:29,0, 1951. Belšak (O) 4:35,4, 1952. Tomušič (Din) 4:16,0, 1953. Homan (Z) 4:29,4. Član 1600 metrov, 1952. Pavčič (LM) 4:27,0, 1953. Vipotnik (K) 4:21,4. Člani 4200 m 1948. Ceraj (P) 14:19,0, 1949. Mihalčič (P) 13:56,0, 1950. Ceraj (P) 13:55,0, 1951. Mihalčič (P) 14:02,0, 1952. Mihalčič (P) 13:52,0, 1953. Mihalčič (P) 13:57,2. Mladinke 800 m 1949. Hodi (ZM) 2:08,0, 1950. Trkulja (E) 2:01,0, 1951. Trkulja (O) 2:00,0, 1952. Kačar (O) 1:52,0.

Drsališče v Kranjski gori čaka drsalce

Turistično društvo v Kranjski gori sporoča, da je drsališče v Kranjski gori že odprto za treninge.

Gostovanje jugoslovanskih šahistov v Posarju

Po zmagi nad zahodnonemško reprezentanco 12,5:7,5 in Luksenburgom (19,5:0,5) je jugoslovanska šahovska reprezentanca odpotovala v Saarbrücken, kjer bo 26. in 27. novembra odigrala dvokrožni dvojni proti posarski reprezentanci. Jugoslovanski moštvi bodo nastopili 28. novembra tudi v Völklingenu na mednarodnem brzo-poteznem turnirju.

Na prigrvarjanje svoje žene je bil Emanuelov oče zaprosil za spremembo priljka in s tem, da je izpustil prva dva zloga, se je spremenil priljke iz židovskega v nemški. Emanuelova mati je bila lepa, elegantna žena svetlorjavih las in bele kože, ki je rada popotovala. »Mar je potrebno, da spoznajo v nas frankfurtske žide, brž ko se vpišemo v hotelsko knjigo?« je govorila, in njen mož, brezbržen in takšnih vprašanj, ki je ustreget. Njegov brat, zdravnik Paul Rosenhain, pa ga je zaradi tega dražil z majhno, strupeno dlobo v ozadju. Kot zdravnik ni bil nič posebnega, drugače pa dober, zanesljiv družinski doktor, dobrodušen samec, ki so ga imeli otroci posebno radi. Njegovi pacienti so prihajali večinoma iz krščanskih družin, ker so bili židovski zdravniki na glasu kot najboljši.

Ena stalnih zgodb v repertoarju Emanuelove matere je bila zgodba o njegovem vedenju pri krstu. Pravili so, da je starega pastora Meinersa najprej resno in od napetosti skileče pogledal, potem pa nenadoma in povsem nepričakovano zavreščal, se z brezzobnim nebom zasmejal in poskusil odriniti pastoroje roko s svoje glave ... presenetljiva demonstracija moči in razuma

komaj tri tedne starega otroka. Emanuel je slišal pozneje to kratko zgodbo tako pogosto, da se mu je sčasoma zdelo, ko da se lahko spominja lastnega krsta, sveč, gladko obritega obraza pastora Meinersa in suhega mrzlega cerkvenega vonja.

Emanuelov ded in babica sta stanovala do njegovega rojstva v hiši njegovih staršev, mesec dni po njegovem krstu pa sta se preselila v najeto stanovanje z velikimi, visokimi sobami in plinsko razsvetljavo. Za to spremembo nista navedla nobenega določenega razloga, kajti v Rosenhainovi družini so bili preveč civilizirani, da bi se prepirali, in preveč pametni, da bi kar naravnost povedali svoje mnenje. Samo ko je stari Sigmund Rosenhain v novem stanovanju prvokrat legel v posteljo z dvema vročima lončenima steklenicama, v katerih je bil prej kuminovec, pod mrzlimi nogami in ki ju je bila žena napolnila z vročo vodo — tedaj je vzdihnil na pol vdan v svojo usodo, na pol olajšano: »Čemu naj bi se gospa tajnega svetnika Schönchena vsakokrat spotaknila ob dva stara žida, ko pride na obisk?« — je vprašal na židovski način vprašujoče namesto trditve. Žena tajnega svetnika Schönchena, Emanuelova krstna botra in najboljša prijateljica njegove matere še iz časov, ko sta bili skupaj v penzionatu, je bila odgovorna za rahlo nagibanje Hainove družine h krščanstvu.

Bili so časi liberalnega meščanstva v Nemčiji. Zmaga pri Sedanu, čas ustanavljanja in polom so bili minili. Vse je bilo spet v poletu, življenje spet dobro. Banke so razcvetale in gradile krasna poslopja v slogu Palazzo Pitti. Hiša Hainovih v Paulovi ulici je stala v novem okraju, ki je bil zrasel na mestu nekdanjih mestnih okopov Frankfurta. Zgrajena je bila v staronemškem slogu, ki je bil nova moda, s ponesrečenim poskusom posnemati

pročelje nemške renesanse. Čeprav so stali v starem mestu najlepši vzorci stare strokovne gradbene umetnosti, so ustvarili mladi arhitekti samo nekaj zmedenega in napihnjenega. Toda meščani so se počutili v svoji lagodnosti in bogastvu dobro med imitiranim marmorom in ponarejenimi španskimi usnjenimi tapetami ter med svojim težkim, rezljanim pohištvom. Brisanje prahu z njega so bili povzdignili v obred.

Tam za debelimi, temnimi zastori, pod varstvom pestunje iz hesenskih gora, je doraščal Emanuel. Ob nedeljah je dišalo v hiši po gosji pečenki in kumarčni solati, po kavi in pravkar pečenih kolačih in po cigarah njegovega očeta. Zvečer je priplaval v njegovo sobo nežen parfum — mama, oblečena za opero ali za družbo. Ljubil je mamo, božal je tenko, švedsko usnje njenih dolgih rokavic, in ko so se vrata za njo spet zaprla, bi bil rad malce pojokal. Jokal pa ni, ker je bil moški, vsaj tako je trdil stric Paul, ki je tudi pazil na to, da so ga umivali z mrzlo vodo in da je redno hodil na izprehod.

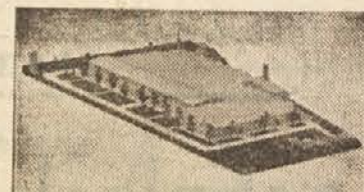
Emanuelovo detinstvo je bilo zasidrano v miru in varnosti; v varnosti, tako globoki in enakomerni, da se mu je zdela v poznejših letih nepojmljiva. Ko da vse človeštvo spi, v zibelki zaprto, v školjko, otrok Emanuel pa je najmanjši delec tega mira.

Za hišo se je razprostiral vrt, prvotno zelo velik, pozneje, ko je Emanuel doraščal, pa čedalje manjši. V oktobru so klatili laške orehe, v zelenih lupinah so zamolklo padali v travo in dišali po grenki jeseni. Prsti so postali črni od lupljenja, in potem se je mama jezila. Papa se je samo smejal za svojim časnikom v oblaku cigaretnega dima. Ob času novega vina so prirejali zabavne družinske izlete v pfalske vinske gorice.

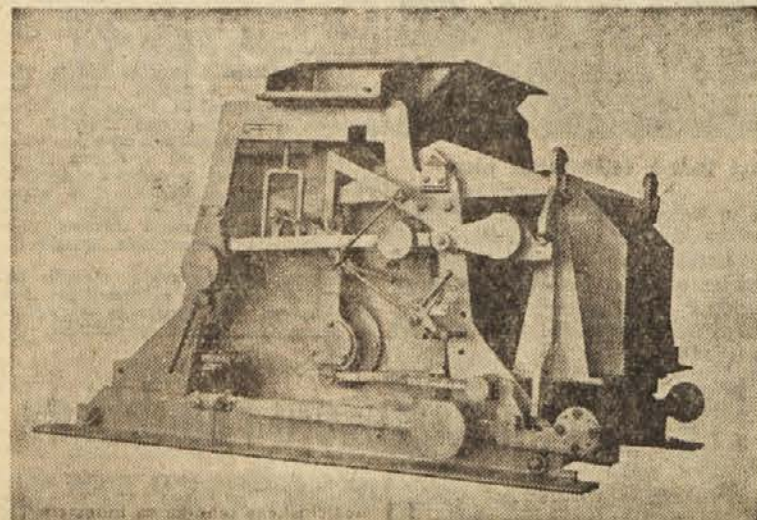
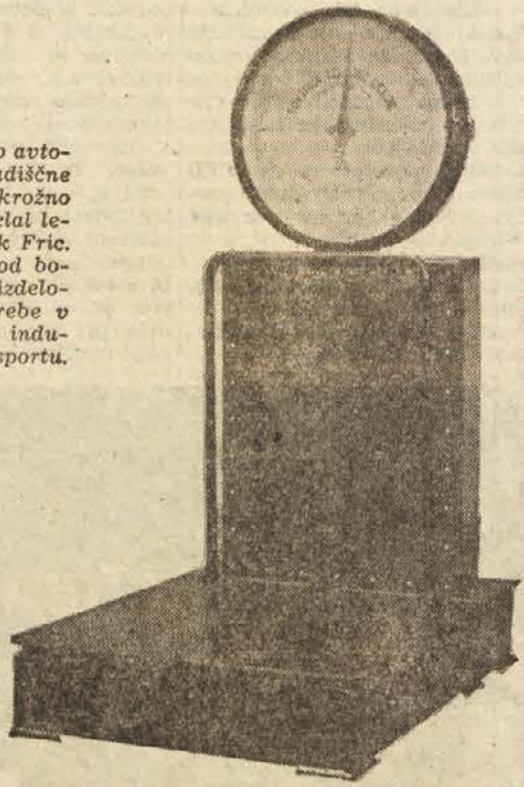
60 LET tovarne tehnic v Celju

Leta 1894 se je v sedanji Kocbekovi ulici v Celju ustanovila mala obrtna delavnica, v kateri je podjetnik Rebek zaposloval do 10 delavcev. Začetna proizvodnja so bile decimalke in balančnice, je kmalu narasla ter je lastnik preselil delavnico na Mariborsko cesto že pred prvo svetovno vojno, iz nje pa je nastala tovarna. V njej je do osvoboditve privatni industrijalec zaposloval do 50 delavcev. Z industrijsko izgradnjo pa so narasle potrebe po tehnicah in prostorih so postali pretesni. V zasilnih prostorih je delalo do 160 delavcev. Kolektiv se je boril za kvaliteto

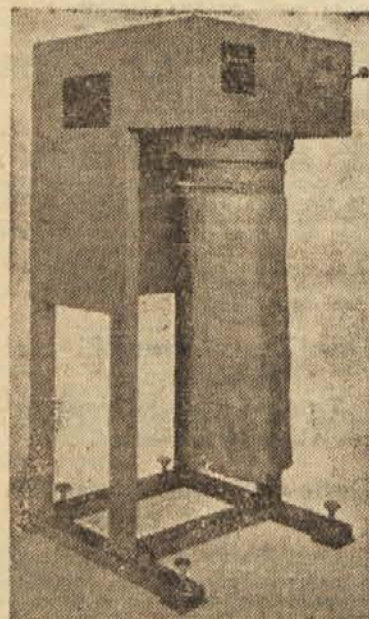
Nov prototip avtomatske skladiščne tehnice s krožno skalo je izdelal leta 1954 Vovk Fric. Novi proizvod bodo serijsko izdelovali za potrebe v trgovinah, industriji in transportu.

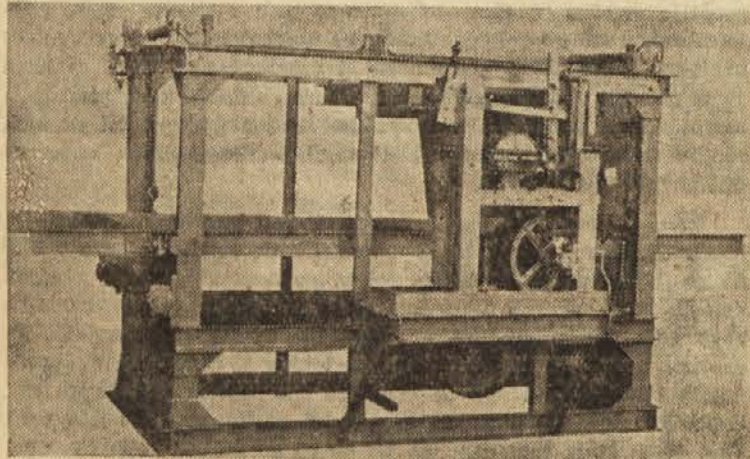
Slika makete nove tovarne, ki bo z adaptacijami in dograditvami preurejena v moderen obrat.

Tehnica na transportnem traku za potrebe rudarstva in tovarna cementa. Prototip je izdelal leta 1954 Veselak Avgust. Sedaj novi serijski proizvod

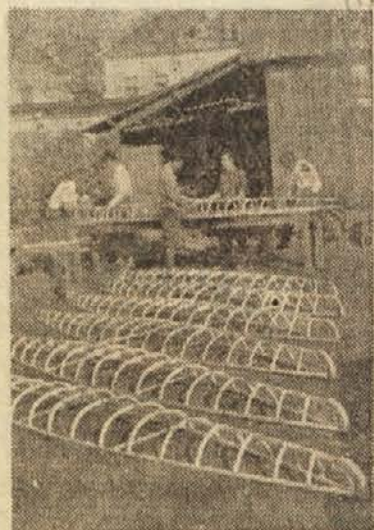
Avtomatska tehnica za polnjenje vreč. Novi serijski proizvod za potrebe živilske industrije. Prototip je bil izdelan leta 1953.

Avtomatska silo-tehnica je nov serijski proizvod. Prototip je izdelal leta 1953 Vovk Fric, konstruiral teh. vodja Mazej Marjan. Tehnica možnost 10-200 kg

v zagrebških kurilnicah. Tudi električna dvigala so že proizvajali. V zadnjih letih pa so izdelali prototipi nekaterih novih tehnic ali izvršene rekonstrukcije starih, ki se bodo serijsko proizvajali za potrebe industrije, trgovske mreže in široko potrošnje. Poslovno življenje se modernizira in zahteva primernih in modernih tehnic. Poseben proizvod so tudi kontrolni aparati in uteži.

Rentabilnostni računi kažejo, da se bodo investicije v znesku 140 milijonov v novo tovarno bo-

Clani kolektiva se bavijo s športom in ljudsko tehniko. Marljivo dela kajakaška sekcija društva LT, ki je zgradila že 5 kajakov in z njimi pridno vadi.

gato vračala. Dosedanja proizvodnja v tonaži 600 ton se bo v prihodnjem letu dvignila na 1100 ton in predstavljala vrednostno okrog 450 milijonov dinarjev. Skoraj vse strovine, potrebne za proizvodnjo tehnic, dobavljajo domače tovarne. Uvoz predstavljajo le razne lamele in neki instrumenti za registrirne aparate. Produktivnost se bo v prihodnjem letu povečala za 10 % ter bo v tovarni zaposlenih 212 delavcev in uslužbencev, dočim bi bilo v dosedanjih pogojih potrebnih 258. Kapaciteta pa bo skoraj dvakratna.

Proizvodi tehnic imajo tudi ugodno perspektivo plasiranja v inozemstvu, predvsem v Turčiji in Egiptu. Državne železnice Indije se posebno zanimajo za vagonске tehnice. Na licitacijah so bili primeri, kjer so bile cene naših tehnic enake ali celo nižje od inozemskih.

DNEVNE NOVICE

Obvestilo. Dne 23. novembra 1954 je bil v Krškem sestanek vseh zdravnikov krškega okraja. Skupno z odgovornimi okrajnimi predstavniki so zdravniki razpravljali o problemih subjektivnega značaja, ki so v zadnjem času znatno ovirali normalno delo in razvoj zdravstvene službe v okraju. Navzven so bili enotnega naziranja, da so medsebojni spori in podpiranja vsehstransko škodljivi in so zaradi tega sklenili, da z njimi odločno prenehajo. Izvršene bodo tudi nekatere personalne spremembe. Iz pisarne Okrajnega odbora SZDL, Krško.

NARTA SPORT KREMA bo ohranila Vašo kožo nežno in gladko. — Zato vedno samo

Narta

Zveza prijateljev mladine in Pionirska knjižnica v Ljubljani priredita 27. novembra ob 17. uri proslavo Dneva republike v Pionirski knjižnici. Trg revolucije 7. Sodelujejo gojenci Srednje glasbene šole v Ljubljani. Vstop 2 vablom.

Zavod za napredek gospodinjstva priredi začetniški in nadaljevalni pletilni tečaj, kakor tudi tečaj za vezenje. Pričetek tečaja 6. dec. 1954. Vse informacije dobite v Zavodu od 8-14.

Z dopisnim tečajem se hitro naučite esperanto. Prvo lekcijo pošlje proti priložnosti 50 din Zveza esperantistov Slovenije. Ljubljana — Miklošičeva cesta 7.

JELA SOJ za kopanje, izdelana iz najboljših surovin, je enakovredna kopalnim solem svetovnega slovesa. Osvežuje, krepi živce in desinficira.

KONCERTI

Prvi izredni koncert Slovenske filharmonije v tekoči sezoni bo v četrtek, dne 2. dec. pod vodstvom Jakova Cipčija. Solista bosta mlada umetnika Zdenka Lukec-Carjeva in Dejan Bravničar. Spored obsega Mozartovo uverturo Don Juan, Lisztov Koncert za klavir in orkester v A-duru in Čajkovskega Koncert za violino in orkester v D-duru. Vstopnice so v prodaji v blaginji Slov. filharmonije. Cene od 150 din navzdol.

GLEDALIŠČA

SLOV. NARODNO GLEDALIŠČE DRAMA
Sobota, 27. nov. ob 20: Bernard Shaw: »Candida«. Abonma D.
Nedelja, 28. nov. ob 20: Irwin Shaw: »Dobri ljudje«. Izven in za podož.
Ponedeljek, 29. nov. ob 20: Goldoni: »Lakinja«. Izven in za podož.
Torek, 30. nov. ob 20: Zaprto.
Sreda, 1. dec. ob 20: Rostand: »Cyrano de Bergerac«. Abonma G.
Četrtek, 2. dec. ob 20: Irwin Shaw: »Dobri ljudje«. Abonma E.
Petek, 3. dec. ob 18.30: Rostand: »Cyrano de Bergerac«. Abonma Petek II popoldanski, dramski.

OPERA

Sobota, 27. nov. ob 19.30: Rossini: »Seviljski brivci«. Izven in za podož.
Nedelja, 28. nov.: Zaprto.
Ponedeljek, 29. nov.: Zaprto.
Torek, 30. nov. ob 19.30: Donizetti: »Lucia Lammermoorska«. Izven in za podož.
Sreda, 1. dec. ob 19.30: Musorgski: »Soročinski sejams«. Abonma red H. Četrtek, 2. dec. ob 18.30: Verdi: »Rigoletto«. — Zaključena predstava za Vajenske šole v Ljubljani.
Petek, 3. dec. ob 19.30: Hristić: »Ohridska legenda«. Abonma red K.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA
Gledališka pasaža
Sobota, 27. nov. ob 20: Norman Krasna: »John v zadregi«. Izven.
Nedelja, 28. nov. ob 18: Norman Krasna: »John v zadregi«. Izven.
Popoldanska predstava.
ob 20: I. Cankar-dr. F. Smerdu: »Martin Kačur«. Izven.
Ponedeljek, 29. nov. ob 20: Mira Mihelič: »Zlati oktober«. Izven.
Torek, 30. nov. ob 20: Norman Krasna: »John v zadregi«. Izven.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE
Ljubljana, Mestni dom
Sobota, 27. nov. ob 20: Spicar-Pišli: »Naj bo stara al' pa mlada«, spevo-igra. (Nejče — M. Drašler, Cilka — M. Strukelj).
Nedelja, 28. nov. ob 18: Spicar-Pišli: »Naj bo stara al' pa mlada«, spevo-igra. Popoldanska predstava. (Nejče — M. Jesenko, Cilka — V. Ravnikarjeva).

Umrli so v Ljubljani

Prele Jožefa, gospodinja. Pogreb bo danes ob 15. uri na Zalah.

ZAHVALA

Ob bridki izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta in tasta

dr. Vladimirja Ravniharja izrekamo vsem, ki so z nami sočustvovali, pokojnika spremili na zadnji pot in mu darovali toliko cvetja, prisrčno zahvalno. Posebno pa smo hvaležni prof. dr. Savinku dr. Jamarjevi, kakor tudi vsemu osebju Onkološkega inštituta, ki so mu z vso požrtvovalnostjo lajšali težko trpljenje. Nadalje se zahvaljujemo Odvetniški zbornici, Glasbeni Matici, Celjskemu ristišemu gledališču, Slovenskemu lovskemu društvu in Rakitniški lovski družini za počastitev in njihovim govornikom za tople poslovilne besede, zlasti pa zboru Glasbene Matice, ki ga je s pesnjijo, a katero je pokojni živel, spremil tudi k poslednjemu počitku.

Zalujoče družine Ravnihar, Umek, Turnšek in Sterle.

ob 20: F. Zizek: »Miklova Zala«, ljudska igra. (Zala — B. Ovsčeva, Almira — B. Rotterjeva). Razprodano.
Ponedeljek, 29. nov. ob 18: F. Zizek: »Miklova Zala«, ljudska igra. (Zala — B. Ovsčeva, Almira — B. Rotterjeva). Popoldanska predstava.
ob 20: F. Zizek: »Miklova Zala«, ljudska igra. (Zala — B. Ovsčeva, Almira — V. Detelova). Večerna predstava.
Torek, 30. nov. ob 18: F. Zizek: »Miklova Zala«, ljudska igra. Popoldanska predstava. (Zala — B. Ovsčeva, Almira — V. Detelova).
Prodaja vstopnic v Mestnem domu, rezerviranje tel. št. 32-380.

RADIO LJUBLJANA

Dnevni spored za soboto, 27. nov. Poročila: 5.05, 6.00, 7.00, 12.30, 15.00, 17.00, 19.00 in 22.00.
5.00-6.30 Dobro jutro, drago poslušalci (Pester glasbeni spored) — vmes ob 6.30 Tržni pregled — 6.35 Domače pesmi izvajajo »Stirje fantje« in Veseli godci — 7.10 Jutranji orkestralni spored — 7.30 Gospodinski nasveti — 7.40-8.00 Zabavna glasba, vmes reklame — 11.00 Radijski kolektor — 11.05 Glasbena medigra — 11.15 Pisan drobšč — 11.35 Stanko Premrl: Simfonietta — 12.00 Kmetijski nasveti — 12.10 Skladbe Emilia Stolca izvajajo mariborski pihalni ansambel p. v. Draga Lorbeka (Prenos iz Maribora) — 12.45 Zabavna glasba, vmes reklame — 13.00 Okno v svet.

Koteks odkupuje
svinjske kože 1a
kg. — 200.—

Afrikanci v Parizu — 13.10 Delovni kolektivni čestitajo — 14.00 Iz Uradnih listov — 14.10 Delovni kolektivni čestitajo — 15.15 Zabavna glasba, vmes reklame — 15.30 Tečaj esperantskega jezika — 9. lekcija — 15.40 Hrvatska narodna glasba (Prenos iz Zagreba) — 16.00 Glasbena medigra — 16.10 Utrinki iz literature: Branko Copić: Mati Milja — 16.30 Zeleni ste — poslušajte! — 17.10 Glasbene uganke — 18.00 Jezikovni pogovori — 18.15 Delovni kolektivni čestitajo — 19.00 Radijski dnevnik — 19.30 Zabavna glasba, vmes reklame in objave — 20.00 Večer operetne in zabavne glasbe (magistronski posnetki) — 22.15 Igra Ljubljanski plesni sekstet — 22.30 ob 23.00 Oddaja za naše izseljence — na valu 327,1 m.
22.15-23.00 UKV program: Za veseli konec tedna — Plesna glasba.
23.00-24.00 Oddaja za tujino — na valu 327,1 m (Prenos iz Zagreba).

Vesti iz Kranja

PRESERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ
Sobota, 27. nov. ob 20: Akademija TVD Partizan Kranj v počastitev proslave Dneva republike. Izven.
Nedelja, 28. nov. ob 18: A. Husson: »Srečna črtas«. Izven in za podož.

KINO »UNION«: Angl. barvni film: »Melba«, brez tednika. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. Ob 10 matineja.
Prodaja vstopnic v obeh kinematografih od 9.30 do 11 in od 14 dalje. Prodaja vstopnic za matinejo od 9-10.
KINO »SOČA«: Ameriški film: »Ljubzen na bojišču«. Tednik. Predstave ob 15, 18 in 20. — Prodaja vstopnic od 10-11 in od 15 dalje.

VESTI IZ MARIBORA

Dežurna lekarna v soboto, dne 27. novembra 1954: lekarna »Pri gradu«, Partizanska cesta 1.

KINO

PARTIZAN: Nemški film: »Grehe«. UDARNIK: Ameriški barvni film: »Rimske počitnice«. POBREŽJE: Ameriški barvni film: »Onstran Missourija«. STUDENCI: Jugosl. film: »Občinski dete«.

SLOV. NARODNO GLEDALIŠČE

Sobota, 27. nov. ob 15.30: Vojnović: »Nevitna«. — Zaključena dramska predstava za Tovarno polj. strojev: ob 19.30: Verdi: »Rigoletto«. Gostovanje sopranistke Stane Lovčine iz Beograda.
Nedelja, 28. nov. ob 15: Twain-Blaž: »Kraljevič in berač«. Izven; ob 19.30: Smetana: »Prodana nevesta«. Slavnostna proslava praznika ustanovitve FLRJ.

CELJSKE VESTI

Sobota, 27. nov. ob 20: Erskin-Roussin-Gray: »Lepa Helena ali veselo do življenja«. Abonma red Sobota (delavski) in izven.

VESTI IZ TRBOVELJ

Zdravniško dežurno službo od sobote ob 14. ure do ponedeljka do 7. ure opravlja dr. Marjan Kržišnik v splošni bolnišnici. Nadalje pa v ponedeljek in torek opravljajo dežurno službo ambulantne.
Kino »Svoboda-Center« predvaja od sobote do toka avstrijski film »Stari grešniki«. Kino »Svoboda II« predvaja od sobote do toka franc. film »Umor«. Kino »Svoboda-Zasavje« predvaja od nedelje do toka mehiški film »Vedno tvoja«. V nedeljo ob 10 matineja »Dolna orlov«. Potujoči kino Ljudske prosvete predvaja ameriški film »Hrepenenje vdova« v soboto ob 17 na Vabčan, ob 19.30 v Milinšah; v nedeljo ob 10 na Dolah pri Litiji, ob 15 v Podkumu, ob 17 v Vrhomem; v torek ob 17 na Dobovcu.

VESTI Z JESENIC

MESTNO GLEDALIŠČE JESENICE
Nedelja, 28. nov. ob 19.30: Tone Cufar: »Polome«. Slavnostna predstava v počastitev Dneva republike.
Ponedeljek, 29. nov. ob 19.30: Tone Cufar: »Polome«. Režija in scena Bojan Cebulj.

DROBNI OGLASI

FIZIKALNI INŠTITUT »Jožef Stefan« v Ljubljani, Jamova ul. 55, sprejema strojnega inženirja, strojnega tehničarja, kemotehničarja, tehničarja šibiki tok in kvalificiranega kurjača. Pisarne ali osebne ponudbe v upravo Inštituta.
RACUNSKI STROJ za štiri vrste računanja, kupi podjetje »Klas«, Gospodara Vučiča 3, Beograd. V poštev pridejo ohranjeni stroji iz državno-zadružnega sektorja. Ponudniki ali ročni pogon. Ponedeljek, 29. nov. ob 19.30. be pošljite do 30. novembra 1954.

KINO »TRIGLAV«

Mehški film

»Zapor za žene«

n tednik. Predstave ob 16, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 15 dalje. — Mladini izpod 16 let vstop prepovedan.

KINO »ŠIŠKA«

Mehški film

ZAPOR ZA ŽENE

In tednik. Predstave ob 16, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 15 dalje. — Mladini pod 16 leti vstop prepovedan.

KOLEKTIV

KINOPODJETJA

Ljubljana, Cankarjeva 1

CESTITA VSEM SVOJIM OBISKOVALCEM
IN OSTALEMU DELOVNEMU LJUDSTVU
K PRAZNIKU REPUBLIKE!

ZALOŽNIŠKO TISKARSKO PODJETJE

»KOSMOS«

CENTRALNEGA ODBORA ZVEZE GLUHIH
JUGOSLAVIJE

Za potrebe gluhih Jugoslavije izdaja šolske učbenike za gluhe otroke, publikacije za rehabilitacijo gluhih in strokovne knjige s področja surdopedagogike in logopedije.

V TISKU OZIROMA V PRIPRAVI SO NASLEDNJE PUBLIKACIJE:
ČITANKA ZA II. IN III. RAZRED SOL ZA GLUHE OTROKE (v štirih izdajah: srbski, hrvaški, slovenski in makedonški);
ABECEDNIK ZA SOLE ZA GLUHE OTROKE (v dveh izdajah: srbski in makedonški);

NASVETI RODITELJEM PREDŠOLSKIH GLUHIH OTROK — Dopisni tečaj v 12 zvezkih (v dveh izdajah: cirilici in latinici);
UCBENIK ZGODOVINE ZA V. RAZRED SOL ZA GLUHE OTROKE (v štirih izdajah: srbski, hrvaški, slovenski in makedonški);
UCBENIK ZEMLJEPIŠJA ZA V. RAZRED SOL ZA GLUHE OTROKE (v štirih izdajah: srbski, hrvaški, slovenski in makedonški);
METODIKA ZACETNEGA POUKA GOVORA, BRANJA IN PISANJA V SOLAH ZA GLUHE OTROKE.

Poleg strokovnih publikacij izdaja »KOSMOS«:
FILMNE ROMANE
MOJSTRE ROMANE
FANTASTIČNE ROMANE

tudi nove izdaje
ESEJ IN STUDIJ, v okviru katere bo prinašala eseje in študije sodobnih jugoslovanskih esejistov in kritikov.

ZAHTEVAJTE BREZPLACNE PROSPEKTE!

Za pojasnila se obračajte na naslov:

»KOSMOS«

BEOGRAD, POŠTNI PREDAL 911

6258

Gostinska zbornica za okraj Šoštanj

sedež
Sinartno ob Paki

POZDRAVLJA
VSE SVOJE ČLANE TER
OSTALE DRŽAVLJANE
FLRJ OB DNEVU
REPUBLIKE!

ELEKTROGOSPODARSKA SKUPNOST SLOVENIJE

INVESTICIJSKO NADZORSTVO HE LOBNICA

MARIBOR, Heroja Tomšiča 2 II, tel. 24-06

in podjetje

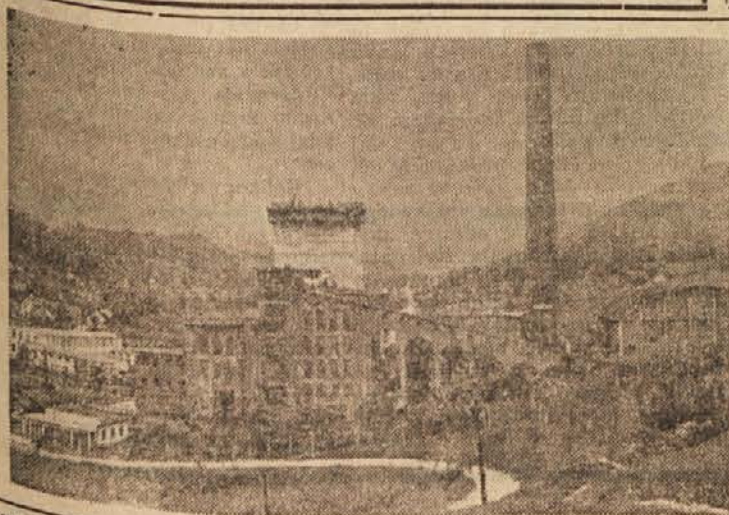
ELEKTRARNA VUHRED V GRADNJI

potrebuje:

**GRADBENE INŽENIRJE in
GRADBENE TEHNIKE**

Nastop službe takoj ali po sporazumu. — Za vsa potrebna pojasnila se obračajte na gornji naslov.

3985

Delovni kolektiv

**Elektrarne
Brestanica**

čestita svojim odjemal-
cem kot ostalim delov-
nim ljudem k prazniku
republike, 29. novembra!

R 53

RAZPIS

Komisija za razpis mesta direktorja pri OLO Šoštanj
razpisuje v smislu čl. 90 Uredbe o ustanavljanju pod-
jetij in obrtov (Ur. l. FLRJ št. 51-424/53)

mesto direktorja

Trgovskega podjetja Gornji grad

Pogoji: Ustrezna izobrazba v trgovski stroki in večletna
praksa v komercialnih poslih.

Pravilno kolekovani prošnji je treba priložiti strokovni
in osebni življenjepis in dokazilo o zahtevani izobrazbi.

Prošnjo je vložiti pri OLO Šoštanj — Tajništvu za go-
spodarstvo do 15. decembra 1954.

3986

ŽELEZARNA SISAK

SISAK — PREDGRADJE

nujno potrebuje

**zdravniškega pomočnika-ico (medicinsko
sestro) s končano srednjo medicinsko šolo**

Plača po tarifnem pravilniku podjetja. — Stanovanje za sam-
ske zagotovljeno. — Ponudbe na gornji naslov po možnosti
do 1. decembra 1954.

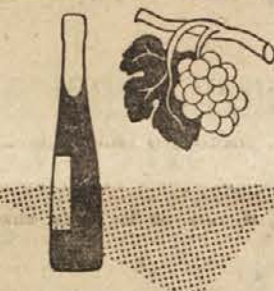
2331

VSEM DELOVNIM KOLEKTIVOM
IN ODJEMALCEM ČESTITA
K PRAZNIKU REPUBLIKE

DELOVNI KOLEKTIV

**TOVARNE
MESNIH
IZDELKOV**

LJUBLJANA — Poljane

Za državni praznik —
29. november — čestita vsemu
delovnemu ljudstvu
Jugoslavije

Gostinska zbornica
okraja
Ljubljana-okolica
LJUBLJANA — PARMOVA 37

**Društvo upokojencev
iz Hrasnika**

čestita vsem delovnim ljudem
za praznik naše republike!

BLAGOVNICA »TROMOSTJE« LJUBLJANA

ČESTITA

VSEM SVOJIM CENJENIM ODJEMALCEM IN VSEM
DELOVNEMU LJUDSTVU K PRAZNIKU REPUBLIKE
29. NOVEMBRU!

OKRAJNI LJUDSKI ODBOR
CELJE

razpisuje s 1. I. 1955 mesto

okrajnega eksponiranega

VETERINARJA

s sedežem v St. Jurju pri Celju
Zaželeni so kandidati z naj-
manj 3-letno terensko prakso
Prošnje z vsemi pripadajočimi
dokumenti je vložiti pri per-
sonalnem odseku OLO Celje

C 348

Zdravstveni dom v Sibeniku
razpisuje

NATECAJ

za

dva zobotehnikarja za delo v Zdrav-
stvenem domu v Sibeniku,
medicinskega tehničarja za industrijsko
higijeno,
farmaceutskega pomočnika — in
glavno medicinsko sestro.

Plača po uredbi. Dopolnilna
plača in položajni dodatek po pra-
vilniku Doma.

2347

Industrija za tkanje konfekcijo in impregnacijo „Ljubiša Miodragović“ Prijeopolje

proizvaja:

PONJAVE ZA VSA MOTORNA VOZILA,

ŠOTORE: SKLADIŠČNE, TURISTIČNE IN ŠPORTNE,

DEŽNE PLAŠČE,

DELOVNE OBLEKE, HALJE IN KOMBINEZONE,

KOŽUHE, PRIMERNE ZA SPECIALNO SLUŽBO

Poslovnim prijateljem in vsem delovnim ljudem FLRJ čestita
za praznik 29. novembra!

6310

IREMIGALIA

EXPORT

IMPORT

ZAGREB, SVAČICEV TRG 6

čestita k Dnevu republike
vsem svojim poslovnim prija-
teljem in delovnim kolektivom

2335

SPOMINI RAZISKOVALCA TIBORJA SZEKELYJA

Ples zveri na področju Mato Grosso

Prodrali smo čedalje globlje v pragozdove področja Mato Grosso v središču Brazilije. Vozili smo se po reki Araguaia, moja žena, dva veslača, Meleza in jaz. Naposled, po 19 dneh napornega veslanja, smo se približali naselju Indijancev Karaja, ki so ohranili svoje stare, cela stoletja zmeraj iste običaje, čeprav so bili dokaj dolgo v stiku s civilizacijo. Ko smo nekoč sedeli v njihovi družbi, smo iznenada zaslišali iz daljave klic.

»Glejte jih, že prihajajo!« je vzkliknila neka ženska, katere telo je bilo prepreženo s črnimi progami in rdečimi krogi. In tekla je od kolibe do kolibe. Medtem so se z reke še kar naprej razlegali kriki indijanskih ribičev, ki so tako naznanjali, da se je njihova odprava končala srečno. Kmalu so pritekale na breg reke žene in otroci, da bi pozdravile moške, ki so se po več dneh vračali z ribolova.

Tudi mi smo odhiteli na breg in se tako znašli sredi bakrenih teles Indijancev. Vrsta čolnov se nam je bližala. V vsakem sta sedela po dva ali trije Indijanci in vsi čolni so bili do vrha polni rib in želv. Pripluli so do vhoda v vas. Moški so izstopili in odšli naravnost v svoje kolibe. Za njimi pa so odšle ženske, noseč velike ribe, težke želve, njihova jajca in buče, do vrha polne gozdnega medu.

HISA SKRIVNOSTNIH DOGODKOV

Drugi dan bi se morala začeti vrsta slavnostnih dni, ki jim pravijo »arunaa«. V teh dneh Indijanci kličejo »hudobne duhove«, da bi si izprosili njihovo milost. Ker sem o vsem tem govoril z našim velikim prijateljem Maloom, najvplivnejšim ranocelnikom tega plemena, nas je priporočil Theouou, organizatorju te svečanosti, ki nam je dovolil sodelovati v njej, kakor da smo pripadniki plemena. Kaj takšnega se v zgodovini te vasi še ni zgodilo.

In tako smo bili okrog treh popoldne že vsi zbrani v »hiši skrivnostnih dogodkov«, v kateri hranijo obleke, ki jih uporabljajo med obrednimi plesi. V to hišo nikoli ne stopi ne ženska, ne otrok, kaj-

ZA DOBRO VOLJO

»Pravijo, da ribolov pomiri živce. No, dejal bi, da jih pomiri kvečjemu ribam.«

JURE

NAPISAL BRODAR, RISAL JEZERNIK

145. Juro je že skoraj popolnoma okreval. Že dalj časa ni imel več povite glave, tudi počutil se je kar dobro. Le sem in tja, kadar se je pripravljalo k slabemu vremenu, ga je še bolela glava. Zdaj je že dožural in skrbel ponoči za ranjene tovariše, kakor so prej drugi skrbeli zanj. Vsi so ga imeli zelo radi, ker je bil ročen in postrežljiv. Tudi zdravnik ga je cenil, ker je svoje delo vedno vestno opravljal in se natančno držal njegovih navodil.

ti če bi se to zgodilo, bi umrla še v istem letu. Umrla bi, če ne drugače, pa vsaj zato, ker bi ranocelnik sam poskrbel za to, da bi se ta vraža izpolnila.

Moja žena je bila prva ženska, ki je prestopila prag tega poslo-

stojanstveno mirna in negibna, kakor je bil negiben tudi njen pogled, zmeraj uprt v nebo.

Tedaj sta jeli peti plesalki glasneje in njune kretnje so postale živahnije. Ritem plesa ju je bil že povsem prevzel. Za-

Žena na soncu suši riž

pja skupaj z menoj. Prestrašeni Indijanci so odskočili od naju in pričakovanju, da se bo tisti hip zgodil čudež ali izpolnilo preklestvo. Ko sva pa potem odhajala, so najini prijatelji presenečeno šepetali, ker niso verjeli, kar so videli, da je prišla ženska iz »hiše skrivnostnih dogodkov« živa in zdrava.

POJAVIJO SE ZVERI

Indijanci, ki so bili malo prej z nama v hiši, so se zdaj pojavili vsi pestro pobarvani, zlasti po obrazih, da so bili videti nekam dostojanstveni. Trije ranocelniki so imeli na glavah s papirnim perjem bogato okrašena pokrivala. Vse je bilo nekam svečano, govorili pa so samo o resnih stvareh v zvezi z vojno ali domom.

Tedaj smo iznenada zaslišali od neke melodije, peto s takimi glasovi, da so se človeku ježili lasje. Takoj sta prišli iz »hiše skrivnostnih dogodkov« dve postavi in se odmahali po stezi čez trato med hišo in vasio. Našemu postavi sta smešno poskakovali in posnemali živalske glasove.

Preden sta plesalki prišli do konca steze, sta se pojavili tam dve nagi dekletji lepo poslikani teles. Okrog glav sta imeli iz papirnega perja spletene vence, z vratu pa so jima viseli po telesu okraske. Njuna obraza sta bila večinoma zakrita z lasmi, toda do-

plesali sta okrog deklet in si prizadevali ju doseči z rokami. Dekleti pa sta plesali mirno, v ritmu, polnem nežnosti, in tako sta lah-

no poskakovali sem ter tja. Zmeraj sta se v zadnjem trenutku ognili obiju plesočih postav, ki sta ju skušali potegniti proti kolibam.

Komaj sta plesalki izginili skozi vrata »hiše skrivnostnih dogodkov«, že sta se pojavili na stezi drugi dve, našemu nekoliko drugače kakor prvi, zaplesali pa sta enako. In plesali sta kar naprej. Iz pesmi pa nisem razumel nobene besede, razen da sem ugani, da pojeta v jeziku Karajava. Najbolj pa sem se čudil, da teh besed nisem razumel niti v bližini stoječih Indijanci. Naposled mi je stari ranocelnik Malo po daljšem obotavljanju povedal, da so vzete besede te pesmi iz jezika njegovih prednikov, da so znatno popačene in da njihov pomen ni znan niti plesalkam, ki pojejo tako, kaor so povzele pesem iz ustnega izročila. Ranocelnik je bil eden redkih Indijancev, ki so se poznali pravi pomen pesmi in tako mi je nekatere stihove prevedel:

Divja zver, prava zver, najhrabrejša lepa žena, krasni sadež, najkrajše huj, huj, huj.

Sodeč po tem, kar sem videl in sklepal na podlagi poznejših pogovorov, je ples prikazoval večji boj med zlom in dobrim. Boj v katerem je zlo zmeraj močnejše, vendar pa ne zmaga, ker dobro zmeraj najde kako možnost, da se ogne popolnemu porazu. To pa je hkrati tudi jedro vere plemena Karaja, jedro, okrog katerega so se spletile legende in ustna izročila, obveznosti in običaji, ki imajo v življenju teh poldivjakov veliko vlogo.

ZAKAJ JE »KALUJI« OKUSNA PIJACA

Nikjer na svetu ni svečanosti brez bogate pojedine. V tem oziru tudi Indijanci niso izjema. Ko

se je stemnilo, so začeli prinašati velike oklepe želv, polne raznovrstnih jedi. Bilo je mnogo želvinega mesa, pa tudi na različne načine pripravljenih drugih vrst mesa, rib in kuščarjev, gozdnih sadežev, namočenih v med, zlasti na pol prevrete pijače, ki jo imenujejo Indijanci »kaluji«. Da bi povzročili njeno vrenje, zgrizljajo koruzo, njeno glavno sestavino skupaj s sadeži manioka, potem pa spravijo to prežvečeno maso v skupni lonec.

»Da ne zvečijo koruze ženske, marveč moški, kaluji ne bi bil tako okusen,« mi je pojasnjeval moj mladi prijatelj Uerea.

»Nedvomno, tedaj ga nihče sploh ne bi pil,« sem mu pritrdil resno.

Indijanci so se kmalu zbrali okrog jestvin in pijače. Ranocelnik Malo pa jih je blagoslovil, rekoč v glavnem: »Danes imamo želve. Tu bomo želve zmeraj našli. Danes imamo med, tu bomo med zmeraj našli.«

Tako je kar naprej našteval vse, kar je bilo pripravljeno za gostijo in kar bodo zmeraj našli. Indijanci pa so njegovo naštevanje spremljali z glasnim klicem »rhammm«, kar je bilo bolj podobno rezanju drvje živali, kakor človeškemu glasu. Naposled pa so navalili na jedila in jih razgrabili z rokami.

Z ženo sva potrpežljivo čakala v upanju, da naju bodo povabili, naj »prispevata v muzi«. Videč, da vsak skrbj samo za svoj trebuh, pa sva na ves glas, da bi bilo čimbolj podobno indijanskemu klicu, vzkliknili »rhammm«, se preirnila skozi gnečo bronastih teles in začela hlastno jesti, kakor Indijanci.

»ZIG PLEMENA«

Znočilo se je bilo že, ko je dossegla svečanost višek. Tedaj so zažgali velik ogenj, štiri plesalke pa so spet zaplesale, ognjevit in navdušeno, le da so plesale tokrat v skupini. K ognju je stopil najstarejši mož plemena, da bi za odrasle razglasil tiste fante, ki so z uspehom prestali vse preizkušnje med pripravami za polnoletnost. Na to so se pripravljali v pragozdu, prepuščenim samim sebi in svojemu orožju lastnega izdelka. Tem fantom, bodočim vojščakom in lovcom, je najstarejši mož plemena pritisnil »zig plemena«. Bila sta dva na obrazih tetovirana kroga, po katerih jih bo lahko vsak pripadnik plemena Karaja spoznal do konca življenja.

Na obraz pritisnejo razbujen konec cevi in ga drže na njem dotlej, da se odpre v živem mesu okrogla rana. To globoko, krvavo rano očistijo s koncem kamna, poljeja pa napolnijo s črno barvo, ki nikoli ne obledi in ki je nič ne more izbrisati. Tako gre ta obred od obraza do obraza. Zigosanje traja dolgo, toda fantje vzlic hudim bolečinam ne stekajo in ne kriče. Ta ali oni samo čvrsto stisne pesti in iz oči mu priktejo solze. Telesne muke se umaknejo občutku duševnega zadovoljstva. To je namreč največji dan v njihovem življenju. Odtlej bodo veljali za polnopravne člane plemena, smeli bodo hoditi na lov in ribolov, sodelovati v obrednih plesih, nositi okraske in izbrati si za ženo primerno dekle, ki mora biti že v letih za možitev, torej stara 12, največ 13 let.

MALI LEKSIKON

Kaj je alergija?

Kako so se razmnožili v Evropi severnoameriški pižmi?

Alergija mučih kakih 15% prebivalcev civiliziranih dežel. Malenkostni znaki alergije pa se pojavljajo malone pri vsakem človeku. Pod izrazom »alergija« razumemo presobutljivost ljudi za nekatera snovi. Te snovi imenujemo alergeni. Le-te povzročajo pretirano izločanje histaminov in nekaterih drugih sekretov in škva ali posameznih žlez. Zato nastanejo v nosu, grlu, glavi itd. dokaj hude reakcije. Alergija je prvi odkril in delno razumel stičaral Hipokrat (4. stoletje pred našim štetjem). Alergija je pravzaprav pojav, da človek se proneso nekaterih vonjav, okusov, poslov, živali itd. in to vpliva na njegov organizem. Največkrat se pojavi alergija proti vonju rož. V naših časih pa jo razlagajo kot posledico normalnega boja proti nezaželenim snovem. Prava bolezen pa je hiperalergija ali ostrejša oblika alergije. Ta bolezen je neozdravljiva. Događa se na pr., da ljudje, ki so bili peralergični proti čebulnemu zdravilu, od njega umrejo. Edino zdravilo proti alergiji je vsaj za zdaj, da se človek ogne alergensom, torej povzročiteljem te bolezni.

Severna Amerika je imela v začetku našega stoletja veliko korist od krzna pižmov. Zato je grof Colorado Mansfield leta 1905 prinesel iz Kanade tri samice in dva samca na češko slovaško. Tam so se tako hitro razmnožili (vsaka samica zleže na leto 32 mladičev), da so leta 1931 čez Vitavo, Labo in Dobo prišli v Avstrijo. Istega leta so se pojavili tudi v Jugoslaviji. Zdaj žive pri nas celo v južni in zahodni Moraviji. Pižmi, ali kakor ga imenujejo Indijanci v njegovih škodljivih ontaktih, je nevaren škodljiv človeku, ker razjede obale in žveze, ker razjede uničuje ribnike in je ribjo jkro. Zato so obale in naši državi razpisale nagrado po 50 din na vsakega ubitega pižma, oziroma za vsakega njegov rep, s katerim človek dokazuje, da je pižma ubil.

Kdaj bodo usahnili petrolejski vrelci

Lanska produkcija petroleja je znašala 654 milijonov ton, dvakrat več kot v zadnjem letu pred vojno. Proizvodnja je vsako leto višja in zaradi tega je zanimivo vprašanje: kdaj bodo usahnili petrolejski vrelci?

Kolikor je znanstvenikom znano, je pod zemljo še 16 do 17 milijard ton nafte. Tedaj bi bila letni produkciji 654 milijonov ton ta količina izrpana v 25 letih.

Nekateri pa menijo, da geologi še niso povedali zadnje besede o podzemni količini nafte, saj so še pred nekaj leti trdili, da je v zemlji le še devet milijard ton, zdaj pa so svoje domneve zvišali na 16 do 17 milijard ton.

Pritlične hiše so najprimernejše

Do tega spoznanja so prišli v Angliji, na Holandskem, Danskem in v Švici

Časi, ko je ljudem primanjkovalo hrane, so na splošno že minili. Le kdaj pa kdaj še slišimo o lakoti na Kitajskem in v Indiji, drugod pa so ljudje s hrano kolikor toliko preskrbljeni. Pač pa je ostala po vojni stanovanjska stiska. Pravzaprav smo jo imeli že pred vojno, vsaj pred drugo svetovno. V dobi, ko človeštvo že govori o poletu na Luno, še zmeraj ni moč priiskrbeli vsem ljudem zdravih, njihovim življenjskim razmeram ustreznih in primernih stanovanj. S tem perečim vprašanjem se je ondan ukvarjal v predavanju profesor visoke šole v Hannoveru dr. Rainer.

Kaj bo obveljalo na področju graditve stanovanj v prihodnje, saj je o endružinskih hišicah ali težnja, da bi nebotičniki pridobili za prebivalce mest dragocene zelene livade? Prof. Rainer je obravnaval vprašanje na podlagi skiptičnih slik, s katerimi je prikazoval hišice nekega danskega delavskega naselja in 20 nadstropij visoke ameriške nebotičnice. Statistični računi so pokazali, da odpade v Evropi na stanovanjsko površino enega prebivalca povprečno 15 kvadratnih metrov. Ali si je treba prizadevati, da bi s kopičenjem nadstropij ta nuj-

no potrebni stanovanjski prostor zožili na manjše površine? Ali ni v vsakem mestu še dovolj nezazidanih parcel, na katerih bi lahko zgradili stanovanjske hiše, ki z ameriški stanovanjskimi stroji niso v noben zvezi?

V Angliji, na Holandskem, Danskem in tudi v Švici so že zdavnaj spoznali, da so zlasti za družine z mnogimi otroki pritlične hiše idealna bivališča, zlasti če so v skladu z okolico, če so zgrajene v ustreznem slogu. Kot primer za to novo smer arhitekture, ki v hiši ne vidi več trajne vrednote debelih sten, marveč v vseh podrobnostih praktično izkoriščen predmet vsakdanje rabe, je pokazal dr. Rainer na Dunaju izdelane montažne hišice.

Prof. Rainer je poudaril, da se mora hiša ravnati po zahtevah svojih stanovalcev, ne pa človek po tem, kar potrebuje za stanovanje, ki mu je bilo nakazano. Dežela, ki hoče pravilno urediti stanovanjsko vprašanje, ga torej ne sme zajeti v celoti, marveč mora ugotoviti, koliko družin, koliko starih samskih ljudi ali samecev potrebuje stanovanje, ki bi ustrezalo njihovim potrebam.

146. Potem je prišel dan, ko je Juro zapustil bolnišnico. Poslovil se je od Petra, kateremu se noge še vedno niso povsem zacelile, od podjetnega partizanskega doktorja in od vseh drugih, ki so si prizadevali, da so mu vrnili zdravje. Bilo je že hladno in jesenski veter je tgal iz dreves poslednje porumenelne liste. Juro je stopil hitreje in se tesneje zavil v plašč, ki ga je dobil ob odhodu. Naslednjega dne je bil spet na domači karauli, kjer so ga stari tovariši navdušeno pozdravili.

147. Neke noči, ko so je Jure pravkar vrnili s poti, ga je prebudilo energično tresenje. Nad njim se je sklanjal komandir karaule, »Jure, takoj moraš spet na pot. Spremljal boš poročnika Sršena, ki mora z nujnim sporočilom v glavni štab.« Poleg komandirja je stal partizan z ofircirskimi našlvi. »Ti si torej Jure,« se je nasmešnil in dodal. »Poslušaj. Na vsak način moram biti pred enajsto pri neki beli skali. Večino pota bova morala prehoditi po dnevi.« »Prav, tovariš poročnik!« je prikimal Jure in si optal brzo-strelko.

148. Hišela sta, kolikor sta mogla. Ob prvem svitu sta smuknili mimo bivaše italijanske postojanke. Zdaj so bili v njej Nemci. Hišela je ni opazil. Ko pa sta se približala progi, je bil že svetel dan. Skrajno previdno sta se spustila po bregu do nasipa. Že sta mislila planiti čez pot, ko je Jure nenadoma zgrabil poročnika za rokav in ga potegnil nazaj. Ob progi je prihajala skupina bolgardistov naravnost proti njima. Jure ju je opazil, kar ju je zaktiviralo visoko tava Namerila sta brzo-strelko in čakala.

Intertrans

Mednarodni transporti Ljubljana

čestita k prazniku
republike 29. novembru

Delovni kolektiv

Umetniškega zavoda za litografijo
v Ljubljani Igriška 6

čestita k prazniku republike ter želi mnogo uspehov pri
nadaljni graditvi nove Jugoslavije in se priporoča svojim
naročnikom

Delovni kolektiv

Uprave cest
MLO - Ljubljana

čestita vsem delovnim ljudem
Jugoslavije ob Dnevu republike

DELOVNI
KOLEKTIV

TOVARNE TEHNIČNIH OLJ
OLJARNE
LJUBLJANA

čestita k prazniku 29. novembra vsem delovnim ljudem
Jugoslavije in želi obilo uspeha pri izgradnji socializma

Podjetje za
izdelavo

usnjene
galanterije

Ljubljana
Kardeljeva 1
nasproti Ria

čestita k
prazniku
republike!

Delovni kolektiv podjetja

Autoobnove
Ljubljana

čestita vsemu delovnemu ljudstvu k
prazniku rojstva naše ljudske repuklike!

KOLEKTIV TOVARNE
TEKSTILNIH POTREBŠČIN

UTENSILIA
LJUBLJANA - RUDNIK

POZDRAVLJA
IN ČESTITA
VSEM
DELOVNIM
KOLEKTIVOM K
PRAZNIKU
REPUBLIKE
29. NOVEMBRU!

GRADBENO
PODJETJE

POLJE

ČESTITA K
DNEVU
REPUBLIKE

Continental
export

Ljubljana, Tomšičeva 7

čestita k prazniku republike
29. novembru!

Trgovsko podjetje s tehničnim
materialom na veliko in malo

Jugotehnika

Ljubljana

čestita ob Dnevu
republike vsem svojim
poslovnim tovarišem

Vsem svojim cenjenim odjemalcem in vsemu delovnemu
ljudstvu čestita k prazniku ustanovitve republike!

Industrija volnenih
tkanin

B. Krsmanović
Paračin

Skladišče
Ljubljana
Mestni trg 21/1.

GROSISTIČNO
TRGOVSKO
PODJETJE

SADJE-
ZELENJAVA

LJUBLJANA,
DOLNIČARJEVA 4

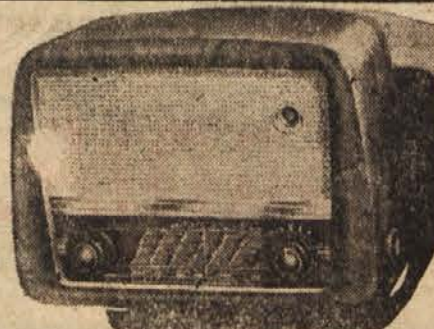
čestita vsem delovnim ljudem k
prazniku republike 29. novembru!

RADIO-CENTER-

LJUBLJANA,
CANKARJEVA 3

ČESTITA K PRAZNIKU
REPUBLIKE VSEM
DELOVNIM KOLEKTI-
VOM JUGOSLAVIJE!

Okrajni ljudski odbor KOPER

čestita vsem delovnim kolektivom in množičnim organizacijam k prazniku republike, 29. novembru
OB TEJ PRILIKI PONOVO MANIFESTIRAMO NAŠO ENOTNOST V SVOBODNI SOCIALISTIČNI TITOVI JUGOSLAVIJI. NAJ ŽIVI SVOBODNA ISTRA!

REMONTNO GRADBENO PODJETJE MOST NA SOČI

čestita vsem delovnim kolektivom in prebivalstvu k prazniku republike
29. NOVEMBRU
Izvršujemo: kleparska, ple-skarska in ostala gradbena adapejska dela kvalitetno po ugodnih cenah

OKRAJNI LJUDSKI ODBOR

GORICA

čestita k Dnevu republike vsem delovnim kolektivom in vsem delovnim ljudem širom naše socialistične domovine!

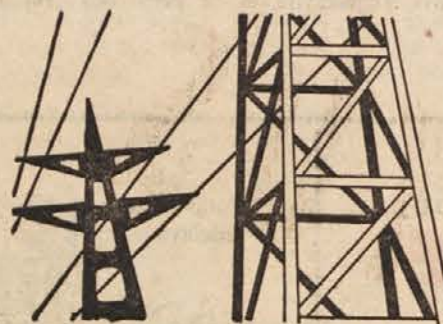
Kolektiv

čestita vsemu ljudstvu ob Dnevu republike,
29. novembru

Proizvaja in nudi:

Vse vrste pralnega mila
Pralni prašek
Milni prašek „Pulito“ za fine tkanine
Kristalno sodo
Parketni vosek
Loščilo za čevlje „Perla“

Elektrotehnično podjetje ELTE-Izola

čestita vsemu ljudstvu naše socialistične domovine k DNEVU REPUBLIKE!

Združeni v naši domovini z zavestjo, da delamo za socialistično skupnost, čestitamo prebivalstvu občine, delovnim kolektivom ter ostalim delovnim ljudem k prazniku republike!

LJUDSKI ODBOR MESTNE OBČINE

I
Z
O
L
A

„15. september“

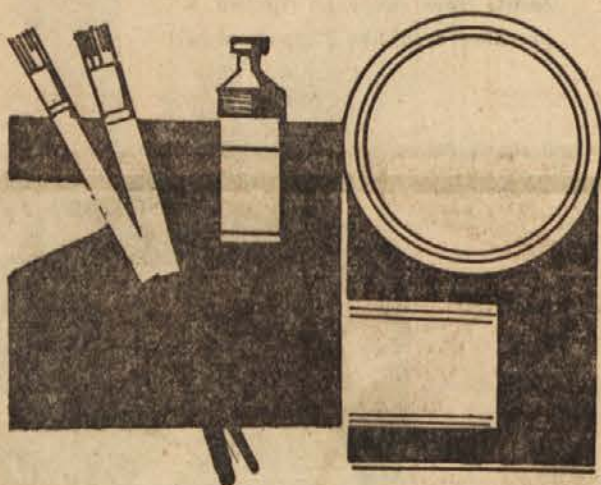

Tovarna cementa salonita

Anfovo

Valetrgovina „PRERAD“ Portorož

čestita vsemu prebivalstvu
k Dnevu republike!

Trgovsko podjetje Tehnoservis, Koper

čestita vsem delovnim kolektivom k prazniku republike,
29. novembru

V naših poslovalnicah boste tudi v bodoče kulturno postreženi s sledečim blagom: vsemi vrstami železa, kuhinjsko posodo, barvami, laki, kozmetičnimi sredstvi, raznimi čistilnimi sredstvi, električnimi materiali, porcelanom

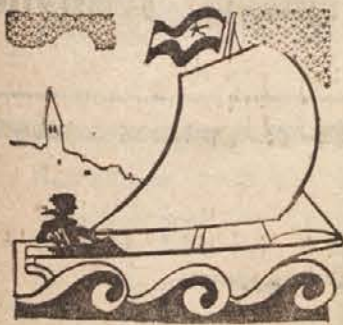
Naj živi Dan republike
in naš dragi maršal TITO!

čestita svojim poslovnim prijateljem in sodelavcem k prazniku z željo, da še bolj razvijemo poslovne odnose in medsebojno sodelovanje za čim večji uspeh pri graditvi naše socialistične skupnosti

LJUDSK ODBOR MESTNE OBCINE KOPER

čestita k velikemu prazniku
vsemu prebivalstvu občine,
delovnim kolektivom ter vsemu
delovnemu ljudstvu širom naše
domovine, s katero smo se
združili in v kateri bomo delali
za socialistično skupnost!

Ladjedelnica Boris Kidrič

Piran

čestita k prazniku vsem poslovnim
prijateljem in delovnim kolektivom!

Združno izvozno-uvozno
podjetje

FRUCTUS KOPER

K prazniku FLRJ
29. novembru čestitamo
vsem delovnim kolektivom,
in našim cenjenim
strankam, želeč jim še
mnogo uspehov pri
nadaljnjem delu in pri
graditvi naše socialistične
domovine

Izvažamo:

sadje, zelenjavo

Uvažamo:

južno sadje, semena,
umetna gnojila, zaščitna
sredstva, kmetijske stroje
in orodje

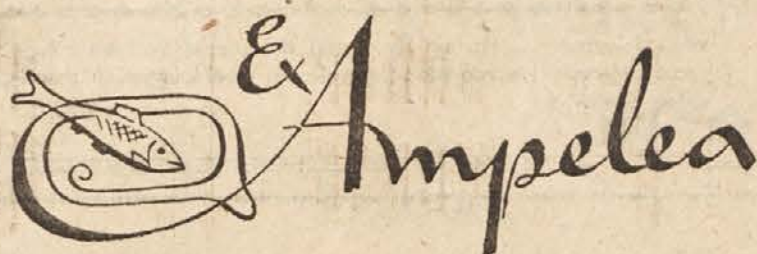
Tovarna paradižnikove
mezge, marmelade in
džemov

Razprodaja:

umetna gnojila, semena,
kmetijsko orodje in stroje

Poslužujte se naših skladišč
v Ljubljani in Zagrebu

Kolektiv

kovarne šardin, Izola

čestita vsem delovnim
kolektivom k prazni-
ku 29. novembru ter
ob tej priliki ponovno
manifestiramo našo
enotnost, končno svo-
bodni v novi socia-
listični Titovi Jugo-
slaviji.

Proizvajamo vse vrste
konzerviranih rib,
ribje pastete, ribje
predjedi - antipaste -
iz rib in zelenjave,
ribje olje in ribjo
moko za krmljenje

Naj živi praznik re-
publike FLRJ in naš
voditelj heroj Tito!

Tržaška zavarovalnica

delniška družba

in njen delovni kolektiv čestitata vsem poslovnim
prijateljem in zavarovanim strankam za praznik
republike 29. novembru!

Ljudski odbor mestne občine Piran, ZK in SZDL

ob osvoboditvi,
združeni s svojo
domovino FLRJ,
čestitajo
prebivalstvu
občine
k prazniku!

Ljudski odbor mestne občine Portorož in SZDL

čestitata prebivalstvu občine, de-
lovnim kolektivom ter ostalim
delovnim ljudem ob prazniku
republike. Združeni z našo do-
movino nas prešinja srečna
misel, delati za socialistično
skupnost.

Delovni
kolektiv

BOR

trgovsko podjetje za promet
z lesom in gradbenim
materialom
KOPER

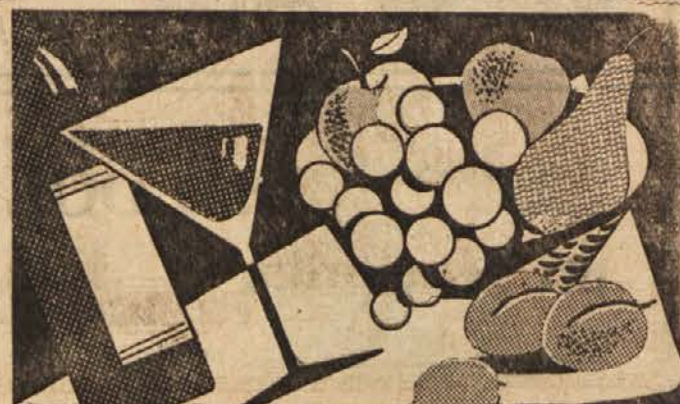
čestita vsem delovnim kolektivom, svojim ce-
njenim odjemalcem in dobaviteljem k prazniku
republike 29. novembru. Ob tej priliki ponovno
manifestiramo našo priključitev k FLRJ, zave-
dajoč se, prispevati čim več k dokončni izgradnji
naše socialistične domovine. Naj živi veliki
praznik FLRJ in naš dragi maršal Tito!

Kmetijska zadruga

Sv. Lucija - Portorož

čestita k prazniku
vsem graditeljem
socializma!

K največjemu prazniku naše nove Jugoslavije čestita

Okrajni ljudski odbor Trbovlje

vsem delovnim kolektivom ter vsemu delovnemu ljudstvu z željo, da bi še naprej z revolucionarno silo prispevalo vse moči k izgradnji naše lepe socialistične domovine

Vsemu delovnemu ljudstvu pošiljamo revolucionarne pozdrave k Dnevu republike in mu želimo še nadaljnjih uspehov v izgradnji socialistične domovine

LOMO
MK ZKS
MO SZDL
Trbovlje

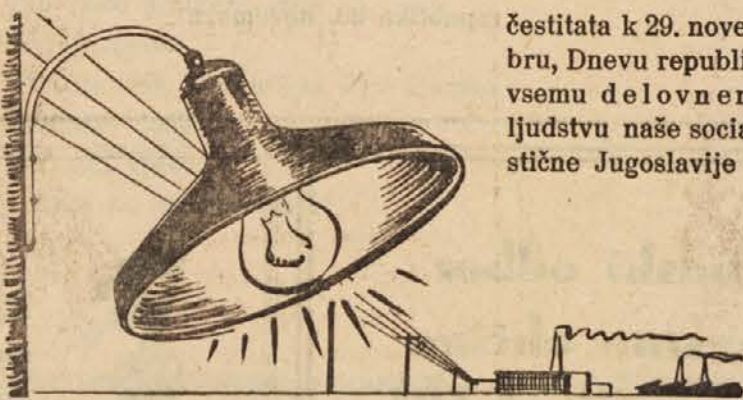
Kolektiv gostinskega podjetja

TURIST
TRBOVLJE

čestita k prazniku republike vsem cenjenim gostom in vsem ljudem naše socialistične domovine

V naših restavracijah: „Turst“, „Kolodvorski“ in „Pri Lipi“ ter gostiščih: „Ameršek“, „Suntajs“, „V gredah“, „Kepa“ in „Kurnik“ nudimo našemu delovnemu človeku cenena in kakovostna topla in mrzla jedila, izbrana vina ter vse vrste žganja in likerjev. - Vljudna in točna postrežba je naše geslo.

Uprava
in delovni
kolektiv

čestitata k 29. novembru, Dnevu republike vsemu delovnemu ljudstvu naše socialistične Jugoslavije

ELEKTRARNE TRBOVLJE

Mehanika

proizvodnja izdelkov precizne mehanike
TRBOVLJE

čestita vsemu jugoslovanskemu ljudstvu in vsem svojim poslovnim prijateljem k Dnevu republike.

IZDELUJE: laboratorijske tara in ročne tehtnice, apotekarske tehtnice, stojice in ročne, žitne merice, stikalnice za supozitorije, Kramerjeve opornice, „Isis“ risalne aparate, električne prostovodne spojke itd.

Ljudski odbor
mestne občine
Zagorje ob Savi

čestita k Dnevu republike 29. novembra vsem delovnim kolektivom in prebivalstvu Zagorja ter želi, da se v izgradnji socializma dosežejo še večji uspehi

Krajevni
sindikalni svet
v Hrastniku

čestita vsem delovnim ljudem k prazniku 29. novembra 1954

Ob priliki praznika oz. proslave 29. novembra se pridružuje čestitkam

GP Slikoplesk
iz Hrastnika

KOLEKTIV T. P.

ŽELEZNINA

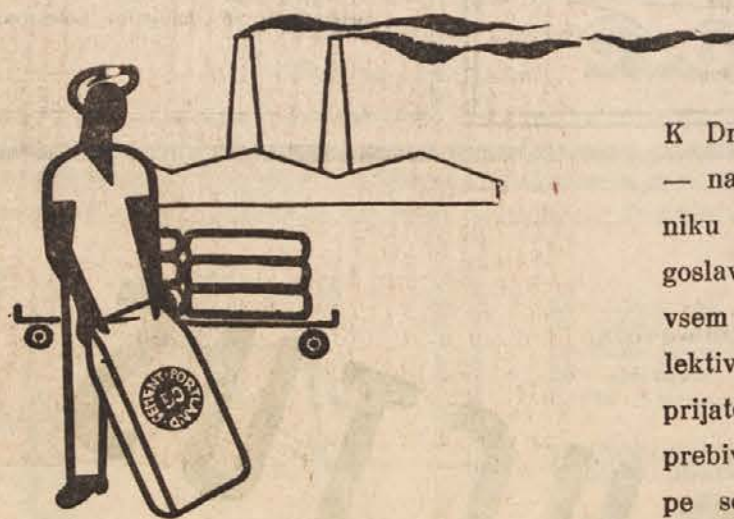

s svojimi poslovalnicami ob Vodenski cesti, Partizanski cesti, ter Ulici 1. junija, čestita svojim potrošnikom in vsemu delovnemu ljudstvu k prazniku 29. novembru.

Naše poslovalnice Vam nudijo vsakovrstno železnino, stavbeno in pohištveno okovje, kuhinjsko posodo in ostale gospodinjske potrebščine, steklenino, instalacijski material, kurivo, vse vrste barv, tekoča goriva in maziva ter drugo po najugodnejših cenah.

Za obisk se priporočamo!

Trbovlje

K Dnevu republike — največjemu prazniku naše nove Jugoslavije čestitamo vsem delovnim kolektivom, poslovnim prijateljem in vsemu prebivalstvu naše lepe socialistične domovine.

UPRAVA
in DELOVNI KOLEKTIVCementarne
TrbovljeProizvajamo
kvalitetni
portland
cement

Delovni kolektiv

Mestnega gostinstva

čestita vsemu delovnemu ljudstvu za republiški praznik 29. november. Obenem pa se še nadalje priporoča za obisk v svojih obratih, kjer boste vedno po nizkih cenah dobro postreženi

GOSTINSKA PODJETJA ZAGORJE: HOTEL KUM s prenočišči, KRŽIŠČE, RUDAR, PRI KMETU, APNENICE, KOLODVOR, PLANINA, PRI FRANCKU, KOTREDEŽ, RAVENSKA VAS, PRI PETRU, NA LOKAH, PRI KNAPU, NA OBREŽJI, in POD KLANCEM

Zagorje ob Savi

UPRAVNI ODBOR

Rudnika rjavega
premoga Zagorje

izreka najboljšo željo za 29. november svojemu delovnemu kolektivu, kakor tudi vsem delovnim kolektivom Ljudske republike Slovenije

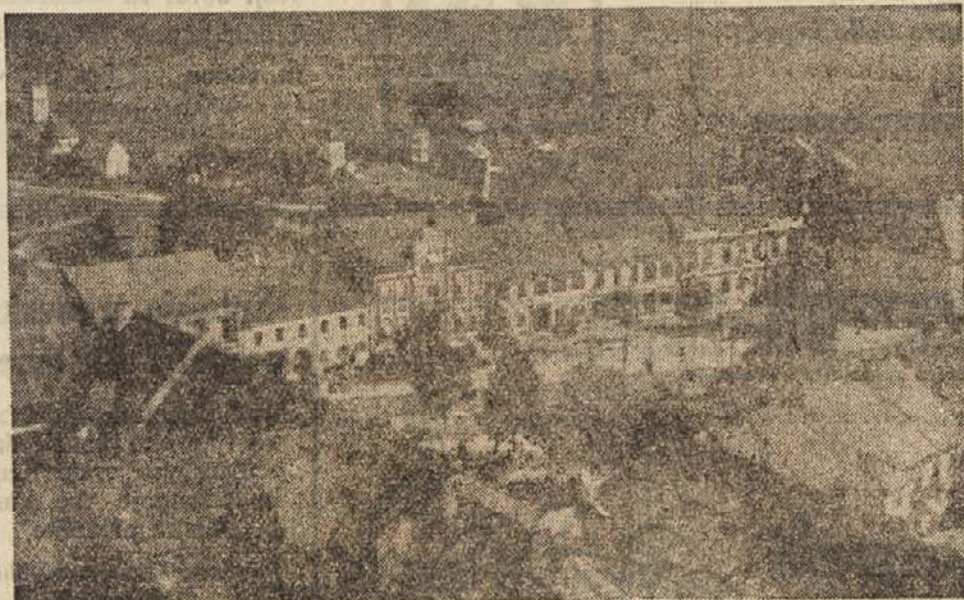
Za 29. november
čestitaobčina DOL
pri Hrastniku

svojim občanom

Okrajni ljudski odbor, Ljudski odbor mestne občine,
OK ZKS, OO SZDL, OK LMS, Občinski komite ZKS, Občinski
odbor SZDL, OO ZB, Okrajna zadružna zveza

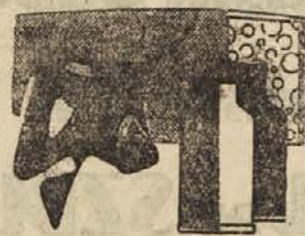
Ljutomer

Čestitajo vsemu
delovnemu ljudstvu
in del. kolektivom
v okraju Ljutomer
in širini naše domo-
vine ob dnevu
obletnice
socialistične
Jugoslavije
in borbe za našo
gospodarsko
neodvisnost
in graditev socializma

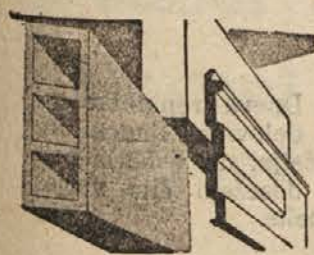

Agrotehnika servis Ljutomer

čestita k Dnevu republike
vsemu delovnemu ljudstvu
naše domovine

Zadružno proizvodno podjetje
Mlekopramet
Ljutomer
pošilja borbene pozdrave
k Dnevu republike

Okrajna opekarna Ljutomer

Vsem svojim poslovnim prija-
teljem in delovnim kolektivom
čestitamo k Prazniku republike
— 29. novembru!

Izdelujemo vse vrste zidakov in
strešnikov. Z našimi kvalitetnimi
izdelki se priporočamo!

Delovni kolektiv

Splošno gradbenega podjetja Ljutomer, telefon št. 50

čestita vsem delovnim kolektivom gradbene stroke
k Dnevu republike!

Priporočamo se z vsemi v gradbeno stroko spadajočimi deli,
kakor tudi cementnimi izdelki in stavbnim materialom

Trgovina z mešanim blagom na veliko in malo

MERKUR LJUTOMER

Delovni kolektiv
čestita k prazniku republike — 29.
novembru! — V naši poslovalnici Vas
vsak čas solidno, hitro in poceni
postrežemo. Za obisk se priporočamo!

Del. kolektiv podjetja

ŽICA Ljutomer

čestita vsem ljudem Jugoslavije k prazniku FLRJ

Proizvajamo vse vrste ži-
nega pletiva „Univerzal“.
Izdelujemo železne ograje,
posteljne vložke, pralnice,
mreže za gramoz in malto
itd. V kratkem začnemo s
kromanjem, pobakrenjem
in nikljanjem. Cenjenim
strankam se priporočamo!

Vinogradniško gospodarstvo Gornja Radgona

čestita vsem svojim odjemalcem ter vsemu delovnemu
ljudstvu naše domovine k prazniku republike!

DELOVNI KOLEKTIV

Tovarne kos in srpov

LOVRENC NA
POHORJU

želi vsem ostalim kolekti-
vom mnogo uspeha v na-
daljnji borbi za izgraditev
socializma in čestita k Dne-
vu republike

RUDNIKI SVINCA IN TOPILNICA MEŽICA

proizvajajo: rafinirani svinec 99,99 %, svínčeno pločevino,
svínčene tlačne cevi, mehke, trde in specialno trde šibre,
cinkov koncentrat in kalcijev molibdat. — Čestitajo k našemu
velikemu prazniku 29. novembru in želijo mnogo uspehov!

Delovni kolektiv

Gradbenega podjetja Dravograd

čestita vsem
delovnim
kolektivom
in delovnemu
ljudstvu
k prazniku
ustanovitve naše
nove države
29. novembru

Okrajni ljudski odbor Okrajni komite ZK in

Okrajni odbor SZDL Novo mesto

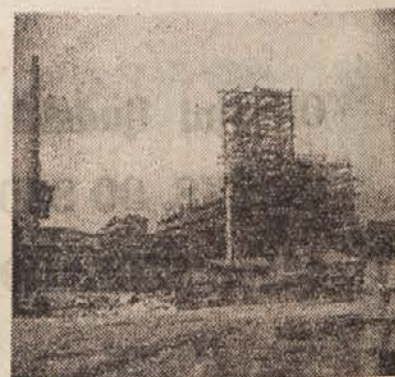
K prazniku 29. novembra čestitajo in želijo še v nadalje vsemu delovnemu ljudstvu obilo uspehov pri gradnji socializma

Splošno gradbeno podjetje

»PIONIR« NOVO MESTO

čestita vsem delovnim ljudem in članom kolektiva ob Dnevu republike, 29. novembra z željo, da v svoji borbi za socializem dosežejo čim večje uspehe. Tradicije naše revolucije nadaljujmo z vedno novimi in vedno večjimi delovnimi zmagami in s poglobljanjem socialistične demokracije

Okrajni ljudski odbor Okrajni komite ZK Okrajni odbor SZDL Črnomelj

K prazniku republike, 29. novembra čestitamo vsemu delovnemu ljudstvu Jugoslavije z željo, da še naprej razvija pridobitve revolucije

Splošno trgovsko podjetje Črnomelj

nudi kmetom zadrugi-
kom preko kmetijskih
zadrug vse vrste blaga
in odkupuje vse kme-
tijske pridelke

Čestitamo k Dnevu republike,
29. novembra

Gostinsko podjetje Črnomelj

čestita gostom in vsemu
delovnemu ljudstvu k
Dnevu republike,
29. novembra

Nudimo pristna vina in is-
brana jedila ob vsakem dnev-
nem času

Okrajni odbor ZB Novo mesto

čestita vsem borcev, aktivistom in vsem ostalim
delovnim ljudem k prazniku 29. novembra

Z nadelovskimi napori smo si pridobili svobodo, z isto udar-
nostjo še naprej si zgrajujemo svojo socialistično domovino

Delovni kolektiv RUDNIKOV
KREMENČEVEGA PESKA

»KREMEN« NOVO MESTO

čestita k prazniku Dneva republike —
29. novembra vsem delovnim ljudem in
članom kolektiva z željo, da v borbi pri
gradnji socializma dosežejo čim večje
uspehe

Delovni kolektiv podjetja „Tvalnica“ Novo mesto

čestita vsemu delovnemu
ljudstvu naše socialistične
domovine k prazniku re-
publike, 29. novembra in
mu želi obilo uspehov v
graditvi socializma

UPRAVA ZA CESTE LRS Tehnična sekcija Novo mesto

čestita vsem delavcem, cestarjem in uslužbencem
k Dnevu republike, 29. novembra z željo, da v
borbi za socializem dosežejo čim večje uspehe

Delovni
kolektiv

Zadružnega trgovskega podjetja Črnomelj

čestita vsemu prebivalstvu Ljudske
republike Jugoslavije k skupnemu
prazniku — 29. novembra

Gozdno gospodarstvo Novo mesto

s svojimi obrati

Novo mesto
Straža
Poljane
Črmošnjice
Črnomelj in
Mokronog

čestita k Dnevu re-
publike, 29. novem-
bru z željo, da bi še
nadalje olagali vse
svoje sile pri gra-
ditvi svoje sociali-
stične domovine

Kmetijska zadruga Dvor pri Žužemberku

nudi svojim odjemalcem po najnižjih
cenah vse vrste potrošniškega blaga.
Odkupuje vse kmetijske pridelke po
najvišjih dnevnih cenah

K Dnevu republike, 29. novembra čestita vsem
delovnim ljudem in jim želi še nadaljnjih
uspehov v gradnji socializma

Vsem odjemalcem, gostom in vsem delovnim
kolektivom čestita k prazniku 29. novembra,
Dnevu republike

Kmetijska zadruga in gostilna TURJAK

Islezniki! Smučarji! Kadar obiščete Turjak se ustavite
v gostilni v novem zadrugnem domu, kjer boste postre-
ženi s toplimi in mrzlimi jedili in prijetno kapljico!

Vodovodno inštalatersko podjetje Novo mesto

K Dnevu republike, 29. novem-
bru, čestita vsem delovnim lu-
dem in jim želi, da dosežejo
čim večje uspehe pri graditvi
socializma

Kamnoseštvo in cementni izdelki Novo mesto

čestita

vsemu delovnemu ljudstvu
k prazniku republike
29. novembra

Občinski ljudski odbor Dvor

čestita vsemu delovnemu lu-
dstvu naše socialistične domo-
vine k prazniku republike —
29. novembra z željo, da v
borbi za socializem doseže
čim večje uspehe

Novomeška opekarna Zalog pri Novem mestu

čestita ob Dnevu republike vsemu delovnemu
ljudstvu in mu želi še nadaljnjih uspehov
pri graditvi socialistične Jugoslavije

Industrija perila Novo mesto

čestita vsemu delovnemu ljudstvu ob Dnevu
republike, 29. novembra z željo, da v svoji
borbi za socializem dosežejo čim večje uspehe

Podjetje

„Kovinar“ Novo mesto

s svojimi obrati: strojno in stavbeno klju-
čavničarstvo, kovačija, kleparstvo, mehanična
delavnica, galvanizacija in popravilnica
tehnic se priporoča za cenjena naročila.
Sprejemamo kolesa v generalno reparaturo
ter vse vrste delov v niklanju.

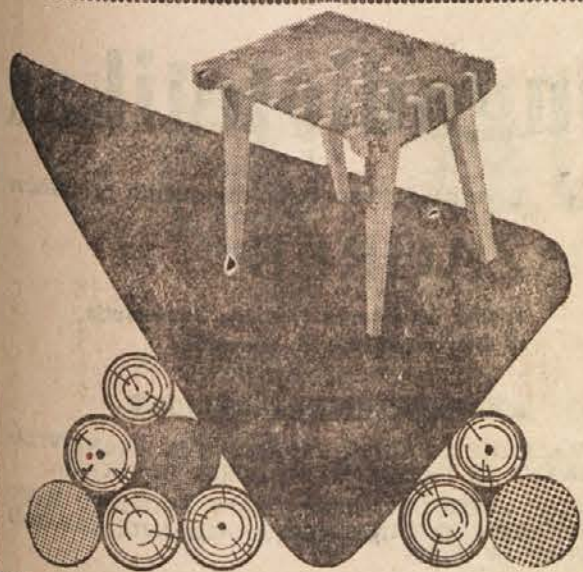
Čestitamo delovnemu ljudstvu k Dnevu re-
publike, 29. novembra

Rudnik riavega premoga Kočevje

čestita

vsem kolektivom po naši domovini
ob prazniku 29. novembra - obletnici
rojstva naše republike

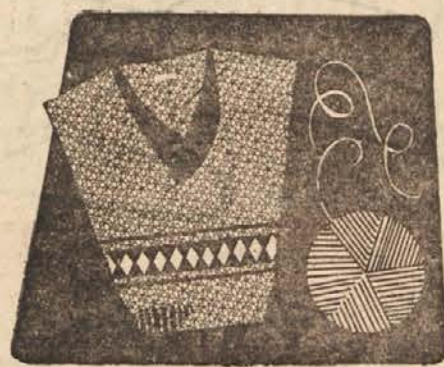

Oprema
industrija lesnih proizvodov
Maribor
Partizanska cesta 15

čestita vsem svojim odjemalcem in vsem delovnim ljudem k prazniku Dnevu republike! — Naj živi bratstvo in enotnost naših narodov!

Delovni kolektiv
Tovarne pletenin in konfekcije Maribor

čestita vsem delovnim kolektivom svojih dobavljalcev in odjemalcev k državnemu prazniku, 29. novembru

Kmetijska zadruga

čestita k Dnevu republike — 29. novembru

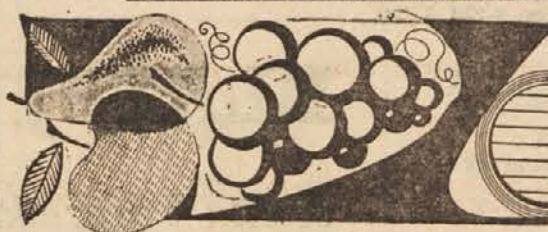
Ormož

Orač ZADRUŽNO TRGOVSKO PODJETJE
Trgovina s kmetijskimi pridelki in sadjem na veliko

čestita vsem svojim poslovnim prijateljem in vsemu delovnemu ljudstvu k državnemu prazniku — 29. novembru

Maribor

Delovni kolektiv **Vinogradniškega gospodarstva — Presika**

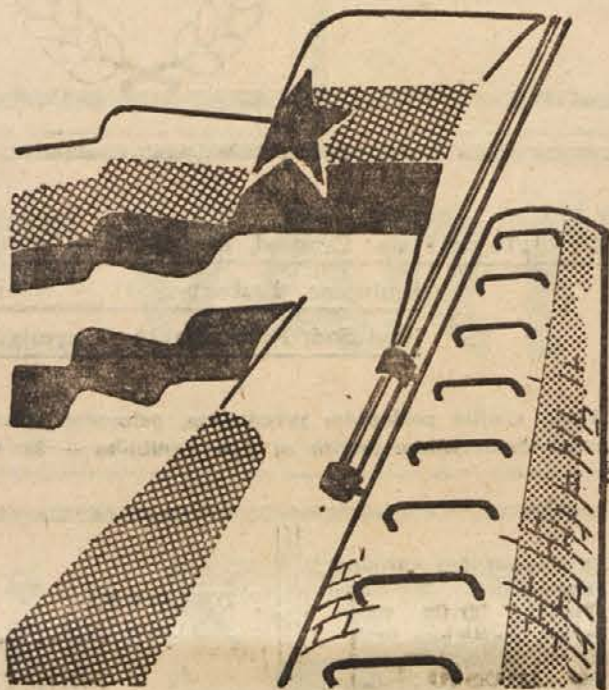

čestita k prazniku 29. novembru!

Proizvajamo najboljše vrste štajerskih in prvovrstnih ljutomerskih vin po konkurenčnih cenah

Okrajni ljudski odbor Slovenj Gradec

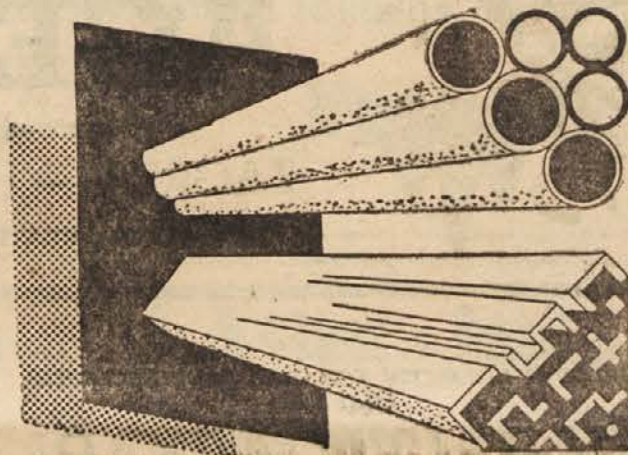
čestita prebivalstvu okraja in vsemu delovnemu ljudstvu Jugoslavije k Dnevu republike, 29. novembru

DELOVNI KOLEKTIV

Industrije metalnih polizdelkov IMPOL
Slov. Bistrica

čestita vsem delovnim kolektivom, preko njih pa vsemu delovnemu ljudstvu naše domovine, ob prazniku republike k doseženim uspehom v borbi za socializacijo in demokratizacijo naše domovine

DELOVNI KOLEKTIV **Klavnice**
Gornja Radgona

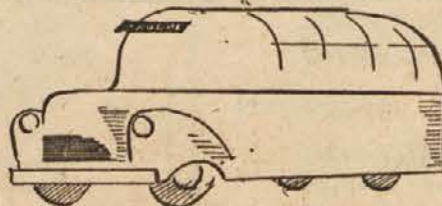
čestita k državnemu prazniku vsem delovnim ljudem!

DELOVNI KOLEKTIV **Splošnega gradbenega podjetja**

čestita vsemu delovnemu ljudstvu k prazniku — 29. novembru!

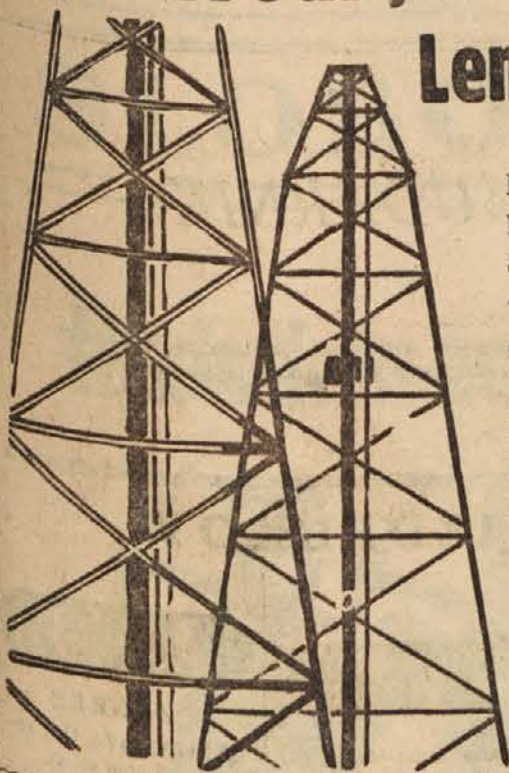
Gornja Radgona

GOSPODARSKO PODJETJE **Avtobusni promet Maribor**

čestita k prazniku republike — 29. novembru!

Proizvodnja nafte Lendava

Delovni kolektiv čestita vsemu delovnemu ljudstvu Jugoslavije k prazniku republike

Ob Dnevu republike želi vsem delovnim kolektivom mnogo uspehov v borbi za zgraditev socializma!

VELEŽGANJARNA SENTILJ
V SLOVENSKIH GORICAH

RAFIMUS
čestita vsem delovnim ljudem k prazniku republike
Murska Sobota

DELOVNI KOLEKTIV MIZARSKEGA PODJETJA
JAVOR
Murska Sobota čestita vsem svojim odjemalcem k Dnevu republike

DELOVNI KOLEKTIV **Trgovskega podjetja Agromerkur**
Murska Sobota

Ob obletnici rojstva naše republike, 29. novembru, čestitamo vsem delovnim kolektivom širom po Jugoslaviji

Delovni kolektiv **Mestnega kleparstva, Murska Sobota**

čestita vsem svojim odjemalcem in dobaviteljem ob Dnevu republike

ELEKTROINSTALACIJSKO PODJETJE

čestitamo k slavnostnemu prazniku republike!

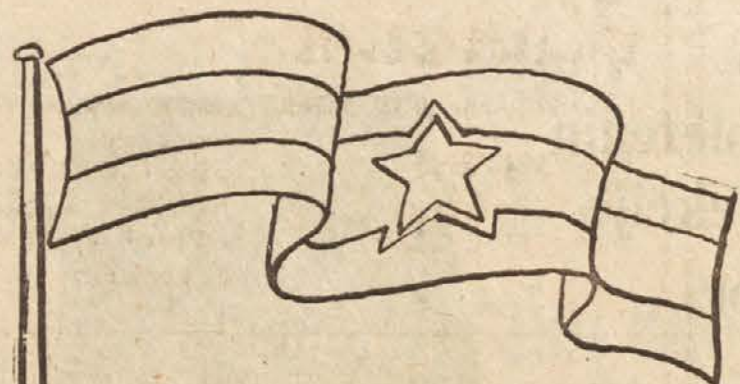
B. lisk

MURSKA SOBOTA

Delovni kolektiv mizarskega podjetja

čestita vsemu delovnemu ljudstvu Jugoslavije k Dnevu republike!

Jelka - Murska Sobota

Delovni kolektiv

»BOSANKE«

TOVARNE LESNIH PLOŠČ

Telefon 9-239, 9-240

BLAŽUJ PRI SARAJEVU

čestita k prazniku 29. novembru vsem kolektivom in poslovnim prijateljem

OBNEM OBVEŠČA POSLOVNE PRIJATELJE, DA JE ZNATNO IZBOLJŠALA KVALITETO IN ZNIZALA CENO SVOJIH PROIZVODOV

»Jugodietetika«

Tovarna farmacevtsko-dietetičnih proizvodov

ZAGREB

čestita delovnemu ljudstvu Jugoslavije za Dan republike 29. november

»JUGODIETETIKA« - ZAGREB

PROIZVAJA DIETETICNE PREPARATE IN ZNANE VITAMINIZIRANE IN DRUGE MEDICINSKE BONBONE

PROIZVODI »JUGODIETETIKE« SO V PROMETU SAMO V HIGIENSKEM ORIGINALNEM PAKIRANJU, KI JAMCI KAKOVOST IN TEŽO

»GIULIO REVELANTE«

TOVARNA PORTLAND CEMENTA IN SPECIALNEGA CEMENTA

PULJ

čestita vsem svojim poslovnim prijateljem, delovnim kolektivom in državljanom naše socialistične domovine za Dan republike - 29. november!

AGENCIJA

ZA POSREDOVANJE BLAGOVNEGA PROMETA

ZAGREB - PRASKA ULICA 5-III

BRZOJAVNA KRATICA: »TRGOAGENCIJA«, ZAGREB

Predstavništva: Beograd, Terazije 32 - brzojavna kratica »Trgoagencija«

Ljubljana, Trubarjeva 17 - brzojavna kratica »Trgoagencija«

Novi Sad, Poštanska 10 - brzojavna kratica: »Trgoposrednik«

Vsem svojim poslovnim prijateljem, delovnim kolektivom in vsem državljanom čestita za Dan republike - 29. november!

DELOVNI KOLEKTIV TOVARNE VENTILACIJSKIH NAPRAV

»VENTILATOR«

ZAGREB, Radnička cesta 32

čestita za Dan republike vsem svojim poslovnim prijateljem in delovnim ljudem naše socialistične domovine

DELOVNI KOLEKTIV

»JADRAN«

tovarna nogavic, ZAGREB

Za svečani dan narodov Jugoslavije, 29. november, čestita vsem svojim poslovnim prijateljem, kakor tudi ostalim delovnim ljudem naše domovine

DELOVNI KOLEKTIV

»ODRIE«

TOVARNE GLINASTIH PROIZVODOV

SISAK

čestita za Dan republike - 29. november - svojim poslovnim prijateljem in vsem državljanom FLR Jugoslavije!

Ob Dnevu republike čestita delovni kolektiv tovarne

SAPONIA

O S I J E K

narodom Jugoslavije ob 29. novembru 1954

DELOVNI KOLEKTIV

»UTENZILIJE«

TOVARNE KOVINSKEGA PRIBORA ZA TEKSTILNE STROJE IN GALOVIH VERIG

ZAGREB-STENJEVAC

čestita vsem delovnim ljudem naše domovine za Dan republike - 29. november!

DELOVNI KOLEKTIV

Tovarne nogavic »UDARNIK«

ZRENJANIN

čestita za veliki državni praznik delovnega ljudstva 29. november - Dan republike - vsem delovnim kolektivom in poslovnim prijateljem!

JUGOSLOVANSKA INDUSTRIJA KVALITETNIH IZDELKOV

NEVA

Tovarna higijensko-kozmetičnih sredstev

ZAGREB

Vrbaničeva ulica 28

»CROATIA«

Tovarna baterij

ZAGREB

Koturska cesta

Izdaje: vse vrste baterij žepne baterijske svetilke, elektromotorje in električne brusilne stroje

Telefon 25-475

TOVARNA

PARNIH KOTLOV

ZAGREB - ŽITNJAK

Izdajemo parne kotle vseh velikosti z visokimi pritiski v sodelovanju s tuji proizvajalnimi tvrdkami, rezervoarje, železne konstrukcije, armature za parne kotle, kolone in montiramo svoje izdelke

ZAGREB

TOVARNA

MOTORJEV

ZAGREB

Stabilni bencinski motorji za vsako uporabo

TOVARNA

ELEKTRIČNIH

KABLOV

Zagreb, Martičeva 60

Telefon 39-741

zagrebačka kartonaza

Tovarna ambalaže in galanterije iz papirja, kartona in lepene

ZAGREB

ILICA BROJ 235

Telefon 38-110, 23-577

Me-Ba

ZAGREB
FIJANOVA UL. 10
Telefon 33-545

Računala - Orodje
Gumbi - Galanterija
Tehnični predmeti
Automatske bencinske črpalke

ČESTITAMO VSEM SVOJIM POSLOVNIM PRIJATELJEM IN DELOVNIM KOLEKTIVOM OB DNEVU REPUBLIKE - 29. NOVEMBRU 1954

ŽELJEZARA SISAK

SISAK PREDGRADJE

- Telefoni: 351, 354, 355
- Brzjavni naslov: Željezara Sisak
- Teleprinter: 02188
- Tekoči pri Narodni banki, podružnica Sisak: 430-T-3

PROIZVAJA:

brežšivne cevi, jeklo, kisik, surovo-belo in surovo-sivo železo, kokile, strojno in trdo železo, visokopečno oblogo za plavže

Čestita vsem svojim poslovnim prijateljem ob Dnevu republike

Konzum

trgovsko podjetje na debelo
Beograd
Vuka Karadžića 2
telefon 27-212, 23-217

čestita svojim poslovnim prijateljem in delovnim kolektivom k Dnevu republike, 29. novembru

BRAČA KAVURIČ

podjetje za montažo in remont elektroenergetskih in industrijskih naprav
Telefoni: 34-680, 25-561, 35-259, 32-938

Zagreb
Celjska c. 83

čestita vsem svojim poslovnim prijateljem in sodelavcem ob 29. novembru, prazniku republike, z željo po čim uspešnejšem delu njihovih kolektivov za napredek vse naše socialistične skupnosti

Gostilna KZ STUDENEC

obrat v Hrastniku

čestita vsem svojim gostom k Dnevu republike

Nudi najboljša ter pristna vina, kakor tudi raznovrstno hrano

Kovač Mirko

MIZAR
DRŽAVNI OBRATNI MOJSTER
v Hrastniku

čestita k prazniku 29. novembru vsem svojim strankam in odjemalcem, obenem se pa priporoča za nova naročila

Delovni kolektiv
tovarne

VARTEKS

varaždinska tekstilna tovarna

čestita poslovnim tovarišem in potrošnikom ob 29. novembru — Dnevu republike.

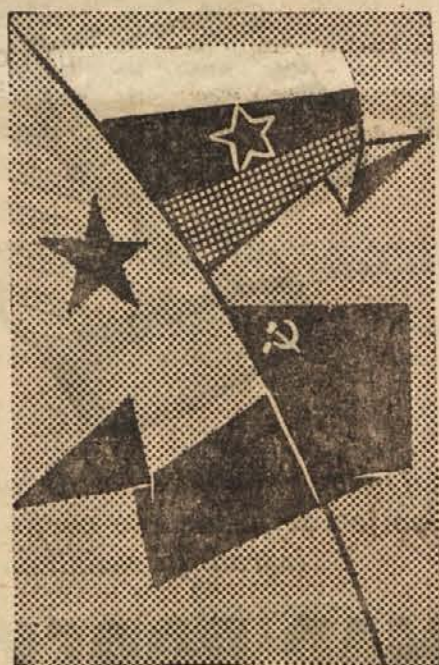
Varaždin

Koksarna Boris Kidrič Lukavac

PROIZVAJA:

koks vseh granulacij, bencol, toluol, katran iz črnega premoga, katransko smolo in amon-sulfat (umetno gnojilo). — Vse informacije daje Direkcija koksarne — komercialni sektor, telefon 461 in 601 Tuzla.

Svojim poslovnim prijateljem in narodom naše domovine čestitamo za praznik 29. novembra, Dan republike

Sutjeska

tovarna medicinskih naprav in instrumentov
BEOGRAD

Ulica 29. oktobra 31ev. 113

POŠTNI PREDAL 532, TELEFON 31-231 IN 33-184

obvešča, da je poleg doslej že znanih visoko kakovostnih izdelkov in Record brizg za 2,5 in, 20, 30 in 50 ccm začela izdelovati tudi sterilne bloke in aparate za endotrahealno anestezijo.

Vsem delovnim ljudem naše domovine čestita za 29. november, Dan republike

Astra - čevlji Zagreb

Delovni kolektiv
Tovarne obutve in pogonskih jermenov

Franjo Gorjup

čestita svojim potrošnikom poslovnim prijateljem in vsem državljanom socialistične Jugoslavije ob Dnevu republike.

Potrošniki:

Izkoristite priložnost in si pri-skrbite za zimske dni našo zimsko obutev:

škorenjčke s krznom v vseh velikostih gojzerice za moške, ženske in otroke
Pričakajte zimo v „Astra“ čevljih.

SLOBODA

TOVARNA
NOGAVIC

Samobor

čestita vsem svojim poslovnim prijateljem in delovnemu ljudstvu Jugoslavije ob Dnevu republike, 29. novembru

Rudnik in železarna Vareš

VAREŠ

PROIZVAJA:

železno rudo, surovo železo, lite cevi, kokile, strojno litino

Čestitamo vsem poslovnim prijateljem in delovnim kolektivom za praznik — 29. november!

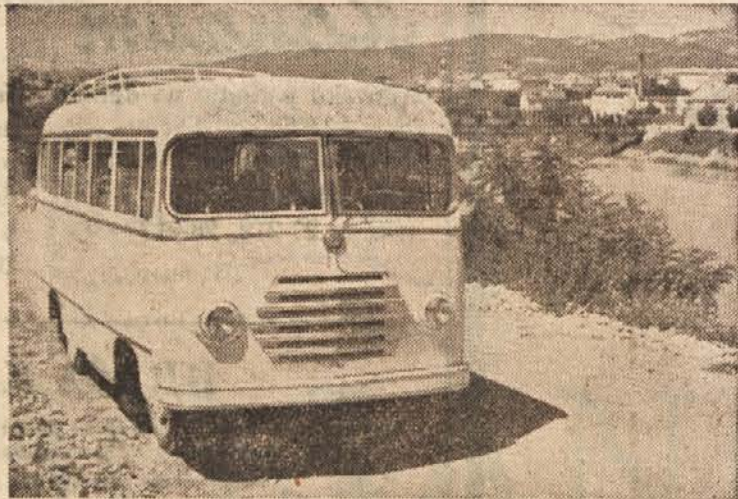

Kolektiv

Rudnika rjavega premoga Zenica

čestita vsem delovnim ljudem Jugoslavije za narodni praznik 29. november

TOVARNA AVTOMOBILOV MARIBOR

Iz leta v leto nudi gospodarstvu več in več kamionov in avtobusov, hkrati pa omogoča koristnikom vozil znamke TAM njih strokovno vzdrževanje — v garancijski dobi brezplačno, potem pa proti minimalnemu plačilu. Za to skrbe njene **SERVISNE DELAVNICE**, v katerih po ustaljenih predpisih vsako novo vozilo brezplačno, hitro in skrbno trikrat pregledajo. V primeru kvara nudi strokovno osebje servisov takojšnjo pomoč — v sami delavnici in tudi na terenu, od koder pokvarjeno vozilo po potrebi prepeljejo do servisne postaje. Poleg vsega tega rešujejo nameščenci **SERVISNE SLUŽBE TAM** pritožbe koristnikov vozil glede kakovosti in v primeru njihove opravičenosti takoj zamenjajo pokvarjene sestavne dele na račun tovarne.

SERVISNO SLUŽBO TAM opravljajo na področju Jugoslavije naslednje delavnice: **BEOGRAD** — »Kosmaj«, Mije Kovačevića 6, tel. 43-728; **NIS** — »Autoremont«, D. Tucovića 51, tel. 24-58; **NOVI SAD** — Servisna mehanička radionica, Ulica JNA 118, tel. 26-68; **SUBOTICA** — Automehaničko transportno podjetje »Dinamo«, tel. 10-58; **ZAGREB** — »Automehanika«, Vlasika 79, tel. 36-024; **RIJEKA** — »Automehanika«, Via Scorrini, tel. 42-65 in 42-41; **SLAVONSKI BROD** — »Automehanika«, tel. 207; **OSIJEK** — Mehanička radionica »Autoreparatura«, tel. 26-69; **ZUPANJA** — Mehanička radionica »Zadružare«, SPLIT — »Automehanika«, Poljička 47, tel. 23-22; **DUBROVNIK** — »Automehanika«, tel. 523; **SARAJEVO** — »Strojorada«, Grbavica 13, tel. 34-06; **MOSTAR** — Automehanička radionica »Autoremont«, tel. 360; **BANJA LUKA** — »Autoservis«, Djure Pucara 19, tel. 294; **TUZLA** — Mašinska mehanička radionica SZS; **SKOPJE** — Podružnice »Mehanika«, Ulica 518

št. 6, tel. 13-80; **BITOLA** — Gradski »Autoremont«, tel. 16; **UROŠEVAC** — Automehanička radionica; **TITOGRAĐ** — Gradsko podjetje »Autoremont«, Pobrežje 54; **LJUBLJANA** — »Avtoobnova«, Bežigrad 13, tel. 23-362; **CELJE** — »Avtoobnova«, Medlog 14, tel. 24-43; **GORNJA RADGONA** — »Autoremont«, tel. 18; **NOVO MESTO** — Moto montaža in agroservis, tel. 75; **SEMPETER PRI GORICI** — »Avtoobnova«, tel. 5; **MARIBOR** — »Avtoobnova«, Milnska ulica 13, tel. 28-65.

V bližnji prihodnosti bodo koristnikom vozil znamke TAM na uslugo še **SERVISNE DELAVNICE** v tehle krajih:

ZAJEČAR, **RANKOVIČEVO**, **VALJEVO**, **ZRENJANIN**, **SOMBOR**, **SREMSKA MITROVICA**, **KARLOVAC**, **OGULIN**, **VARAŽDIN**, **BJELOVAR**, **ZADAR**, **SIBENIK**, **SINJ**, **STIP**, **GOŠTIVAR**, **NIŠKIĆ**.

Servisna služba TAM tesno sodeluje s **TRGOVSKIMI ZASTOPSTVI**, ki po tovarniških cenah in pod ugodnimi pogoji prodajajo na področju celotne Jugoslavije vse proizvode Tovarne avtomobilov v Mariboru.

TRGOVSKO ZASTOPSTVO TAM opravljajo: **BEOGRAD** — »Auto-Srbija«, Bulevar JNA 61, tel. 43-592; **NOVI SAD** — Prodajalna TAM, Ulica JNA 118, tel. 26-68; **ZAGREB** — »Autocentar«, Martićeva 8, tel. 36-005; **SPLIT** — »Autopribor«, Ulica sinjskih žrtava 2, tel. 24-45; **SARAJEVO** — »Bosna avto«, Gajev trg 4, tel. 26-19; **SKOPJE** — »Auto-Makedonija«, Panče Pešev 3, tel. 17-77; **TITOGRAĐ** — »Autotehna«, Njegoševa 58; **LJUBLJANA** — »Slovenija avto«, Frankopanska 21, tel. 20-739; **MARIBOR** — Prodajalna TAM, Glavni trg 25, tel. 25-04.

Delovni kolektiv TOVARNE AVTOMOBILOV V MARIBORU čestita vsem delovnim ljudem k Dnevu republike!

Kvalitetne izdelke priporoča

TOVARNA USNJA
Rečica ob Savinji

Vsem delovnim ljudem
čestitamo k Dnevu republike!

Tekstilna tovarna Šempeter v Sav. dolini

proizvaja in nudi beljena platna v vseh širinah

Pridružujemo se čestitkam k Dnevu republike
29. novembra

Gozdno gospodarstvo Nazarje

s svojimi upravami:

Luče, Gornji grad in Nazarje,
avtoparkom Nazarje in zbirnim
skladiščem Šmartno ob Paki
čestita k Dnevu republike vsemu
delovnemu ljudstvu Jugoslavije

Delovni kolektiv

Splošno gradbenega podjetja »STAVBAR«-Maribor

pošilja borbene pozdrave vsem delovnim ljudem
ob obletnici ustanovitve nove Jugoslavije

»Tekstilni dom«

trgovskega podjetja »MODA«
Maribor, Jurčičeva ul. 4

čestita vsem svojim odjemalcem
in vsemu delovnemu ljudstvu
k Dnevu republike!

Razen vsakovrstnega
tekstilnega in galanterijskega
blaga nudi tudi lepo izbiro
vsakovrstnih preprog in
tekačev

Cenjenim odjemalcem
se priporoča

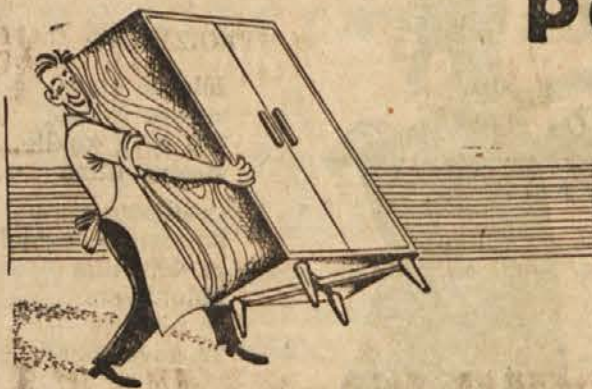
DELOVNI KOLEKTIV

K Dnevu republike čestita vsemu delovnemu ljudstvu Jugoslavije z željo, da s še večjim elanom zastavimo vse sile za izgradnjo socializma — delovni kolektiv

**MARIBORSKE TEKSTILNE
TOVARNE — MARIBOR**

TOVARNA POHIŠTVA POLZELA

Vam nudi vse vrste
sobnega pohištva iz
mehkega lesa in fur-
nirano v solidni izde-
lavi ter po najnižjih
dnevnih cenah.
Čestitamo vsem
delovnim kolektivom
k prazniku
29. novembra